Agatha Christie

Agatha Christie

Expresul de Plymouth

Alee Simpson, R. N.1, se urcă de pe peronul de la Newton Abbot într-un compartiment de clasa I al expresului de Plymouth. Un hamal îl urma cu un geamantan greu. Era pe punctul de a-i face vânt pe grătarul pentru bagaje, când tânărul marinar îl opri.

— Nu, lasă-l pe scaun, îl pun eu sus mai târziu. Poftim.

— Mulţumesc, domnule.

Hamalul se retrase cu un bacşiş gras. Uşile se închiseră şi o voce de stentor strigă: „Numai spre Plymouth. Legătură pentru Torquay Plymouth, următoarea staţie”. Apoi se auzi un fluierat şi trenul porni uşor din gară.

Locotenentul Simpson era singur în compartiment. Aerul de decembrie era rece şi închise geamul. Apoi inspiră într-o doară şi se încruntă. Ce miros venea! Îi reamintea de timpul petrecut în spital şi de operaţia la picior. Da, cloroform; asta era!

Coborî geamul din nou şi-şi schimbă locul pentru unul cu spatele la locomotivă, îşi scoase pipa din buzunar şi o aprinse. Câtva timp stătu liniştit, uitându-se afară în noapte şi fumând.

Apoi se ridică şi, deschizându-şi valiza, scoase nişte ziare şi reviste şi, închizând-o la loc, se strădui s-o bage sub scaunul de vis-a-vis, fără succes. Ceva ascuns nu-i permitea. O împinse mai tare şi cu mai multă nerăbdare, dar, totuşi, jumătate din ea rămânea în afară.

De ce dracu nu intră? Îşi zise şi, trăgând-o în afară de tot, se aplecă şi se uită sub scaun…

O clipă mai târziu un ţipăt răsună în noapte şi trenul cel lung se opri, fără să vrea, ascultător la tragerea semnalului

de alarmă.

— Mon ami, spuse Poirot, ştiu că ai fost foarte interesat de misterul din expresul de Plymouth. Citeşte asta!

Am luat nota pe care mi-o întinsese peste masă. Era scurtă şi la obiect.

Dragă domnule, V-aş fi recunoscător dacă îmi veţi face o vizită cât de curând veţi crede de cuviinţă.

Al dumneavoastră, Ebenezer Halliday

N-am făcut imediat legătura, aşa că m-am uitat întrebător la Poirot.

În loc de răspuns, apucă ziarul şi citi tare: „O descoperire senzaţională a fost făcută noaptea trecută. Un tânăr ofiţer de marină, care se reîntorcea la Plymouth, a găsit sub scaunul din compartimentul său cadavrul unei femei înjunghiate în inimă. De îndată, ofiţerul a tras semnalul de alarmă şi trenul a fost oprit. Femeia, care avea în jur de 30 de ani şi era elegant îmbrăcată, nu a fost încă identificată".

— Şi, mai târziu am dat peste asta: „Femeia găsită moartă în expresul de Plymouth a fost identificată ca doamna Rupert Carrington".

— Ei, vezi acum, prietene? Sau, dacă încă nu, îţi mai spun şi asta: doamna Rupert Carrington a fost, înainte de căsătorie, Flossie Halliday, fiica bătrânului Halliday, regele oţelului din America.

— Şi el a trimis după tine? Splendid!

— I-am făcut un mic serviciu în trecut; o afacere cu nişte acţiuni la purtător. Şi, odată, când am fost la Paris pentru o vizită regală, mi-a fost arătata domnişoara Flossie. La jolie petite pensionnaire! Ea avea şi o zestre frumoasă! Aceasta a dus la necaz. A făcut o alegere proastă.

— Cum s-a întâmplat?

— Un anume conte de la Rochefour. Un bien mauvais sujet! Un tip nepotrivit, cum aţi spune voi. Un aventurier, pur şi simplu, care ştia cum să atragă o tânără romantică. Din fericire, tatăl ei a aflat la timp. A dus-o degrabă înapoi

în America. Acum câţiva ani am auzit de căsătoria ei, dar nu ştiu nimic despre soţ.

— Hm, am zis. Onorabilul domn Rupert Carrington nu stă pe roze după toate socotelile. Cred că a intrat bine în toţi banii şi mi-l imaginez pe bătrânul Halliday apărând la timp. Aş zice că greu i s-ar putea găsi perechea unui tânăr ticălos prezentabil, foarte manierat şi fără nici un fel de scrupule.

— Ah, biata fată! Elle n’est pas bien tombée!

— Îmi închipui că el i-a dat de înţeles de la început că banii şi nu altceva l-au atras la ea. Cred că s-au îndepărtat aproape imediat. În ultimul timp am auzit vorbindu-se despre un divorţ definitiv.

— Bătrânul Halliday nu e prost. El nu ar lăsa să i se ducă banii ei pe apa sâmbetei.

— Chiar aşa. Oricum, ştiu precis că domnul Rupert se zice că este extrem de strâmtorat.

— Aha! Tocmai mă întrebam…

— Ce te întrebai?

— Prietene dragă, nu sări la mine chiar aşa. Văd că te interesează. Ce-ar fi să mă însoţeşti la domnul Halliday. E o staţie de taxiuri la colţ.

Câteva minute au fost suficiente pentru a ajunge la superba casă din Park Lane, închiriată de magnatul american. Am fost conduşi în bibliotecă şi aproape imediat a apărut uni bărbat înalt şi voinic, cu ochi pătrunzători şi o bărbie ascuţită.

— Domnul Poirot? Întrebă domnul Halliday. Cred că nu este nevoie să vă spun pentru ce am apelat la dumneavoastră. Aţi citit în ziare. Şi eu nu sunt omul care să stea mult pe gânduri. Am auzit că sunteţi la Londra şi mi-am reamintit ce treabă bună aţi făcut cu acţiunile acelea. Nu uit pe nimeni. Am pus pe roate Scotland Yard-ul, dar vreau să am şi omul meu. Banii nu sunt o problemă. Toţi dolarii i-am adunat pentru fetiţa mea… Şi-acum că s-a dus, am să cheltui până la ultimul cent să-l prind pe nenorocitul

de ticălos care a făcut-o! Înţelegeţi? Aşa că-i treaba dumneavoastră să-mi daţi „marfa”.

Poirot se înclină.

— Accept, domnule, cu atât mai mult cu cât am văzut-o pe fiica dumneavoastră la Paris de mai multe ori. Şi-acum am să vă întreb să-mi spuneţi ceva despre împrejurările călătoriei ei la Plymouth şi orice alte detalii care v-ar părea utile în acest caz.

— Bine, pentru început să vă spun că nu se ducea la Plymouth. Se ducea la o petrecere la Avonmead Court, locuinţa ducesei de Swansea. A plecat din Londra, de la Paddington la ora 12 şi 14 minute şi a ajuns la Bristol (unde trebuia să schimbe trenul) la ora 2 şi 50 de minute. Expresurile de Plymouth, desigur, merg prin Westbury şi nu se apropie de loc de Bristol. Cel de ora 12 şi 14 minute merge fără să se oprească până la Bristol, după care are staţii la Weston, Taunton, Exeter şi Newton Abbot. Fiica mea călătorea singură în compartimentul care-i fusese rezervat până la Bristol, camerista ei aflându-se într-un compartiment de clasa a III-a în vagonul următor.

Poirot încuviinţă şi domnul Halliday continuă:

— Petrecerea de la Avonmead Court urma să fie una grozavă, cu mai multe baluri şi, în consecinţă, fata mea îşi luase cu ea aproape toate bijuteriile, în valoare de circa 100 000 de dolari.

— Un moment, îl întrerupse Poirot. Cine ţinea bijuteriile? Fata dumneavoastră sau servitoarea?

— Fata mea întotdeauna le ţinea la ea, într-o casetă mică albastră marocană.

— Continuaţi, domnule.

— La Bristol, servitoarea, Jane Mason, a luat bagajul şi haina stăpânei sale, care erau la ea, şi a venit la uşa compartimentului lui Flossie. Spre marea ei surpriză, fata mea i-a spus că nu coboară la Bristol, ci merge mai departe, îi ordonă servitoarei să ia valiza şi să o depună la camera de bagaje din gară. Apoi putea să servească un ceai la bufet,

dar trebuia să-şi aştepte stăpâna în gară, care avea să se reîntoarcă la Bristol cu un alt tren în cursul după-amiezii. Deşi foarte uimită, servitoarea făcu aşa cum i se spusese. A dus valiza la bagaje şi a băut ceai. Dar tren după tren veneau şi stăpâna nu apărea. După sosirea şi a ultimului tren, lăsă valiza unde era şi se duse la hotelul de lângă gară pentru noapte, în dimineaţa aceasta a citit despre tragedie şi s-a întors acasă cu primul tren.

— Nimic n-ar putea justifica brusca schimbare a programului de către fiica dumneavoastră?

— Uitaţi despre ce e vorba. După Jane Mason, la Bristol, Flossie nu mai era singură în compartimentul ei. Mai era un bărbat care se uita pe fereastră, aşa încât ea nu i-a putut vedea faţa.

— Trenul are un coridor, nu-i aşa?

— Da.

— Pe ce parte era coridorul?

— Pe partea peronului. Fata mea a stat pe coridor cât timp a vorbit cu Mason.

— Şi nu vă îndoiţi nici o clipă, mă scuzaţi! Poirot se ridică şi îndreptă cu grijă trusa de scris de pe birou, care era puţin strâmbă.

— Je vous demande pardon, continuă el, luând iar loc. Mă enervează când văd ceva strâmb. Ciudat, nu? Voiam să zic, domnule, că nu există nici o îndoială în mintea dumneavoastră în legătură cu faptul că aceea întâlnire neaşteptată ar fi cauza schimbării bruşte de plan a fetei dumneavoastră.

— Pare singura presupunere rezonabilă.

— N-aveţi idee cine ar putea fi domnul în chestiune?

Milionarul ezită o clipă, apoi răspunse:

— Nu, nu ştiu de loc.

— Acum, în legătură cu descoperirea corpului.

— A fost descoperit de un tânăr ofiţer de marină care a dat imediat alarma. Era un doctor în tren, care a examinat corpul. Ea a fost adormită mai întâi cu cloroform şi apoi

înjunghiată. El a fost de părere că era moartă de vreo patru ore, aşa că trebuie să se fi întâmplat imediat după ce expresul a plecat din Bristol, probabil până la Weston, sau între Weston şi Taunton.

— Şi caseta cu bijuterii?

— Domnule Poirot, caseta cu bijuterii a dispărut.

— Încă un lucru, domnule. Cui îi revine averea fetei dumneavoastră la moartea ei?

— Flossie a făcut un testament imediat după căsătorie, lăsând totul soţului ei. Ezită o clipă, apoi continuă: pot să vă spun, domnule Poirot, că-l consider pe ginerele meu un ticălos fără principii şi că, la sfaturile mele, fata mea era pe punctul de a se despărţi legal de el, ceea ce nu era o problemă dificilă. I-am pus banii pe numele ei în aşa fel încât el nu se putea atinge de ei în timpul vieţii, dar, deşi trăiau cu totul despărţiţi de câţiva ani, îi acoperea frecvent cererile de bani ca să evite un scandal public. Totuşi, eu eram hotărât să pun capăt acestei chestiuni, Până la urmă, Flossie a acceptat şi avocaţii mei au primit împuternicirea să înceapă procedurile de divorţ.

— Şi unde este domnul Carrington?

— La Londra. Cred că a fost în provincie ieri, dar s-a întors aseară.

Poirot se gândi puţin. Apoi zise:

— Cred că asta-i tot, domnule.

— Vreţi să o vedeţi pe servitoarea Jane Mason?

— Dacă se poate?

Halliday sună dintr-un clopoţel şi-i dădu un ordin scurt valetului.

După câteva minute Jane Mason intră în cameră – o femeie respectabilă, cu trăsături dure, lipsită de emoţii în faţa tragediei, cum numai un bun servitor poate fi.

— Îmi permiteţi să vă pun câteva întrebări? Stăpâna dumitale, arăta ca de obicei înaintea plecării de ieri dimineaţă? Nu era emoţionată sau agitată?

— O, nu, domnule!

— Dar la Bristol nu era cumva schimbată?
— Ba da, foarte supărată, atât de nervoasă că nu părea să ştie ce spune.
— Ce-a spus exact?
— Ei bine, domnule, după câte îmi amintesc a spus aşa: „Mason, mi-am schimbat planurile. S-a întâmplat ceva, vreau să zic că nu mai cobor aici. Trebuie să merg mai departe. Dă jos valiza şi pune-o la bagaje; apoi serveşte un ceai şi aşteaptă-mă în gară.” Să vă aştept aici, doamnă? Am întrebat. „Da, da. Nu pleca din gară. O să vin cu un tren mai târziu. Nu ştiu când. Nu cred că foarte târziu.” Foarte bine, doamnă, am spus eu. Nu era de competenţa mea să pun întrebări, dar mi s-a părut foarte straniu.
— Nu semăna cu stăpâna dumitale, nu?
— Parcă nu era ea, domnule.
— La ce te-ai gândit?
— Ei bine, domnule, m-am gândit că era din cauza domnului din compartiment. N-a vorbit cu el, dar s-a întors o dată sau de două ori, ca şi cum l-ar fi întrebat dacă e bine ce face.
— Dar n-ai văzut faţa domnului?
— Nu, domnule, a stat cu spatele la mine tot timpul.
— Poţi să-l descrii cumva?
— Avea un pardesiu galben deschis şi o şapcă. Era înalt şi subţire şi părul de la spate era negru.
— Nu-l cunoşteai?
— O, nu, nu cred.
— Nu era cumva stăpânul dumitale, domnul Carrington?
Mason parcă tresări.
— O, nu cred, domnule!
— Dar nu eşti sigură?
— Era cam de talia stăpânului, domnule, dar nu m-am gândit niciodată să fie el. Îl vedeam atât de rar. N-aş putea spune că n-a fost el!
Poirot ridică un ac cu gămălie de pe covor, se încruntă la el sever şi apoi continuă:

— Ar fi fost posibil ca bărbatul să se fi urcat în tren la Bristol, înainte ca tu să ajungi la compartiment?

Mason a stat pe gânduri.

— Da, domnule, cred că ar fi putut. Compartimentul meu era foarte aglomerat şi mi-au trebuit câteva minute pentru a coborî… Apoi, era o mare mulţime pe peron şi asta m-a făcut să întârzii din nou. Dar el ar fi avut numai un minut sau două pentru a vorbi atunci cu stăpâna. Am considerat că venise de-a lungul coridorului

— Asta-i mai probabil, cu siguranţă.

Poirot făcu o pauză şi era tot încruntat.

— Ştiţi cum era îmbrăcată doamna? Ziarele dau detalii, dar aş vrea să mi le confirmaţi.

— Purta o tocă din blană de vulpe cu un voal alb cu puncte şi un taior frez – o nuanţă care-i numită electrică.

— Hm, cam izbitor.

— Da, remarcă domnul Halliday. Inspectorul Japp speră că asta ne-ar putea ajuta să fixăm locul unde s-a produs crima. Oricine a văzut-o şi-ar aduce aminte de ea.

— Précisément! Mulţumesc, domnişoară.

Servitoarea părăsi camera.

— Ei bine, se ridică brusc Poirot. Asta-i tot ce pot să fac aici, în afară de faptul, domnule, de a vă cere să-mi spuneţi totul, dar absolut totul!

— Dar aşa am făcut.

— Sunteţi sigur?

— Absolut.

— Atunci nu mai este nimic de spus. Trebuie să refuz cazul.

— De ce?

— Pentru că nu aţi fost sincer cu mine.

— Vă asigur…

— Nu, îmi ascundeţi ceva. Urmă o pauză şi, apoi, Halliday scoase o bucată de hârtie din buzunar şi i-o întinse prietenului meu.

— Cred că la asta vă referiţi, domnule Poirot, deşi, cum de ştiţi de ea, îmi întrece orice închipuire!

Poirot zâmbi şi despături hârtia. Era o epistolă cu un scris fin, înclinat. Poirot o citi cu glas tare: „Chère Madame, Aştept cu nerăbdare şi infinită plăcere fericirea de a vă întâlni din nou. După răspunsul vostru atât de amabil la scrisoarea mea, cu greu îmi stăpânesc nerăbdarea. N-am uitat niciodată acele zile de la Paris.

Este îngrozitor că trebuie să părăsiţi Londra mâine. Totuşi, foarte curând şi poate mai repede decât vă gândiţi, o să am bucuria de a revedea încă odată doamna a cărei imagine mi-a stăpânit întotdeauna inima.

Primiţi, chère madame, toate asigurările celor mai devotate şi neschimbate sentimente ale mele.

Armand de la Rochefour”

Poirot îi dădu înapoi scrisoarea lui Halliday şi se înclină.

— Îmi imaginez, domnule, că nu ştiaţi că fata dumneavoastră intenţiona să-şi reînnoiască legătura cu contele de la Rochefour.

— A venit ca un trăsnet pentru mine! Am găsit această scrisoare în geanta ei. După cum posibil ştiţi, domnule Poirot, acest aşa-numit conte este un aventurier de cea mai proastă speţă.

Poirot fu de acord.

— Dar vreau să ştiu cum de-aţi aflat de existenţa acestei scrisori?

Prietenul meu zâmbi.

— Domnule Halliday, n-am ştiut. Dar pentru a lua urme de paşi şi a recunoaşte scrum de ţigară nu-i suficient pentru un detectiv. El trebuie să fie şi un bun psiholog! Ştiam că nu vă plăcea şi că nu aveaţi încredere în ginerele dumneavoastră. El beneficiază de pe urma morţii fiicei dumneavoastră. Descrierea servitoarei privind bărbatul misterios concordă suficient cu o recunoaştere a sa. Totuşi, nu vă interesează această urmă! De ce? Pentru că

bănuielile dumneavoastră merg într-o altă direcţie. De aceea ascundeaţi ceva.

— Aveţi dreptate, domnule Poirot. Am fost sigur de vina lui Rupert până ce am găsit această scrisoare. M-a tulburat îngrozitor.

— Da. Contele zice: „foarte curând şi poate mai repede decât vă gândiţi”. Evident, el nu vroia să aştepte până când aţi fi prins de veste de reapariţia sa. El a fost cel care a călătorit de la Londra cu trenul de ora 12 şi 14 minute şi a venit de-a lungul coridorului la compartimentul fiicei dumneavoastră? Dacă îmi amintesc exact şi contele de la Rochefour este înalt şi brunet!

Milionarul aprobă din cap.

— Ei bine, domnule, vă spun bună ziua. Scotland Yard-ul are, presupun, o listă a bijuteriilor.

— Da. Cred că inspectorul Japp e acum aici, dacă vreţi să-l vedeţi.

Japp era un vechi prieten de-al nostru şi l-a întâmpinat pe Poirot cu un fel de dispreţ plin de afecţiune.

— Şi ce mai faci, domnule? Nu e nici o râcă între noi deşi avem metode diferite de a aborda lucrurile. Ce mai fac „micile celule cenuşii”? Ei, se întăresc?

Poirot se lumină tot.

— Funcţionează, bunul meu Japp; pe cinstea mea că da!

— Atunci e în regulă. Crezi că a fost onorabilul Rupert sau un escroc? Supraveghem toate locurile, desigur. Vom şti dacă sclipiciurile vor fi plasate, pentru că cel ce a făcut-o n-o să le ţină să admire cum sclipesc. E puţin probabil! Încerc să descopăr unde a fost ieri Rupert Carrington. E ceva învăluit în mister. Am pus un om să-l urmărească.

— Ţi-ai luat o mare precauţiune, dar o zi mai târziu, remarcă Poirot cu blândeţe.

— Întotdeauna faci câte-o glumă, domnule Poirot. Gata, am zburat la Paddington. Bristol, Weston, Taunton, asta-i cursa mea. La revedere.

— Treci pe la mine în seara asta să-mi spui ce-ai aflat?

— Desigur, dacă mă întorc.

— Acest inspector bun crede că materia e veşnic în mişcare, murmură Poirot, când prietenul nostru plecă. Umblă, măsoară urmele, adună noroi şi scrum! Este extrem de ocupat! Este neînchipuit de zelos! Şi dacă îi aduc vorba de psihologie, ştiţi ce face? Zâmbeşte! Şi probabil îşi spune în sinea lui: „Bietul bătrânel Poirot îmbătrâneşte! Devine senil!” Japp face parte din „tânăra generaţie care bate la uşă”. Şi, pe onoarea mea! Sunt aşa de ocupaţi cu bătutul la uşă, încât nu observă că ea este deschisă!

— Şi ce veţi face?

— Pentru că avem carte blanche, am să cheltui trei penny ca să dau un telefon la hotelul Ritz, unde trebuie să fi observat că stă contele nostru. După care, pentru că picioarele îmi sunt puţin greoaie şi pentru că am strănutat de două ori, am să mă întorc în apartamentul meu şi am să-mi fac un ceai tare pe lampa cu spirt.

L-am revăzut pe Poirot a doua zi dimineaţă când l-am găsit terminându-şi liniştit micul dejun.

— Ei? Am întrebat nerăbdător. Ce s-a întâmplat?

— Nimic.

— Dar Japp?

— Nu l-am văzut.

— Contele?

— A plecat de la Ritz, alaltăieri.

— În ziua crimei?

— Da.

— Asta rezolvă treaba! Rupert Carrington este exclus.

— Pentru că De la Rochefour a plecat de la Ritz? Te cam grăbeşti, prietene.

— Oricum, trebuie urmărit, arestat! Dar care ar putea fi motivul său?

— Bijuterii în valoare de o sută de mii de dolari reprezintă un motiv bun pentru oricine. Nu, nu, problema care mă frământă este: de ce s-o omoare? De ce să nu-i fure, pur şi simplu, bijuteriile? Ea nu l-ar fi dat în judecată.

— De ce nu?

— Pentru că e femeie, mon ami. Ea l-a iubit o dată pe acest bărbat. Aşa că ar fi suferit în linişte după cele pierdute. Şi contele, care este un psiholog extrem de bun în privinţa femeilor – de unde şi succesele lui – ştia asta perfect de bine! Pe de altă parte, dacă Rupert Carrington ar fi omorât-o, de ce să-i ia bijuteriile care l-ar fi incriminat în mod fatal?

— Ca un prost.

— Poate că ai dreptate, prietene. Ah, iată-l pe Japp! Îl recunosc după cum bate la uşă.

Inspectorul strălucea a bună dispoziţie.

— ‘mneaţa, Poirot. Tocmai m-am întors. Am făcut o treabă pe cinste! Şi tu?

— Eu mi-am aranjat ideile, i-a răspuns placid Poirot.

Japp râse din toată inima.

— Tipule, îmbătrâneşti, făcu el, uitându-se spre mine. Asta nu-i pentru noi, tinerii, spuse el cu voce tare.

— Quel dommage! Replică Poirot.

— Ei bine, vrei să auzi ce-am făcut?

— Îmi permiţi să ghicesc? Ai găsit cuţitul cu care a fost comisă crima lângă linia de cale ferată dintre Weston şi Taunton şi l-ai chestionat pe băiatul ce vinde ziare, care a vorbit cu doamna Carrington la Weston?

Japp se schimbă la faţă.

— Cum naiba ai aflat? Să nu-mi spui mie că de la acele zeităţi de „mici celule cenuşii” ale tale!

— Sunt bucuros că recunoşti şi tu o dată că sunt atotputernice! Spune-mi, i-a dat băiatului un şiling bacşiş?

— Nu, o jumătate de coroană! Lui Japp îi revenise umorul şi zâmbea. Cam extravaganţi, aceşti americani bogaţi!

— Şi, în consecinţă, băiatul n-a uitat-o.

— Bineînţeles. Nu capeţi aşa uşor în fiecare zi jumătăţi de coroană. Şi-a luat la revedere de la el şi a cumpărat două reviste. Una avea fotografia unei fete în frez pe copertă. „Asta mi s-ar potrivi”, spusese ea. O, îşi amintea perfect de ea. Ei bine, asta mi-a fost de-ajuns. După mărturia

doctorului, crima trebuie să fi fost comisă înainte de Taunton. M-am gândit că ei aveau să arunce cuţitul imediat şi am mers de-a lungul liniei ca să-l caut; şi, bineînţeles, am dat de el. Am făcut cercetări la Taunton în legătură cu omul nostru, dar este o gară mare şi a fost dificil să-l fi observat cineva. Probabil, s-a întors la Londra cu un alt tren mai târziu.

Poirot a fost de acord.

— Foarte probabil.

— Dar am găsit o altă veste când m-am întors. Bijuteriile se vând în toată regula! Smaraldul cel mare a fost amanetat aseară de un tip cunoscut de noi. Cine crezi că era?

— Nu ştiu, în afară de faptul că era un om scund. Japp se holbă.

— Da, aşa e. E destul de scund. A fost Red Narky.

— Cine este Red Narky? Am întrebat eu.

— Un hoţ de bijuterii deosebit de inteligent, domnule. Şi nu e unul care să apeleze la crimă. De obicei lucrează cu o femeie – Gracie Kidd; dar se pare că ea n-a fost implicată de data asta, dacă nu cumva a şters-o în Olanda cu restul prăzii.

— L-ai arestat pe Narky?

— Se înţelege. Dar adu-ţi aminte că-l vrem pe celălalt om, pe bărbatul care era cu doamna Carrington în tren. El a fost cel care a plănuit toată afacerea. Dar Narky n-o să-şi vândă un tovarăş.

Am observat că ochii lui Poirot deveniseră foarte verzi.

— Cred, spuse el pe un ton blând, că ţi-l pot găsi pe acel tovarăş al lui Narky.

— E una din micile tale idei, da? Îl fixă cu privirea pe Poirot. E splendid cum reuşeşti să livrezi câteodată marfa, chiar şi la vârsta ta. Norocos al naibii.

— Poate, poate, murmură prietenul meu. Hastings, pălăria mea. Şi peria. Aşa! Galoşii mei, dacă mai plouă încă! Nu trebuie să stricăm efectul bun al ceaiului ăla. Au revoir, Japp!

— Noroc bun, Poirot!

Poirot opri primul taxi pe care l-am întâlnit şi i-a spus şoferului să meargă spre Park Lane.

Când am ajuns în faţa casei lui Halliday, el coborî în tăcere, plăti şoferului şi sună la intrare. Valetului, care ne deschise uşa, îi ceru ceva pe un ton grav şi-am fost conduşi imediat sus. Am urcat până la capătul scării şi ni s-a arătat un mic dormitor curat.

Ochii lui Poirot cercetară de jur, împrejur camera şi se opriră asupra unei valijoare negre, îngenunche în faţa ei, cercetă etichetele de pe ea şi scoase o sârmuliţă din buzunar.

— Întreabă-l pe domnul Halliday, dacă-i atât de bun, să urce până aici, la mine, îi spuse peste umăr valetului.

Omul plecă şi Poirot forţă cu uşurinţă încuietoarea valizei cu o mână de profesionist. După câteva minute, încuietoarea cedă şi el ridică capacul. Repede începu să cotrobăie printre lucrurile dinăuntru, aruncându-le pe duşumea.

Se auziră paşi greoi pe scară şi Halliday intră în cameră.

— Ce dracu faceţi aici? Întrebă el, holbându-se.

— Domnule, căutam asta.

Poirot scoase din valiză un taior frez şi o mică tocă din blană albă de vulpe.

— Ce faceţi cu valiza mea?

M-am întors şi-am văzut-o pe servitoarea Jane Mason care intrase în cameră.

— Fii bun şi închide uşa, Hastings. Mulţumesc. Da şi stai cu spatele în ea. Acum, domnule Halliday, permiteţi-mi să v-o prezint pe Gratie Kidd sau Jane Mason, care, curând, îşi va întâlni complicele, Red Narky, sub buna escortă a inspectorului Japp.

Poirot dădu din mână cu dispreţ.

— A fost cât se poate de simplu!

El se servi din nou cu caviar.

— Întâi m-a şocat insistenţa servitoarei asupra hainelor cu care era îmbrăcată stăpâna sa. De ce era aşa de interesată să ne îndrepte atenţia spre ele? Mi-am dat seama că dispuneam numai de mărturia servitoarei în legătură cu misteriosul bărbat din compartimentul de la Bristol. În privinţa spuselor doctorului, doamna Carrington ar fi putut fi ucisă prea bine şi înainte de a se ajunge la Bristol. În acest caz, servitoarea trebuia să fie un complice. Şi dacă ea era complice, ea n-ar fi dorit ca vreo bănuială să planeze numai asupra ei. Hainele pe care le purta doamna Carrington erau de o alură izbitoare. De obicei, o servitoare ştie foarte bine ce va purta stăpâna sa. Ca urmare, după Bristol, oricine vedea o doamnă într-un taior frez şi cu o tocă de blană ar fi jurat imediat că o văzuse pe doamna Carrington. Am început să reconstitui. Servitoarea şi-a făcut rost de haine asemănătoare. Ea şi complicele său au adormit-o cu cloroform şi-au înjunghiat-o pe doamna Carrington între Londra şi Bristol, probabil, folosindu-se de avantajul unui tunel. I-au împins cadavrul sub un scaun şi servitoarea îi ia locul. La Weston trebuie să se facă observată. Cum? După toate probabilităţile un vânzător de ziare era cel mai la îndemână. Ea s-a asigurat că el îşi va aduce aminte de ea, dându-i un bacşiş mare. I-a mai atras atenţia asupra calorii hainelor ei, cu remarca despre una din reviste. După ce a plecat din Weston, a aruncat cuţitul pe fereastră pentru a marca locul unde crima s-ar fi produs şi şi-a schimbat hainele sau şi-a pus un fulgarin lung peste ele. La Taunton coboară din tren şi se întoarce la Bristol cât poate de repede, unde complicele ei a lăsat valiza la bagaje. Îi dă biletul şi el se întoarce la Londra. Ea aşteaptă pe peron, îndeplinindu-şi rolul, se duce la hotel pentru o noapte şi revine la Londra dimineaţă, exact cum a spus. Când Japp s-a întors din expediţia sa, mi-a confirmat toate deducţiile mele. Mi-a mai spus că un foarte binecunoscut escroc plasa bijuteriile. Ştiam că oricine era trebuia să fi fost opusul bărbatului descris de Jane Mason. Când am

auzit că era Red Narky, care, întotdeauna, a lucrat cu Gracie Kidd, ei bine, am ştiut unde s-o găsesc.

— Şi contele?

— Cu cât mă gândeam la asta, cu atât eram mai convins că el nu avea nimic de-a face cu acest caz. Acel domn îşi păzeşte cu prea multă grijă pielea ca să rişte o crimă. Era în contradicţie cu caracterul său.

— Domnule Poirot, spuse Halliday, vă datorez imens. Şi cecul, pe care am să-l scriu după prânz, abia dacă se va putea ridica la valoarea obligaţiei.

Poirot zâmbi cu modestie şi murmură către mine: bunul Japp va primi felicitări oficiale, cum se cuvine, dar, deşi a pus mâna pe Gracie Kidd, cred că eu am dat marea lovitură.

Misterul de la Hunter’s Lodge

— În fond, murmură Poirot, e posibil ca să nu mor de data aceasta.

Am salutat remarca, ce venea de la un pacient în convalescenţă după o gripă, ca un semn de optimism benefic. Eu însumi fusesem primul care suferise de pe urma bolii. După aceea Poirot căzuse la pat. Stătea rezemat de perne, cu capul înfăşurat într-un şal de lână şi sorbea încet dintr-o băutură deosebit de dăunătoare, „tisane”, pe care i-o pregătisem potrivit indicaţiilor sale. Privea cu plăcere un şir cu grijă aranjat de flacoane cu medicamente de pe policioara şemineului.

— Da, da, continuă micuţul meu prieten. O să fiu eu însumi din nou, marele Hercule Poirot, teroarea răufăcătorilor! Închipuieşte-ţi, mon ami, că mi se dedică un mic paragraf în „Society Gossip”. Sigur că da! Iată-l: „Haideţi criminali, cu toţii la treabă! Hercule Poirot – şi credeţi-mă, fetelor, face cât mai mulţi Herculi!

— Detectivul preferat al societăţii noastre nu mai poate să vă prindă. De ce? Pentru că l-a prins gripa pe el!”

Am râs.

— Grozav, Poirot. Devii o celebritate. Şi, din fericire, nu ai pierdut nimic deosebit de interesant, în acest răstimp.

— Asta-i adevărat. Puţinele cazuri pe care a trebuit să le refuz nu mi-au lăsat nici un regret.

Proprietăreasa noastră îşi băgă capul pe uşă:

— E un domn jos. Zice că trebuie să-l vadă pe monsieur Poirot sau pe dumneata, căpitane. Pare să fie grăbit – şi cu toate astea e un gentleman – v-am adus cartea lui de vizită.

Mi-a întins o bucăţică de hârtie. „Mr. Roger Havering” scria pe ea.

Poirot făcu semn din cap spre bibliotecă şi eu, ascultător, am scos „Who’s who”. Poirot mi-o luă şi dădu repede paginile: „Al doilea fiu al celui de-al cincilea baron de Windsor. Căsătorit 1913, Zoe, a patra fiică a lui William Crabb”.

— Hm! Am făcut eu. Îmi închipui că este fata care juca la Frivolity, numai că îşi spunea Zoe Carrisbroock. Îmi amintesc că s-a căsătorit cu un tânăr din lumea bună, chiar înainte de război.

— Te-ar interesa, Hastings, să te duci jos şi să auzi care anume este micul necaz al vizitatorului nostru? Cere-i toate scuzele din partea mea.

Roger Havering era un bărbat de vreo patruzeci de ani, bine făcut şi elegant. Totuşi, faţa lui era îngrijorată şi era evident că se zbătea din cauza unei agitaţii interne.

— Căpitanul Hastings? Sunteţi partenerul domnului Poirot, după câte ştiu. Este absolut necesar să vină cu mine azi în Derbyshire.

— Mă tem că este imposibil, i-am răspuns. Poirot este bolnav, în pat, are gripă.

Pe faţă i se citi dezamăgirea.

— Vai de mine, asta-i o mare lovitură pentru mine.

— Problema în care doriţi să-l consultaţi este serioasă?

— Dumnezeule, da! Unchiul meu, cel mai bun prieten din lume pe care l-am avut, a fost azi-noapte ucis, în mod înfiorător.

— Aici, în Londra?

— Nu, în Derbyshire. Eu eram aici şi-am primit o telegramă de la soţia mea dimineaţă. Imediat, după ce am primit-o, m-am hotărât să vin încoace şi să-l rog pe domnul Poirot să preia cazul.

— Vreţi să mă scuzaţi un minut, i-am spus, venindu-mi subit o idee.

M-am repezit sus şi în câteva cuvinte l-am pus la curent pe Poirot cu situaţia. Nu mai vru să mai audă nimic de la mine.

— Înţeleg, înţeleg. Vrei să te duci tu însuţi, nu-i aşa? Foarte bine, de ce nu? De acum trebuie să-mi fi învăţat metodele. Tot ceea ce îţi cer e să-mi raportezi în detaliu, în fiecare zi, şi să-mi urmezi toate instrucţiunile pe care ţi le dau la telefon.

Am fost de acord cu toate astea.

O oră mai târziu, stăteam în faţa domnului Havering într-un compartiment de clasa I, în trenul care tocmai părăsise Londra.

— Pentru început, căpitane Hastings, trebuie să înţelegi că Hunter’s Lodge, unde mergem şi unde tragedia a avut loc, este numai o mică cabană de vânătoare în mijlocul regiunilor rezervate din Derbyshire. Casa noastră adevărată este lângă Newmarket şi de obicei închiriem un apartament la Londra, vara. Hunter’s Lodge este îngrijită de o angajată care e destul de capabilă să facă tot ce avem nevoie când ne ducem câteodată acolo în week-end. Desigur, în timpul sezonului de vânătoare, luăm pe unii dintre servitorii noştri din Newmarket. Unchiul meu, domnul Harrington Pace (probabil ştiţi, pe mama o chema ca domnişoară Pace şi este din New York) s-a mutat de trei ani la noi. Nu s-a înţeles niciodată cu tata şi nici cu fratele meu mai mare şi bănuiesc că şi eu fiind un fiu cam risipitor, aceasta i-a sporit în loc să-i diminueze afecţiunea faţă de mine.

Sigur, eu sunt un om sărac şi unchiul meu era bogat, cu alte cuvinte el plătea oalele sparte! Dar, deşi exigent în multe privinţe, nu era chiar foarte greu să te înţelegi cu el

şi noi trei am trăit împreună în armonie. Acum două zile, unchiul meu, cam obosit de nişte distracţii recente de-ale noastre din oraş, ne-a propus să ne ducem în Derbyshire pentru o zi sau două. Soţia mea i-a telegrafiat doamnei Middleton, îngrijitoarea şi ne-am dus în aceeaşi după-amiază. Ieri seara eu am fost forţat să mă întorc în oraş, dar soţia şi unchiul meu au rămas acolo. Azi dimineaţă am primit această telegramă.

El mi-a întins-o: „Vino imediat, unchiul Harrington ucis azi noapte, adu un detectiv bun dacă poţi, dar vino neapărat – Zoe”.

— Deci, deocamdată nu ştiţi detalii?

— Nu, cred că vor fi în ziarele de seară. Fără îndoială că poliţia a preluat cazul.

Era aproape ora trei când am sosit la mica gară din Elmer’s Dale. De acolo am mers cinci mile cu maşina până la o clădire mică din piatră cenuşie aflată în mijlocul terenurilor de vânătoare sălbatice.

— Un loc pustiu, am remarcat cu un fior.

Havering încuviinţă.

— Am să încerc să-l vând. N-am să mai pot locui niciodată aici.

Am tras zăvorul de la portiţă şi am luat-o pe cărarea îngustă care ducea spre o uşă de stejar, când o siluetă cunoscută apăru şi veni să ne întâmpine.

— Japp! Am exclamat eu.

Inspectorul de la Scotland Yard îmi zâmbi prietenește, înainte de a se adresa însoţitorului meu.

— Domnul Havering, nu? Am fost trimis de la Londra să mă ocup de acest caz şi aş vrea să schimbăm o vorbă, dacă se poate.

— Soţia mea…

— Am vorbit cu doamna dumneavoastră, domnule şi cu îngrijitoarea. Nu vă ţin mult, căci mă grăbesc să mă întorc în sat, după ce am văzut totul aici.

— Nu ştiu încă nimic ce s-a…

— Exact, spuse Japp cu aerul de a-l consola. Sunt doar vreo două lucruri în legătură cu care aş dori să vă cunosc opinia. Căpitanul Hastings, care mă cunoaşte, se va duce în casă şi le va spune că veniţi. Ce-ai făcut cu micuţul domn, apropo, căpitane Hastings?

— Este în pat, bolnav de gripă.

— Chiar aşa, îmi pare rău să aud asta. Eşti în situaţia căruţei fără cal, aici fără el, nu-i aşa?

Şi după acesta glumă nefericită, m-am îndreptat spre casă. Am sunat la uşă, căci Japp o închisese după el. După câteva clipe a deschis o femeie de vârstă mijlocie îmbrăcată în negru.

— Domnul Havering soseşte într-o clipă, am explicat. El a fost reţinut de inspector. Am venit împreună de la Londra să cercetăm cazul. Poate îmi puteţi spune pe scurt ce s-a întâmplat aseară.

— Intraţi, domnule. A închis uşa după mine şi-am rămas în holul slab luminat: după masa de aseară a venit omul. A cerut să-l vadă pe domnul Pace şi, dându-mi seama că are acelaşi accent, am crezut că este un american, prieten de-al domnului Pace şi l-am condus în camera cu arme, după care m-am dus să-l anunţ pe domnul Pace. Vizitatorul nu şi-a spus numele, ceea ce, desigur, a fost puţin ciudat, când mă gândesc acum. I-am spus domnului Pace şi el a părut uimit, dar i-a zis doamnei: „Scuză-mă, Zoe, să văd ce vrea omul ăsta”. S-a îndreptat spre camera cu arme şi eu m-am dus în bucătărie, însă după o clipă am auzit voci ridicate, ca şi cum se certau şi-am ieşit în hol, în aceiaşi timp, ieşise şi doamna şi imediat s-a auzit o împuşcătură şi apoi s-a aşternut o tăcere mormântală. Amândouă am alergat spre uşă, dar era închisă, aşa că ne am dus la fereastră. Ea era deschisă şi înăuntru, domnul Pace zăcea împuşcat şi sângerând.

— Ce s-a întâmplat cu străinul?

— Trebuie să fi fugit pe fereastră, domnule, înainte ca noi să fi ajuns la ea.

— Şi apoi?

— Doamna Havering m-a trimis să aduc poliţia. Cinci mile de mers pe jos. Au venit cu mine şi poliţistul a rămas toată noaptea şi dimineaţă a sosit domnul de la poliţia din Londra.

— Cum arăta bărbatul care a vrut să vorbească cu domnul Pace?

Îngrijitoarea rămase pe gânduri.

— Avea o barbă neagră, domnule, şi era de vârstă mijlocie, cu un pardesiu deschis, în afară de făptui că vorbea ca un american nu am observat altceva la el.

— Bine. Aş putea s-o văd pe doamna Havering?

— Este sus, domnule. S-o anunţ?

— Te rog. Spune-i că domnul Havering este afară cu inspectorul Japp şi că cel pe care l-a adus cu el de la Londra doreşte să-i vorbească cât mai repede posibil

— Foarte bine domnule.

Eram grozav de nerăbdător să aflu toate amănuntele. Japp avea un avans de două sau trei ore faţă de mine şi graba sa de a pleca mă făcea să mă ţin aproape de urmele lui. Doamna Havering nu m-a făcut să aştept mult. După câteva minute am auzit paşi uşori coborând pe scară şi, ridicând ochii, am zărit o tânără foarte frumoasă venind spre mine. Purta un pulover roşu care-i punea în valoare silueta subţire, băieţoasă. Pe capul cu părul negru avea o pălărioară de piele roşie. Nici chiar tragedia de faţă nu-i putea umbri vitalitatea personalităţii sale. M-am prezentat şi făcu un semn din cap repede c-a înţeles.

— Sigur că am auzit, adesea, de dumneata şi colegul dumitale, monsieur Poirot. Aţi făcut nişte lucruri minunate împreună, nu-i aşa? Soţul meu a fost foarte deştept că v-a adus atât de repede. Acum vreţi să-mi puneţi întrebări? Acesta este cel mai simplu mijloc de a afla tot ce doriţi despre această întâmplare groaznică?

— Mulţumesc, doamnă Havering. Cam ce oră era când a sosit omul?

— Trebuie să fi fost înainte de ora nouă. Terminasem cina, stăteam la cafea şi fumam.

— Soţul plecase deja la Londra?

— Da, a plecat cu trenul de 18 şi 15 minute.

— S-a dus cu maşina la gară sau pe jos?

— Maşina noastră nu-i aici. A venit cineva de la garajul din Elmer’s Dale să-l ia ca să-l ducă la tren.

— Domnul Pace s-a purtat ca de obicei?

— Absolut. Foarte normal, în toate privinţele.

— Chiar nu-l puteţi descrie pe străin deloc?

— Nu, nu l-am văzut. Doamna Middleton l-a condus direct în camera cu arme şi-apoi a venit să-i spună unchiului meu.

— Ce-a răspuns unchiul dumneavoastră?

— A părut cam deranjat, dar s-a dus de îndată. După vreo cinci minute am auzit glasuri ridicate. Am alergat în hol şi aproape m-am ciocnit de doamna Middleton. Apoi am auzit împuşcătura. Uşa de la cameră era închisă pe dinăuntru, şi a trebuit să înconjurăm casa până la fereastră. Asta ne-a luat ceva timp şi ucigaşul a putut s-o şteargă. Bietul meu unchi – vocea îi tremura – fusese împuşcat în cap. Mi-am dat seama imediat că era mort. Am trimis-o pe doamna Middleton la poliţie şi am avut grijă să nu ating nimic din cameră şi să las totul exact cum se găsea.

Am dat aprobator din cap.

— Acum, ce-i cu arma?

— Da, îmi cam închipui, căpitane Hastings. Două revolvere ale soţului meu erau aşezate pe perete. Unul lipsea. Am spus asta poliţiştilor şi ei l-au luat pe celălalt. După ce vor extrage glontele, cred că vor şti adevărul.

— Pot să intru în camera cu arme?

— Desigur. Poliţia a terminat acolo. Şi cadavrul a fost luat.

M-a condus la scena crimei. În acel moment, Havering intră în hol şi după ce-şi ceru repede scuze, alergă la el. Am fost lăsat să-mi întreprind investigaţiile singur. Trebuie să mărturisesc c-au fost foarte dezamăgitoare. Romanele detective abundă în clu-uri, dar aici n-am putut găsi nimic neobişnuit, în afară de o mare pată de sânge pe covor, unde cred că se aflase mortul. Am examinat toate lucrurile cu o

grijă minuţioasă şi am făcut câteva fotografii ale camerei cu micul meu aparat pe care îl adusesem. Am examinat, de asemenea, terenul de afară din faţa ferestrei, dar fusese atât de mult călcat în picioare încât mi s-a părut inutil să mai pierd timpul cu el. Da, văzusem tot ce se putea la Hunter’s Lodge. Trebuia să mă întorc la Elmer’s Dale să iau legătura cu Japp. Ca urmare, m-am despărţit de familia Havering şi-am plecat cu maşina care ne adusese de la gară. L-am găsit pe Japp la Matlock Arms şi m-a condus să văd cadavrul. Harrington Pace era un om mic de statură, slab, fără barbă, cu o aparenţa tipic americană. Fusese împuşcat de la spate în cap şi se trăsese cu revolverul de la o distanţă mică.

— S-a întors o clipă, remarcă Japp şi celălalt tip a apucat un revolver şi l-a împuşcat. Cel pe care mi l-a dat doamna Havering era încărcat şi presupun că şi celălalt era la fel. Curios ce lucruri ale naibii de prosteşti fac oamenii. Să ţii două revolvere încărcate, atârnate pe perete!

— Ce crezi despre caz? L-am întrebat când am ieşit din camera aceea lugubră.

— Ei bine, pentru început am pus ochii pe Havering. O, da! Făcu când auzi exclamaţia mea de uimire. Havering are la activul său vreo două incidente neplăcute. Când şi-a făcut studiile la Oxford, s-a întâmplat o chestie nostimă cu semnătura de pe unul din cecurile tatălui său. Bineînţeles că totul a fost muşamalizat. Apoi are datorii foarte mari şi sunt tipul de datorii de care n-ar fi vrut să afle unchiul lui, deşi trebuie să fii sigur că testamentul unchiului este în favoarea sa. Da, am pus ochii pe el şi de aceea am vrut să vorbesc eu el înainte de a-şi vedea soţia. Dar declaraţiile sale concordă perfect; am fost la gară şi nu este nici o îndoială că a plecat cu trenul de 18 şi 15 minute. Ăsta ajunge la Londra pe la 22,30. S-a dus direct la club, zice el, şi dacă asta se confirmă, atunci el nu putea să-şi împuşte unchiul la ora nouă, purtând o barbă neagră!

— Ah, da, tocmai vroiam să te întreb ce crezi despre barba aia?

Japp îmi făcu cu ochiul.

— Cred că a crescut foarte repede – a crescut în cele cinci mile dintre Elmer’s Dale şi Hunter’s Lodge. Americanii pe care i-am cunoscut, în general, nu poartă barbă. Trebuie să căutăm pe ucigaş printre cunoştinţele americane ale domnului Pace. Am întrebat-o, întâi, pe îngrijitoare şi apoi pe stăpâna ei şi relatările for coincid perfect, dar îmi pare rău că doamna Havering nu l-a văzut pe individ. E o femeie deşteaptă şi ar fi observat ceva care să ne pună pe urme.

M-am aşezat şi i-am scris o relatare amănunţită şi lungă lui Poirot. Am putut să adaug alte diferite informaţii înainte de a pune scrisoarea la poştă. Glontele fusese extras şi se dovedise că era din revolverul identic de la poliţie. Mai mult, activitatea domnului Havering în noaptea cu pricina fusese controlată şi verificată şi se dovedise, fără îndoială, că sosise într-adevăr la Londra cu acel tren. Şi, în al treilea rând, un eveniment senzaţional avusese loc. Un domn, care locuia la Ealing, când a traversat Haren Green pentru a ajunge la gară, în dimineaţa aceea, a observat un pachet din hârtie maronie, băgat între şine. Când a deschis pachetul a găsit un revolver; a dus pachetul la poliţia gării şi, până să cadă noaptea, s-a dovedit a fi cel pe care îl căutam, perechea aceluia pe care ni-l dăduse doamna Havering. Se trăsese un glonte cu el.

Am adăugat toate astea la raportul meu. A doua zi de dimineaţă, în timp ce-mi luam micul dejun, o telegramă îmi parveni de la Poirot: „Desigur, bărbosul nu era Havering, numai tu sau Japp puteaţi să aveţi o asemenea idee; telegrafiază-mi cum arată îngrijitoarea şi ce haine purta în dimineaţa asta, la fel doamna Havering, nu pierde timpul cu făcutul fotografiilor de interioare, ele sunt subexpuse şi câtuşi de puţin artistice”.

Mi s-a părut că stilul lui Poirot n-avea rost să fie aşa glumeţ. Mi-am închipuit că era puţin gelos pe situaţia mea

de la faţa locului, pe toate facilităţile de care dispuneam în rezolvarea cazului. Cererea lui de a descrie hainele purtate de cele două femei mi s-a părut pur şi simplu ridicolă, dar i-am îndeplinit-o cât m-am priceput mai bine ca bărbat.

La unsprezece răspunsul veni de la Poirot: „Sfătuieşte-l pe Japp s-o aresteze pe îngrijitoare înainte de a fi prea târziu.”

Stupefiat, i-am dus telegrama lui Japp. A înjurat încet printre dinţi

— Să fiu al dracului, monsieur Poirot. Dacă spune el aşa, trebuie să fie ceva ia mijloc. Nici n-am luat-o în seama pe femeie. Nu ştiu dacă pot să merg atât de departe şi s-o arestez, dar am s-o pun sub supraveghere. Plecăm imediat s-o mai examinăm.

Dar era prea târziu. Doamna Middleton, acea femeie liniştită, de vârstă mijlocie, care păruse atât de normală şi respectabilă, se evaporase. Geamantanul îl lăsase. Conţinea numai haine obişnuite. Nu era nici un indiciu în privinţa identităţii ei sau preocupărilor sale. De la doamna Havering am smuls toate faptele pe care le-am putut:

— Am angajat-o acum trei săptămâni când doamna Emery, fosta noastră îngrijitoare, ne-a părăsit. A venit la mine de la agenţia doamnei Selbourne din Mont Street – o firmă bine cunoscută, îmi angajez toţi servitorii de acolo. Mi-au trimis mai multe femei, dar această doamnă Middleton mi s-a părut cea mai drăguţă şi avea referinţe splendide. Am angajat-o pe loc şi am anunţat agenţia. Nu cred că este ceva în neregulă cu ea. Era o femeie atât de drăguţă şi liniştită.

Povestea era învăluită într-un mister total. Deşi era clar că femeia n-ar fi putut comite crima, de vreme ce în momentul în care împuşcătura s-a auzit doamna Havering şi cu ea erau în hol, totuşi ea trebuie să fi avut vreo legătură cu ucigaşul, căci atunci de ce ar fi şters-o aşa deodată? I-am telegrafiat despre ultimul eveniment lui Poirot şi i-am sugerat să mă întorc la Londra şi să întreb la agenţia Selbourne.

Răspunsul lui Poirot a fost prompt: „Inutil să întrebi la agenţie; ei n-or fi auzit niciodată despre ea, află cu ce maşină a venit la Hunter’s Lodge când a sosit prima dată acolo”.

Deşi umilit, l-am ascultat. Mijloacele de transport în Elmer’s Dale erau limitate. Garajul local avea două maşini Ford, uzate şi mai erau două care deserveau gara. Niciuna nu fusese angajată la data cu pricina. Întrebată, doamna Havering a explicat că-i dăduse femeii bani pentru biletul de tren până la Derbyshire, suficienţi ca să închirieze o maşină sau să ia cursa până la Hunter’s Lodge. Întotdeauna se afla unul dintre Forduri la gară doar-doar va fi închiriat. Luând în considerare faptul că nimeni de la gară nu a observat sosirea străinului, cu barbă neagră sau altfel, în seara fatală, totul părea să conducă la concluzia că ucigaşul sosise la locul faptei într-o maşină care-l aştepta în apropiere pentru a-l ajuta să scape şi că aceeaşi maşină o dusese pe misterioasa îngrijitoare la noul ei post. Mai pot adăuga că cercetările întreprinse la agenţia din Londra au confirmat pronosticurile lui Poirot. Nici o femeie ca „doamna Middleton” nu figurase în registre. Agenţia primise cererea stimatei doamne Havering pentru trimiterea unei servitoare şi-i oferise diferite persoane pentru post. Când le-a trimis comisionul de angajare, ea omisese să menţioneze pe care dintre femei o reţinuse.

Oarecum umilit, m-am întors la Londra. L-am găsit pe Poirot aşezat într-un fotoliu lângă şemineu, îmbrăcat într-un halat de mătase bătător la ochi. M-a întâmpinat cu multă prietenie.

— Prietenul meu Hastings! Ce bine-mi pare să te văd. Cu adevărat nutresc pentru tine o deosebită afecţiune. Te-ai distrat? Ai alergat încolo şi-ncoace cu dragul de Japp? Ai întrebat şi anchetat până ţi-ai satisfăcut curiozitatea?

— Poirot, am strigat, afacerea este învăluită în mister absolut! Nu se va afla niciodată…

— E adevărat că s-ar putea să nu ne încununăm cu glorie după treaba asta.

— Chiar că nu. Îţi spargi capul degeaba.

— O, în ce priveşte asta mă pricep să-mi sparg capul! O adevărată veveriţă! Nu asta mă pune într-o situaţie jenantă. Ştiu prea bine cine l-a ucis pe domnul Harrington Pace.

— Ştii? Cum ai aflat?

— Răspunsurile tale clare la telegramele pe care ţi le-am trimis mi-au dezvăluit adevărul. Uite, Hastings, haide să examinăm faptele în mod metodic şi în ordine. Domnul Harrington Pace este un om cu o avere mare care, la moartea sa va trece, fără îndoială, în posesia nepotului său. Punctul nr. 1. Se ştie că nepotul este îngrozitor de îndatorat. Punctul nr. 2. Se ştie, de asemenea, că nepotul este – să zicem – un om de o moralitate cam relativă? Punctul nr. 3…

— Dar s-a dovedit că Roger Havering a fost la Londra.

— Précisément şi ca atare, deoarece domnul Havering a plecat de la Elmer’s Dale la 18 şi 15 minute şi din moment ce domnul Pace nu putea fi omorât înainte de plecarea acestuia, căci doctorul ar fi stabilit ora crimei ca fiind inexactă când a examinat cadavrul, ajungem la concluzia corectă că domnul Havering nu şi-a împuşcat unchiul. Dar există o doamnă Havering, Hastings.

— Imposibil! Îngrijitoarea era cu ea când s-a auzit împuşcătura.

— Ah, da, îngrijitoarea. Dar ea a dispărut.

— Va fi găsită.

— Nu cred. E ceva deosebit de neclar în legătură cu acea îngrijitoare, nu crezi asta, Hastings? M-a izbit de la început.

— Şi-a jucat rolul, cred, şi apoi a şters-o la timp.

— Şi care a fost rolul ei?

— Ei bine, să-l introducă pe complicele ei, bărbatul cu barbă neagră.

— O, nu, nu ăsta a fost rolul ei? Ci acela de a-i asigura un alibi doamnei Havering în momentul în care s-a tras. Şi

nimeni n-o va găsi vreodată, mon ami, pentru că ea nu există! „Nu există o asemenea persoană”, cum spune marele vostru Shakespeare.

— Nu, Dickens a spus-o, am murmurat, fără să pot să-mi ascund un zâmbet. Dar ce vrei să spui cu asta, Poirot?

— Vreau să spun că Zoe Havering a fost actriţă înainte de-a se căsători, că tu şi Japp aţi văzut-o pe îngrijitoare numai într-un hol întunecos, ca pe o siluetă subţire, de vârstă mijlocie, în negru, cu o voce slabă, joasă şi că, de fapt, nici tu, nici Japp, nici poliţia locală pe care îngrijitoarea a adus-o, nu le-a văzut vreodată pe doamna Middleton şi pe stăpâna sa în acelaşi timp. A fost o joacă de copii pentru femeia aia deşteaptă şi îndrăzneaţă. Sub pretextul că o anunţă pe stăpâna sa, ea aleargă sus pe scări, îşi trage un pulover colorat şi-şi pune o pălăriuţă cu bucle negre cusute peste peruca ei cenuşie. Câteva tuşe dibace şi machiajul dispare, o uşoară tentă de roşu şi strălucitoarea Zoe Havering coboară cu vocea ei clară de clopoţel Nimeni nu o băgă în seamă, în mod deosebit, pe îngrijitoare. De ce ar face-o? Ea nu are nici o legătură cu crima. Şi ea are un alibi

— Dar revolverul găsit la Ealing? Doamna Havering nu ar fi putut să-l pună acolo!

— Nu, asta a făcut-o Roger Havering, dar a fost o greşeală din partea lor. Asta mi-a indicat urma. Un om care a comis o crimă cu un revolver pe care l-a găsit la locul faptei l-ar arunca de îndată, nu l-ar duce cu el la Londra. Nu, motivul a fost clar, criminalii au dorit să îndrepte atenţia poliţiei spre un loc cât mai îndepărtat de Derbyshire; erau nerăbdători să alunge poliţia, cât mai curând posibil, din apropierea cabanei. Sigur că revolverul găsit la Ealing nu a fost cel cu care domul Pace a fost împuşcat. Roger Havering a tras un glonte cu el, l-a dus la Londra, a intrat în clubul său pentru a avea un alibi, apoi s-a dus repede la Ealing o chestiune de numai 20 de minute – a pus pachetul unde a fost găsit şi s-a întors în oraş. Acea fiinţă încântătoare, soţia sa, l-a împuşcat liniştită pe domnul Pace după masa de

seară, îţi aminteşti că a fost împuşcat de la spate? Acesta este încă un punct important. Reîncarcă revolverul şi-l pune înapoi la locul lui, şi apoi pleacă să anunţe disperată comedioara ei.

— E incredibil, am murmurat fascinat, şi totuşi…

— Acest „totuşi” este problema. Bien sur, prietene, acesta este adevărul Dar ca să aduci în faţa justiţiei acest cuplu abil este o altă chestiune. Japp trebuie să facă ce poate. I-am scris foarte detaliat, dar tare mă tem, Hastings, că vom fi obligaţi să-i lăsăm pe seama soartei sau a bunului Dumnezeu, cum preferi

— Răul înfloreşte ca neghina, am remarcat eu.

— Dar cu un preţ, Hastings, totdeauna cu un preţ, croyez-moi!

Presimţirile lui Poirot s-au confirmat. Deşi Japp era convins de adevărul teoriei sale nu a putut să strângă mărturiile necesare acuzării. Uriaşa avere a domnului Pace a încăput în mâinile ucigaşilor săi. Totuşi, Nemesis le-a venit de hac şi, când am citit în ziar că domnul şi doamna Roger Havering se aflau printre victimele accidentului avionului de Paris, am înţeles că se făcuse Dreptate.

Tragedia de la Marsdon Manor.

Fusesem plecat din Londra pentru câteva zile şi când m-am întors i-am găsit pe Poirot închizându-şi valijoara.

— A la bonne heure, Hastings, mă temeam că n-ai să te întorci la timp să vii cu mine.

— Înseamnă că te-au chemat pentru un caz?

— Da, deşi mă simt obligat să recunosc că, aparent, afacerea nu este promiţătoare. Compania de asigurări a Uniunii de Nord mi-a cerut să investighez decesul domnului Maltravers, care, acum câteva săptămâni, şi-a făcut o asigurare pe viaţă la ei pentru marea sumă de 50 000 de lire.

— Da? Am zis eu foarte curios.

— Bineînţeles, există clauza de sinucidere în poliţa de asigurare – în cazul comiterii unei sinucideri în răstimpul

unui an, poliţa de asigurare este anulată. Domnul Maltravers a fost examinat, cum se obişnuieşte, de propriul medic al companiei, şi deşi trecuse de prima tinereţe, se bucura de o sănătate deplină. Cu toate acestea, miercurea trecută, alaltăieri, cadavrul domnului Maltravers a fost găsit pe terenul din jurul casei sale din Essex, Marsdon Manor şi cauza morţii este considerată un fel de hemoragie internă. Nu-i nimic deosebit în toate acestea, dar zvonuri sinistre despre situaţia financiară a domnului Maltravers circulau în ultimul timp şi Uniunea de Nord a certificat, fără nici un dubiu, că domnul decedat era în pragul falimentului. Aceasta schimbă afacerea în mod considerabil. Maltravers avea o soţie tânără, frumoasă şi se pare că şi-a adunat toţi banii de care mai dispunea în scopul de a plăti primele de asigurare pe viaţă pentru ca asigurarea lui să revină soţiei şi apoi s-a sinucis. Astfel de lucruri se întâmplă des. În orice caz, prietenul meu, Alfred Wright care este directorul Uniunii de Nord, m-a rugat să investighez cazul, dar, aşa cum i-am spus, nu prea cred că o să am succes. Dacă motivul morţii a fost un atac de cord aş fi fost mai combativ. Infarctul poate fi interpretat ca şi incapacitatea medicului de a descoperi de ce a murit cu adevărat pacientul său, dar o hemoragie pare ceva foarte clar. Nu putem decât să facem câteva cercetări necesare. Ai cinci minute, Hastings, să-ţi faci bagajul şi apoi luăm un taxi până în strada Liverpool.

O oră mai târziu, coboram din trenul care mergea spre Est în mica gară de la Marsdon Leigh. După ce am întrebat la gară, am obţinut informaţia că Marsdon Manor se afla la o milă distanţă. Poirot a hotărât să mergem pe jos, aşa că am luat-o de-a lungul străzii principale.

— Care-i planul tău de bătaie? L-am întrebat.

— Întâi o să mergem la doctor. Am controlat şi mi s-a spus că există un singur medic în Marsdon Leigh, dr. Ralph Bernard. A, uite-i casa.

Clădirea respectivă era un fel de vilă cu etaj, retrasă puţin de la stradă. O placă de aramă de pe poartă purta numele doctorului. Am străbătut poteca şi am sunat la uşă.

S-a dovedit c-am avut noroc cu vizita noastră. Era tocmai ora sa de consultaţii şi, pentru moment, nu aştepta nici un pacient. Dr. Bernard era un om în vârstă, înalt şi lat în umeri, cu maniere destul de plăcute. Poirot s-a prezentat şi i-a explicat scopul vizitei noastre, adăugind că într-un astfel de caz companiile de asigurare erau obligate să facă toate investigaţiile necesare.

— Desigur, desigur, spuse dr. Bernard de complezenţă. Îmi închipui că fiind un om atât de bogat, viaţa sa era asigurată pentru o sumă mare.

— Îl consideri un om bogat, doctore?

Acesta se uită cam surprins.

— Cum să nu fie? Avea două maşini, ştiţi, şi Marsdon Manor este o vilă mult prea mare în care să locuieşti, deşi, cred că a cumpărat-o foarte ieftin.

— Ni s-a spus că pierduse sume considerabile în ultima vreme, sublinie Poirot, privindu-l pe doctor cu atenţie.

Acesta se mulţumi doar să dea din cap cu tristeţe.

— Chiar aşa? Adevărat? Atunci e un noroc pentru soţia i sa că există această asigurare pe viaţă. Este o tânără foarte frumoasă şi încântătoare, dar teribil de răvăşită de această tristă nenorocire. Un pachet de nervi, biata de ea. Am încercaţi s-o feresc cât am putut, dar, sigur că şocul trebuie să fi fost considerabil.

— L-aţi vizitat recent pe domnul

— Dragă domnule, nu l-am vizitat niciodată.

— Cum?

— Ştiu că domnul Maltravers era un om de ştiinţă creştin sau ceva de genul acesta.

— Dar i-aţi examinat cadavrul?

— Desigur. Am fost dus de unul dintre ajutorii grădinarului.

— Şi cauza morţii a fost clară?

— Absolut. Era sânge pe buze, dar majoritatea hemoragiei trebuie să fi fost internă.

— Încă mai zăcea unde fusese găsit?

— Da, trupul nu fusese atins. Zăcea la marginea unei mici plantaţii. Evident că ieşise să împuşte ciori de câmp, deoarece o puşcă se afla lângă el. Hemoragia trebuie să se fi produs brusc. Ulcer gastric, fără îndoială.

— N-ar fi putut fi împuşcat?

— Dragă domnule!

— Vă cer iertare, se scuză Poirot, dar, dacă nu mă înşeală memoria, în cazul unei crime recente, doctorul a pus întâi diagnosticul de infarct şi, apoi, l-a schimbat când poliţistul local i-a arătat o rană în cap!

— N-o să găsiţi nici o rană pe trupul domnului Maltravers, spuse dr. Bernard sec. Acum, domnilor, mai aveţi altceva?

Am înţeles aluzia.

— Vă lăsăm cu bine şi vă mulţumim foarte mult, doctore, pentru că aţi fost atât de amabil să ne răspundeţi la întrebări. Apropo, n-aţi considerat necesară o autopsie?

— De loc. Doctorul devenise apoplectic. Cauza decesului a fost clară şi în profesia mea nu considerăm necesar să întristăm, fără rost, rudele mortului.

Şi întorcându-se, doctorul trânti uşa tare în faţa noastră.

— Ce crezi despre dr. Bernard, Hastings? Mă întrebă Poirot, în timp ce ne continuam drumul spre Marsdon Manor.

— Un măgar bătrân.

— Exact! Tu judeci caracterele întotdeauna profund, prietene.

L-am privit stânjenit, dar părea foarte serios. O luminiţă i se ivi totuşi în ochi şi adăugă cu viclenie:

— Asta e valabil când nu e vorba de o femeie frumoasă! M-am uitat la el cu răceală. Când am ajuns la vilă, uşa ne-a fost deschisă de o cameristă între două vârste. Poirot îi întinse cartea sa de vizită şi o scrisoare de la Compania de asigurări pentru doamna Maltravers. Ea ne conduse într-o

cameră de luat micul dejun şi se retrase ca să-şi anunţe stăpâna. Trecură cam zece minute, uşa se deschise şi o siluetă subţire, în haine de doliu, stătea în prag.

— Domnul Poirot? Îngăimă ea.

— Doamnă! Poirot sări galant în picioare şi se grăbi spre ea. Nu pot să vă spun cât de mult regret că vă deranjez în felul acesta. Dar ce să-i faci? Les affaires nu ştiu ce e mila.

Doamna Maltravers îl lăsă s-o conducă până la un scaun. Ochii îi erau roşii de plâns, dar jalea ei nu putea să ascundă extraordinara sa frumuseţe. Avea vreo 27-28 de ani, era foarte blondă, cu ochi mari, albaştri şi buze frumos conturate.

— E ceva în legătură cu asigurarea soţului meu, nu-i aşa? Dar trebuie să fiu tracasată acum, aşa de repede?

— Curaj, dragă doamnă. Curaj! Ştiţi, soţul dumneavoastră şi-a făcut asigurarea pe viaţă pentru o sumă destul de mare şi, în astfel de cazuri, Compania pretinde întotdeauna câteva detalii în plus. M-au împuternicit pe mine să acţionez pentru ei. Puteţi fi sigură că voi face tot ce-mi stă în putere ca afacerea să nu devină prea neplăcută pentru dumneavoastră. Vreţi să-mi povestiţi pe scurt tristele evenimente de miercuri?

— Mă schimbam pentru ceai când camerista a venit la mine… Unul dintre grădinari tocmai alergase spre casă… El găsise…

Vocea i se înmuie. Poirot o luă de mână cu înţelegere.

— Pricep. Destul! L-aţi văzut pe soţul dumneavoastră în după amiaza aceea?

— De la prânz nu. Eu mă dusesem până în sat după nişte timbre şi cred că el umbla prin împrejurimile vilei.

— Ca să împuşte ciori?

— Da, de obicei îşi ia puşca cu el şi am auzit una sau două împuşcături în depărtare.

— Unde este puşca acum?

— În hol, cred.

Ea l-a condus acolo şi i-a dat arma lui Poirot, care a examinat-o pe îndelete.

— Două focuri trase, după câte văd, zise el, în timp ce i-o dădea înapoi. Şi acum, doamnă, dacă aş putea vedea… Se opri cu delicateţe.

— Vă va conduce servitoarea, murmură ea, întorcând capul.

Chemată, servitoarea îl duse pe Poirot sus. Eu am rămas cu frumoasa şi nefericita femeie. Nu ştiam ce să fac, să vorbesc sau să tac. Am încercat două remarci generale la care ea a răspuns absentă, dar, după câteva minute, Poirot s-a întors.

— Vă mulţumesc pentru toată amabilitatea dumneavoastră, doamnă. Cred că nu trebuie să vă mai îngrijiţi de treaba asta. Apropo, ştiţi ceva de situaţia financiară a soţului dumneavoastră?

Ea dădu din cap că nu.

— Absolut nimic. Nu mă pricep câtuşi de puţin la afaceri.

— Da, deci nu ne puteţi da nici un clu în privinţa deciziei sale bruşte de a face o asigurare pe viaţă? Ştiu că n-o făcuse mai înainte.

— Suntem căsătoriţi doar de un an şi ceva. Dar şi-a făcut asigurarea pentru că-i intrase în cap ideea fixă că nu va trăi mult. Avea o puternică presimţire că va muri. Cred că mai avusese o hemoragie şi ştia că o alta s-ar fi dovedit fatală. Eu am încercat să-i risipesc aceste temeri întunecate, dar fără succes. Şi uite, a avut dreptate!

Îi dădură lacrimile, îşi luă cu demnitate rămas bun de la noi. Poirot făcu un gest caracteristic în timp ce pleca.

— Eh bien, asta-i! Să ne întoarcem la Londra, prietene, se pare că nu-i nici un şoarece în această gaură. Şi totuşi…

— Totuşi ce?

— O uşoara discrepanţă, asta-i toţi Ai observat-o? Nu? Viaţa-i plină de discrepanţe şi, în mod sigur, omul nu putea să se fi sinucis; nu există otravă care să-i umple gura cu

sânge. Nu, nu, trebuie să mă resemnez cu faptul că toate lucrurile sunt clare şi încheiate… Dar cine este acesta?

Un tânăr se îndrepta spre noi. A trecut pe lângă noi, fără să facă vreun semn, dar am observat că nu arăta rău şi că avea o faţă foarte bronzată care vorbea despre viaţa într-o climă tropicală. Un grădinar care mătura frunzele se oprise o clipă din treaba lui şi Poirot alergă repede spre el.

— Spune-mi, te rog, cine e domnul acela? Îl cunoşti?

— Nu-mi amintesc numele lui, deşi l-am auzit. A locuit aici o noapte săptămâna trecută. Era marţi.

— Repede, mon ami, să mergem după el.

Ne-am grăbit pe potecă după silueta care se îndepărta. Imaginea unei fiinţe în doliu pe terasa dinspre latura casei; prada noastră dădu colţul şi noi după el, aşa că am fost martori la întâlnire.

Doamna Maltravers se clătină pe picioare şi se albi la faţă.

— Tu, se minună ea. Credeam că eşti pe vapor, în drum spre Africa de Est.

— Am primit nişte veşti de la avocaţii mei care m-au reţinut, îi explică tânărul. Bătrânul meu unchi din Scoţia a murit pe neaşteptate şi mi-a lăsat nişte bani. În aceste circumstanţe m-am gândit că e mai bine să-mi contramandez plecarea. Apoi, am văzut ştirea asta proastă în ziar şi am venit aici să văd dacă pot să fac ceva. O să ai nevoie de cineva, poate, care să aibă grijă de lucruri pentru tine.

În acel moment, şi-au dat seama de prezenţa noastră. Poirot făcu câţiva paşi înainte şi, cerându-şi multe scuze, explică că-şi uitase bastonul în hol. Nu prea încântată, cum mi s-a părut, doamna Maltravers făcu prezentările.

— Domnul Poirot, căpitanul Black.

Urmă o discuţie de câteva minute în cursul căreia Poirot află că sus-numitul căpitan Black stătea la hanul „Ancora”. Bastonul nefiind descoperit (ceea ce nu era de mirare), Poirot îşi ceru din nou scuze şi plecarăm.

Ne-am întors grăbiţi în sat şi Poirot se îndreptă spre han.

— Rămânem aici până când prietenul nostru, căpitanul, se reîntoarce, explică el. Ai observat c-am subliniat faptul că plecăm la Londra cu primul tren? Probabil te-ai gândit că vorbeam serios. Dar nu… Ai observat faţa doamnei Maltravers când l-a zărit pe acest tânăr Black? Ea a fost clar surprinsă şi el, eh bien, el era foarte devotat. Nu ţi s-a părut? Şi el a fost aici în noaptea de marţi, cu o zi înainte ca domnul Maltravers să fi murit. Trebuie să investigăm, Hastings, ce face căpitanul Black.

După o jumătate de oră ne-am văzut „prada” apropiindu-se de han. Poirot ieşi, îl opri şi îl aduse pe dată sus, în camera pe care o închinase.

— Îi spuneam căpitanului Black despre misiunea care ne aduce aici, explică el. Înţelegeţi, monsieur le capitaine că sunt nerăbdător să aflu care era starea de spirit a domnului Maltravers, imediat înaintea morţii sale şi că, în acelaşi timp, nu vreau s-o deprim pe doamna Maltravers inutil, punându-i întrebări dureroase. Deci, aţi fost aici chiar înaintea evenimentului şi puteţi să ne daţi foarte bine informaţii valoroase.

— Am să fac orice pot să vă ajut, răspunse tânărul soldat, dar mă tem că n-am observat nimic neobişnuit. Ştiţi, deşi Maltravers era un vechi prieten al părinţilor mei, eu nu-l cunoşteam foarte bine.

— Când aţi venit?

— Marţi după-amiază. Am plecat la Londra miercuri dimineaţă devreme pentru că vaporul meu ridica ancora pe la ora 12. Dar nişte veşti pe care le-am primit mi-au schimbat planurile, aşa cum cred că aţi auzit că i-am explicat doamnei Maltravers.

— Înţeleg că vă întorceaţi în Africa de Est.

— Da, sunt acolo încă de la război – mare ţară.

— Exact. Despre ce aţi discutat la cină marţi seara?

— O, nu ştiu. Obişnuitele subiecte. Maltravers m-a întrebat despre părinţii mei şi apoi am discutat despre datoriile de război germane; doamna Maltravers mi-a pus o mulţime de

întrebări despre Africa de Est şi eu le-am spus vreo două glume şi cred că asta-i tot.

— Mulţumesc.

Poirot rămase tăcut pentru un moment, apoi spuse blând:

— Cu permisiunea dumneavoastră aş vrea să încerc un mic experiment. Mi-aţi spus tot ceea ce cunoaşte eul dumneavoastră conştient. Acum vreau să vă chestionez eul dumneavoastră inconştient.

— Psihanaliză sau ce? Întrebă Black, vizibil alarmat.

— O, nu, răspunse Poirot încurajator, uite cum e. Eu vă spun un cuvânt, dumneavoastră îmi spuneţi altul şi aşa mai departe. Primul cuvânt care vă trece prin cap. Începem?

— În regulă, zise Black încet. Dar părea stânjenit.

— Notează cuvintele, te rog, Hastings, spuse Poirot. Apoi îşi scoase din buzunar marele său ceas cu cadran de ridiche şi-l puse pe masă lângă el.

— Începem. Ziuă.

Urmă o pauză de o clipă şi apoi Black răspunse:

— Noapte.

În vreme ce Poirot continua, răspunsurile veneau mai repede.

— Nume, zise Poirot.

— Loc.

— Bernard.

— Shaw.

— Marţi.

— Cină.

— Călătorie.

— Vapor.

— Ţară.

— Uganda.

— Poveste.

— Lei.

— Puşcă pentru ciori.

— Fermă.

— Împuşcătură.

— Sinucidere.
— Elefant.
— Colţi.
— Bani.
— Avocaţi.
— Îţi mulţumesc, căpitane Black. Poate îmi acorzi câteva minute după vreo jumătate de oră?
— Desigur.
Tânărul soldat îl privi curios şi-şi şterse fruntea în timp ce se ridica.
— Şi acum, Hastings, zise Poirot zâmbindu-mi, în timp ce închidea uşa în urma sa. Înţelegi totul, nu-i aşa?
— Nu ştiu ce vrei să spui.
— Lista aia de cuvinte nu-ţi spune nimic? Am parcurs-o din nou, dar am fost obligat să mă dau bătut.
— Am să te ajut. Încep prin a-ţi spune că Black a răspuns bine în limita timpului normal, fără pauze, aşa încât putem considera că nu are o conştiinţă vinovată de ascuns. „Zi” urmat de „noapte”, „loc” urmat de „nume” sunt asociaţii normale. Am început să lucrez cu „Bernard” ceea ce sugera numele doctorului de aici, peste care putea să nu fi dat. Evident că aşa a fost. După conversaţia noastră recentă, el mi-a spus „cină” la cuvântul meu „marţi”, dar „călătorie” şi „ţară” au fost urmate de „vapor” şi „Uganda”, arătând clar că importantă pentru el era călătoria în străinătate şi nu venirea aici. „Poveste” îi aminteşte de „lei” despre care povestise la cină. Am continuat cu „puşcă pentru ciori” şi el a răspuns cu un cuvânt cu totul neaşteptat – „fermă”. Când am spus „împuşcătură”, el răspunde deodată „sinucidere”. Asociaţia pare clară. Un om pe care-l cunoaşte se sinucide cu o puşcă undeva la o fermă. Aminteşte-ţi, de asemenea, că mintea îi este încă la poveştile pe care le-a spus la cină şi cred că vei fi de acord cu mine că n-o să fiu prea deplasat dacă-l chem pe căpitanul Black şi-i cer să repete povestea aceea cu sinuciderea pe care a spus-o la cină, marţi seara.
Black a fost destul de sincer în privinţa aceasta.

— Da, le-am spus o asemenea poveste când stau şi mă gândesc. Chap s-a împuşcat la o fermă acolo. A făcut-o cu o puşcă pentru ciori prin gură şi alicele au rămas în creier. Doctorii au fost foarte uimiţi – nu se vedea nimic în afară de puţin sânge pe buze. Şi ce-i cu asta?

— Ce are asta de-a face cu domnul Maltravers? Văd că nu ştii c-a fost găsit cu o astfel de puşcă lângă el.

— Vreţi să spuneţi că povestea mea i-a sugerat sinuciderea, dar e îngrozitor!

— Nu te amărî, ar fi făcut-o într-un fel sau altul. Bine, trebuie să vorbesc la telefon cu Londra.

Poirot avu o lungă conversaţie la telefon şi se întoarse gânditor. Plecă singur după-amiază şi abia la şapte seara a declarat că nu mai putea să amâne, că trebuie să-i spună tinerei văduve. Îmi părea rău deja pentru ea, fără nici o rezervă. Să rămâi fără nici un ban şi să ştii că soţul s-a sinucis ca să-i asigure viitorul, era o povară prea greu de suportat pentru o femeie. Totuşi, nutream secreta speranţă că tânărul Black s-ar putea dovedi capabil s-o consoleze, după ce durerea ei ar fi trecut. Evident, el o admira enorm.

Întrevederea noastră cu doamna a fost dureroasă. A refuzat să creadă faptele pe care i le-a prezentat Poirot. Şi când s-a convins, în cele din urmă, a izbucnit într-un plâns amar. Examinarea cadavrului a confirmat bănuielile noastre. Lui Poirot îi părea foarte rău pentru biata doamnă, dar fusese angajat de compania de asigurări şi ce-ar fi putut face? În timp ce se pregătea să plece, îi spuse blând doamnei Maltravers:

— Doamnă, dintre toţi oamenii, dumneavoastră ştiţi că nu există morţi!

— Ce vreţi să spuneţi? Se fâstâci ea, ochii făcându-i-se mari.

— N-aţi luat parte niciodată la şedinţe de spiritism? Sunteţi un medium bun, doar ştiţi.

— Aşa mi s-a spus. Dar dumneavoastră nu credeţi în spiritism, sunt sigură!

— Doamnă, am văzut nişte lucruri stranii. Ştiţi că în sat se vorbeşte că această casă este bântuită de stafii?

Ea dădu din cap aprobator şi, în acel moment, servitoarea anunţă că cina era gata.

— Nu rămâneţi să gustaţi ceva?

Am acceptat cu plăcere şi am simţit că prezenţa noastră nu putea decât s-o distragă puţin de la amărăciunile ei. Tocmai ne terminasem supa când se auzi un ţipăt dincolo de uşă şi sunetul unei faianţe sparte. Am sărit în sus. Servitoarea apăru cu mâna pe inimă.

— Era un bărbat care stătea pe coridor. Poirot se repezi acolo şi se întoarse repede.

— Nu e nimeni acolo.

— Nu este, domnule? Zise servitoarea încet. O, m-a speriat!

— Dar de ce?

Îşi micşoră vocea, de-abia şopti.

— Mi s-a părut… Mi s-a părut că e stăpânul… Arăta ca el.

Am văzut-o pe doamna Maltravers tresărind speriată şi mintea îmi fugi la vechea superstiţie despre sinucigaşii care nu-şi pot găsi odihna. Şi ea se gândea la asta, Sunt sigur, căci un minut mai târziu îl prinse de braţ pe Poirot, ţipând.

— N-aţi auzit? Cele trei bătăi în fereastră? Aşa obişnuia să facă întotdeauna când trecea în jurul casei.

— Iedera, am strigat. A fost iedera care a lovit fereastra.

Dar un fel de teroare punea stăpânire pe noi toţi. Servitoarea era evident tulburată şi când masa s-a terminat, doamna Maltravers l-a implorat pe Poirot să nu plece imediat. Era clar îngrozită să rămână singură. Ne-am retras în camera pentru micul dejun. Vântul se înteţea şi urla în jurul casei într-un fel fantomatic. De două ori uşa camerei se deschise, se dădu de perete încet şi, de fiecare dată, ea se agăţă de mine cu o privire îngrozită.

— A, ce, uşa asta e vrăjită? Strigă Poirot supărat, în cele din urmă. Se ridică şi o închise încă o dată, apoi răsuci cheia în broască. Am s-o închid, uite aşa!

— Nu fă asta, zise ea cu ochii speriaţi. Dacă se deschide chiar acum…

Şi chiar în momentul în care rostea cuvintele, imposibilul se întâmplă. Uşa încuiată se deschise încet. Eu nu puteam vedea coridorul, de unde stăteam, dar ea şi Poirot erau cu faţa spre el. Ea ţipă prelung şi se întoarse spre detectiv.

— L-ai văzut, acolo, pe coridor? Ţipă ea.

El o privi cu o faţă uimită, apoi clătină din cap.

— L-am văzut… pe soţul meu… Trebuie să-l fi văzut şi dumneata!

— Doamnă, n-am văzut nimic. Nu vă simţiţi bine… Sunteţi tulburată.

— Mă simt foarte bine, eu… O, Doamne!

Deodată, pe neaşteptate, lumina se micşoră şi se stinse. Din întuneric se auziră trei lovituri puternice. O puteam auzi pe doamna Maltravers gemând şi apoi… Am văzut!

Bărbatul, pe care-l văzusem sus întins pe pat, se afla acum în faţa noastră, înconjurat de o lumină slabă fantomatică. Avea sânge pe buze şi-şi ţinea mâna dreaptă ridicată, îndreptată spre ceva. Deodată, o lumină strălucitoare păru să iasă din ea. Ea trecu peste Poirot şi peste mine şi căzu pe doamna Maltravers. Am văzut faţa ei albă îngrozită şi încă ceva!

— Doamne, Poirot! Am strigat eu. Uită-te la mâna ei, la mâna ei dreaptă. E toată roşie!

Şi ochii ei se uitară la ea şi căzu grămadă pe duşumea.

— Sânge, striga isterică. Da, e sânge. Eu l-am omorât. Eu am făcut-o. El îmi arăta mie şi atunci am pus mâna pe trăgaci şi am apăsat. Scăpaţi-mă de el… Scăpaţi-mă! S-a reîntors! Vocea i se transformă într-un gâlgâit.

— Lumină, spuse Poirot brusc. Lumina se aprinse ca prin farmec.

— Asta e, continuă el. Ai auzit, Hastings? Şi tu, Everett? O, apropo, acesta este domnul Everett, un om remarcabil în profesia lui de actor. I-am telefonat în după-amiaza aceasta. Machiajul lui e bun, nu-i aşa? Seamănă cu mortul, şi cu o

torţă de buzunar, plus fosforescenţa necesară a lăsat impresia dorită. Eu nu i-aş atinge mâna ei dreaptă, dacă aş fi în locul tău, Hastings. Are vopsea roşie care o face aşa. Când lumina s-a stins, ştii c-am luat-o de mână. Înţelegi. Apropo, nu trebuie să ne pierdem trenul. Inspectorul Japp e afară la fereastră. O noapte proastă, dar el a putut să-şi mai treacă timpul bătând din când în când în geam.

— Înţelegi? Continuă Poirot, în timp ce ne îndreptam în grabă prin vânt şi ploaie spre gară, era o mică discrepanţă. Doctorul părea să creadă că decedatul era un om de ştiinţă creştin şi cine i-ar fi putut imprima această idee decât doamna Maltravers? Dar nouă? Ea ni l-a prezentat ca aflându-se într-o stare de spirit plină de presimţiri negre despre sănătatea sa. Apoi, de ce a fost aşa de surprinsă neplăcut de reapariţia tânărului Black? Şi, în ultimul rând, deşi convenţiile cer ca o femeie să trebuiască să pretindă din decenţă că-şi jeleşte soţul, mi s-au părut exagerate pleoapele aşa de mult rujate! Nu le-ai observat, Hastings? Nu? Întotdeauna îţi spun, nu vezi nimic! Ei bine, asta a fost. Existau două posibilităţi: ori povestea lui Black i-a sugerat domnului Maltravers o metodă ingenioasă de a se sinucide, ori celălalt ascultător, soţia, a văzut o metodă la fel de ingenioasă de a comite o crimă. Am înclinat spre a doua variantă. Ca să se sinucidă în felul acela, el ar fi trebuit, probabil, să apese pe trăgaci cu degetul cel mare, sau aşa îmi imaginez. Acum, dacă Maltravers ar fi fost găsit fără o gheată, cu siguranţă am fi auzit asta de la cineva. Un detaliu ciudat ca acesta ar fi fost reţinut. Nu, cum îţi spun, înclinam să cred că era vorba de un caz de crimă, nu de sinucidere, dar mi-am dat seama că n-am nici cea mai mică dovadă în sprijinul teoriei mele. De aceea, elaborarea micii comedii pe care ai văzut-o jucată în seara aceasta.

— Chiar şi acum nu prea văd toate detaliile crimei, am zis eu.

— S-o luăm de la început. Iată o femeie abilă şi vicleană care, cunoscând dezastrul financiar al soţului ei şi obosită

de bărbatul cu care se măritase numai pentru banii lui, îl convinge să facă o asigurare pe viaţă cu o sumă mare şi-apoi caută mijloacele de a-şi atinge scopul. O întâmplare i le oferă: ciudata poveste a tânărului soldat, în după-amiaza următoare, când domnul căpitan, aşa cum crede ea, este pe mare, ea şi soţul ei se plimbă pe lângă casă. „Ce poveste curioasă a fost aia de aseară!” spune ea. „Ar putea un bărbat să se împuşte în felul acesta? Arată-mi dacă e posibil!” Bietul prost îi arătă, îşi băgă ţeava puştii în gură. Ea sare la el şi pune degetul pe trăgaci râzându-i în nas. „Şi acum, domnule, spune ea cu răutate, dacă apăs pe trăgaci?” Şi-atunci… Şi atunci, Hastings… Ea apăsă!

Apartamentul de la etajul al treilea

— Al naibii! Spuse Pat.

Încruntându-se amarnic căuta repezită în bucăţica de mătase pe care o numea geantă de seară. Doi tineri şi o altă fată o priveau cu nerăbdare. Stăteau cu toţii în faţa uşii închise de la apartamentul Patriciei Garnett.

— N-are rost, spuse Pat. Nu-i aici. Şi acum ce ne facem?

— Uite ce înseamnă o viaţă fără cheie! Murmură Jimmy Faulkener.

Era un tânăr scund, lat în spate, cu ochi albaştri, binevoitori.

Pat se întoarse spre el supărată.

— Nu mai glumi, Jimmy. Treaba-i serioasă.

— Mai uită-te o dată Pat, spuse Donovan Bailey. Trebuie să fie pe acolo, pe undeva.

Avea o voce molcomă, plăcută, care se potrivea siluetei sale subţiri şi tenului lui brunet.

— Dar ai luat-o cu tine? Spuse cealaltă fată, Mildred Hope.

— Bineînţeles că am luat-o. Cred că i-am dat-o unuia dintre voi doi. Se întoarse către bărbaţi acuzatoare: i-am spus lui Donovan s-o ia.

Dar nu avea să găsească un ţap ispăşitor aşa de uşor. Donovan a protestat ferm şi Jimmy i-a ţinut isonul.

— Te-am văzut cu ochii mei cum ai pus-o în geanta ta, spuse Jimmy.

— Ei bine, atunci, unul dintre voi mi-a pierdut-o când mi-aţi ridicat geanta. Am scăpat-o o dată sau de două ori.

— O dată sau de două ori! Comenta Donovan. Ţi-a căzut de cel puţin o duzină de ori, pe lângă faptul că ai lăsat-o pe unde s-a nimerit cu fiecare ocazie.

— Nu văd de ce naiba n-a căzut totul din ea în vremea asta, adăugă Jimmy.

— Problema este cum o să intrăm? Spuse Mildred. Era o fată sensibilă, care-şi vedea de treabă, dar nu atât de atractivă ca impulsiva şi certăreaţa Pat. Toţi patru se uitau dezarmaţi la uşa închisă.

— Portarul nu poate să ne ajute? Sugeră Jimmy. N-are o cheie care se potriveşte sau ceva de felul ăsta?

Pat negă. Erau numai două chei. Una era înăuntrul apartamentului, atârnată în bucătărie şi cealaltă a fost, sau trebuia să fie, în geanta blestemată.

— Dacă apartamentul ar fi fost măcar la parter, se vaită Pat, am fi putut sparge o fereastră sau ceva. Donovan, nu vrei să faci pe pungaşul, ce zici?

Donovan refuză ferm, dar politicos să facă pe pungaşul.

— Un apartament la etajul al patrulea este o adevărată încercare, spuse Jimmy.

— Dar scara de incendiu? Spuse Donovan.

— Nu există.

— Trebuie să fie, se amestecă Jimmy. O clădire înaltă de cinci etaje ar trebui să aibă o scară de incendiu.

— Probabil, făcu Pat. Dar orice-ar fi nu ne este de folos. Cum am să pătrund vreodată în apartamentul meu?

— Nu e nici un fel de lift exterior? Întrebă Donovan. O chestie în care negustorii trimit sus carnea şi verzele de Bruxelles?

— Liftul de serviciu, îl corectă Pat. Da, dar e numai un fel de coş din plasă. O, aşteptaţi, ştiu. Ce-ar fi cu liftul pentru cărbuni?

— Ei da, asta zic şi eu idee, zise Donovan.

Mildred îi descurajă cu părerea ei:

— Trebuie să fie închis, în bucătăria lui Pat, vreau să zic. Prin interior.

Dar ideea fu respinsă pe dată.

— Nu cred asta, o contrazise Donovan.

— În nici un caz în bucătăria lui Pat, spuse Jimmy. Pat nu închide şi nu încuie niciodată lucrurile.

— Nu cred că e închis, îşi reaminti Pat. Am luat azi dimineaţă lada cu gunoi şi sunt sigură că după aceea nu l-am închis. Şi nici nu cred că m-am mai apropiat de el de atunci.

— Ei bine, spuse Donovan, lucrul ăsta ne va fi foarte util în seara aceasta, dar, în acelaşi timp, dragă Pat, lasă-mă să-ţi atrag atenţia că aceste obiceiuri de neglijenţă te fac o pradă uşoară pentru hoţi în fiecare noapte.

Pat nu dădu importanţă acestor avertismente.

— Haideţi, strigă ea şi începu s-o ia la goană în jos spre parterul celor patru etaje. Ceilalţi o urmară. Pat îi conduse printr-o cameră întunecoasă, aparent supraîncărcată de căruţuri pentru copii şi, printr-o altă uşă, în subsolul blocului şi le arătă liftul respectiv. În momentul acela era o ladă de gunoi pe el. Donovan o dădu la o parte şi se urcă cu agerime pe platformă în locul ei. Strâmbă din nas.

— Puţin cam nociv, remarcă el. Dar ce contează? Mă aventurez singur sau mai merge cineva cu mine?

— Vin şi eu, zise atunci Jimmy. Se urcă lângă Donovan.

— Cred că liftul n-o să cadă cu mine, adăugă el plin de îndoială.

— Nu poţi să cântăreşti mai mult decât o tonă de cărbune, zise Pat, care nu se pricepuse niciodată la greutăţi şi mărimi.

— Dar, oricum, o să vedem curând, spuse Donovan vesel, în timp ce trăgea de frânghie. Cu un zgomot de roată de moară dispărură din faţa lor.

— Chestia asta face un zgomot îngrozitor, remarcă Jimmy, în timp ce urcau prin întuneric. Ce-or gândi oamenii din celelalte apartamente?

— Fantome sau hoţi, cred, îi răspunse Donovan. Să tragi de frânghia asta este un lucru destul de greu. Cei ce se îndeletnicesc cu treaba asta muncesc mai mult decât m-aş fi aşteptat. Jimmy, fiule, numeri etajele?

— O, doamne! Nu. Am uitat de asta.

— Nu-i nimic, am făcut-o eu. Trecem de al treilea acum. Următorul e al nostru.

— Şi acum, îmi închipui că vom descoperi că Pat a închis totuşi uşa, mormăi Jimmy.

Dar temerile erau nefondate. Uşa de lemn se dădu la o parte la o simplă apăsare, aşa că Donovan şi Jimmy se treziră în bucătăria întunecoasă a lui Pat.

— Ar fi trebuit să avem o torţă pentru această muncă de noapte grea, exclamă Donovan. După câte o cunosc eu, totul e pe duşumea la Pat, aşa că am să sparg la oale şi faianţe până când o să pot să ajung la lumină s-o aprind. Nu te mişca Jimmy, până aprind lumina.

Îşi făcu drum cu grijă pe duşumea, scoţând un „al dracului!”, când colţul unei mese de bucătărie i se înfipse, fără să-şi dea seama, între coaste. Ajunse la întrerupător, dar, în momentul următor, tot un „al dracului!” se auzi în întuneric.

— Ce se întâmplă? Întrebă Jimmy.

— Lumina nu se aprinde, cred că este becul ars. Aşteaptă o clipă. Aprind lumina din sufragerie. Sufrageria era la capătul coridorului. Jimmy îl auzi pe Donovan deschizând uşa şi, imediat, alte înjurături mai din depărtare ajunseră la el. Îşi făcu şi el cu grijă drum prin bucătărie.

— Ce este?

— Nu ştiu. Cred că noaptea camerele se vrăjesc. Totul pare aşezat altfel. Scaune şi mese unde te aştepţi cel mai puţin. O, drace! Încă unul!

Dar, în acest moment, din fericire, Jimmy găsi întrerupătorul şi-l apăsă, în clipa următoare doi tineri se uitau unul la altul îngroziţi de moarte.

Camera nu era sufrageria lui Pat. Se aflau într-un alt apartament.

Pentru început camera era cam de zece ori mai aglomerată decât a lui Pat, ceea ce explica uimirea patetică a lui Donovan, când se lovea mereu de scaune şi mese. În mijlocul camerei se afla o masă mare, rotundă, acoperită cu o bucată de postav şi la fereastră se găsea o plantă „aspidistra”. Era, de fapt, tipul de cameră al cărei proprietar, tinerii erau siguri, ar înţelege cu greu o explicaţie a lor. Cu groază şi în linişte se uitară pe masa pe care se afla o grămăjoară de scrisori.

— Doamnei Ernestine Grant, şopti Donovan, luându-le şi citindu-le numele. O, ajutor! Crezi că ne-a auzit?

— E un miracol că nu te-a auzit, spuse Jimmy. Cu langajul şi cu modul tău de a da peste mobilă. Haide, pentru numele lui Dumnezeu s-o ştergem iute de aici.

Au stins repede lumina şi s-au reîntors în vârful picioarelor la lift. Jimmy a oftat uşurat, când s-au urcat din nou în lift, fără vreun alt incident.

— Îmi place ca femeia să aibă un somn bun, sănătos, spuse el convingător. Doamna Ernestine Grant are calităţile ei.

— Acum îmi dau seama de ce am greşit etajul, spuse Donovan. Am început să urcăm de la subsol. Trase de frânghie şi liftul făcu un salt.

— Cred că acum am nimerit-o.

— Sunt sigur de asta, spuse Jimmy ieşind din nou într-un spaţiu întunecos. Nervii n-o să mă mai ţină la alte şocuri de felul ăsta.

— Nu le-a mai fost dat să aibă de-a face cu alte situaţii încurcate. Cum apăsară pe întrerupător se treziră în bucătăria lui Pat şi, după o clipă, deschidea uşa din faţă, lăsându-le să intre pe cele două fete care aşteptau afară.

— V-a luat o mulţime de timp, mormăi Pat. Mildred şi cu mine aşteptăm aici de-o veşnicie.

— Am avut o aventură, spuse Donovan. Am fi putut fi trimişi la postul de poliţie ca răufăcători periculoşi.

Pat trecuse în sufragerie, unde aprinse lumina şi-şi aruncă şalul pe sofa. Asculta cu viu interes la povestea lui Donovan despre aventurile sale.

— Mă bucur că nu v-a prins, comentă ea. Sunt sigură că este o bătrână zgârcită. Am primit un bilet de la ea azi dimineaţă – dorea să mă vadă într-o zi – ca să se plângă de ceva, cred că de pian. Oamenii cărora nu le place pianul deasupra capetelor, n-ar trebui să vină să locuiască în apartamente. Văd, Donovan, că te-ai rănit la mână. E plină de sânge. Du-te şi spală-te la chiuvetă.

Donovan se uită surprins la mâna sa. Ieşi din cameră ascultător şi imediat îl chemă pe Jimmy.

— Hei, ce e? Spuse acesta. Nu te-ai rănit prea rău?

— Nu m-am rănit de loc.

Era ceva atât de ciudat în vocea lui Donovan, încât Jimmy se uită perplex la el. Donovan îşi întinse mâna spălată şi Jimmy nu observă nici o urmă de tăietură de vreun fel pe ea.

— E ciudat, spuse el, încruntându-se. Era plină de sânge. De unde era? Şi-atunci, deodată, îşi dădu seama că prietenul său mai sprinten la minte intuise deja. Doamne, trebuie să fi fost din apartamentul acela. Se opri, gândindu-se la posibilităţile pe care le implicau cuvintele sale. Eşti sigur că era… Sânge? Şi nu vopsea? Întrebă el.

Donovan clătină din cap.

— Era sânge, cu adevărat, spuse el şi se înfiora.

Se uitară unul la altul. Acelaşi gând le trecu clar prin cap. Primul vorbi Jimmy.

— Aş zice, făcu el nesigur. Crezi că ar trebui, mă rog, să coborâm din nou şi să… ne uităm pe acolo? Să vedem dacă totul e-n ordine, mă înţelegi?

— Ce facem cu fetele?

— N-o să le spunem nimic. Pat o să-şi pună un şorţ şi-o să ne facă o omletă. O să ne întoarcem până o să se întrebe unde suntem.

— O, bine, haide, spuse Donovan. Cred că trebuie să mergem până la capăt. Sper să nu fie nimic în neregulă.

Dar tonul său era lipsit de convingere. Se urcară în lift şi coborâră la etajul de dedesubt. Trecură prin bucătărie fără prea multă greutate şi aprinseră din nou lumina în sufragerie.

— Trebuie să fie pe aici ceea ce… Ceea ce am luat pe mână. N-am atins nimic în bucătărie, spuse Donovan.

Se uită împrejur. Jimmy la fel şi amândoi se încruntară. Totul părea curat şi obişnuit şi nu sugera câtuşi de puţin vreo urmă de violenţă sau vărsare de sânge.

Deodată Jimmy tresări brusc şi-şi prinse tovarăşul de braţ.

— Uite!

Donovan se uită în direcţia degetului şi, la rândul său, scoase o exclamaţie. De sub draperiile grele de rips ieşea un picior – piciorul unei femei încălţat cu un pantof de piele, decupat la vârf.

Jimmy se duse spre draperii şi le trase brusc într-o parte. În nişa ferestrei corpul îngrămădit al unei femei zăcea pe jos într-o baltă de sânge. Nu era nici o îndoială că era moartă. Jimmy încercă s-o ridice, când Donovan îl opri.

— Mai bine n-ai face asta. Ea n-ar trebui să fie atinsă până vine poliţia.

— Poliţia, o, bineînţeles. Vai, Donovan, ce treabă înfiorătoare. Cine crezi că e? Doamna Ernestine Grant?

— Aşa se pare. În orice caz, dacă mai e altcineva în apartament păstrează o linişte a naibii.

— Acum ce facem? Întrebă Jimmy. Alergăm să aducem un poliţist sau sunăm din apartamentul lui Pat?

— Cred că cel mai bine ar fi să telefonăm. Haide, putem ieşi foarte bine şi pe uşa din faţă. Doar n-o să ne petrecem toată noaptea mergând în sus şi în jos în liftul ăla urât mirositor.

Jimmy fu de acord. Tocmai când treceau prin uşă, ezită.

— Uite ce e; nu crezi că unul dintre noi ar trebui să rămână să păzească lucrurile până vine poliţia?

— Da, cred că ai dreptate. Dacă rămâi, alerg să telefonez.

Urcă în fugă scările şi sună la apartamentul de deasupra. Pat veni să deschidă, era foarte drăguţă, cu faţa îmbujorată şi cu un şorţ de bucătărie pe ea. Ochii i se făcură mari cât cepele.

— Tu? Dar cum, Donovan, ce este? S-a întâmplat ceva? Îi luă amândouă mâinile într-ale lui.

— E-n regulă, Pat, numai că am făcut o descoperire cam neplăcută în apartamentul de dedesubt. O femeie moartă. O! Dădu să spună ceva.

— Ce oribil. A avut vreo criză sau altceva?

— Nu. Se pare, ei bine, se pare că, mai degrabă, ar fi fost omorâtă.

— O, Donovan!

— Ştiu. E ceva bestial.

Mâinile ei erau încă într-ale lui. Şi le abandonase, se agăţase chiar de el. Draga de Pat, cât de mult o iubea! Dar ei îi păsa de el? Câteodată credea că da. Alteori, se temea că ţine la Jimmy Faulkener – amintirea lui Jimmy care-l aştepta liniştit jos l-a făcut să tresară.

— Pat, dragă, trebuie să telefonăm la poliţie.

— Monsieur are dreptate, spuse o voce în spatele său. Şi, în timp ce aşteptăm ca ea să sosească, poate vă ajut întrucâtva.

Ei erau în pragul apartamentului şi acum se uitau spre palier. O siluetă apăruse pe trepte, puţin deasupra lor. Aceasta coborî şi veni în raza lor vizuală. Stăteau uitându-se la micuţul domn cu o mustaţă foarte impunătoare şi capul în formă de ou. El purta un halat elegant şi papuci brodaţi. Se înclină galant către Patricia.

— Mademoiselle, spuse el, eu sunt, după cum probabil ştiţi, chiriaşul din apartamentul de deasupra. Îmi place să stau sus, la aer, să am vedere asupra Londrei. Am luat

apartamentul pe numele de O’Connor. Dar, nu sunt irlandez. Mă cheamă altfel. De aceea, îndrăznesc să mă pun la dispoziţia dumitale. Îmi permiteţi?

Cu un zâmbet scoase o carte de vizită şi i-o întinse lui Pat. Ea citi.

— Domnul Hercule Poirot. O, îşi opri respiraţia. Chiar domnul Poirot! Marele detectiv? Şi chiar o să ne ajutaţi?

— Aşa intenţionez, domnişoară. Era cât pe-aci să-mi ofer sprijinul mai devreme în seara aceasta.

Pat se uită uimită.

— V-am auzit discutând cum să intraţi în apartament. Eu mă pricep foarte bine la încuietori. Puteam, fără nici un dubiu, să vă fi deschis uşa, dar am ezitat s-o fac. Aţi fi căpătat grave bănuieli împotriva mea.

Pat râse.

— Acum, domnule, spuse Poirot către Donovan. Intraţi şi vă rog să telefonaţi la poliţie. Eu am să cobor la apartamentul de dedesubt.

Pat coborî scările cu el. L-au găsit pe Jimmy de gardă şi Pat i-a explicat prezenţa lui Poirot. Jimmy, la rândul său, îi povesti lui Poirot aventurile sale şi ale lui Donovan. Detectivul asculta cu atenţie.

— Uşa de la lift spuneţi că era deschisă? Aţi intrat în bucătărie, dar lumina nu s-a aprins.

Se îndreptă spre bucătărie în timp ce vorbea. Apăsă pe întrerupător.

— Tiens! Voila ce qui est curieux! Spuse el când lumina se aprinse. Funcţionează perfect acum. Mă întreb… Ridică un deget ca să se facă linişte şi ascultară. Un sunet slab sparse tăcerea – fără îndoială un sforăit. Ah! Spuse Poirot. La chambre de domestique.

Trecu prin bucătărie în vârful picioarelor într-o cameră mică ce mai avea o uşă. O deschise şi aprinse lumina. Era o cameră ca o cuşcă, special făcută de constructorii de apartamente ca să ofere acoperiş unei fiinţe. Spaţiul era

aproape în întregime ocupat de pat. În el dormea pe spate o fată roşie la obraz, cu gura larg deschisă, sforăind liniştită.

Poirot stinse lumina şi se retrase.

— Să nu se trezească. S-o lăsăm să doarmă până vine poliţia, spuse el.

Se întoarse în sufragerie. Donovan veni cu ei.

— Poliţia spune că vine imediat. Nu trebuie să atingem nimic, zise el pe nerăsuflate. Poirot încuviinţă.

— Nu ne-atingem, doar ne uităm, asta-i tot, spuse el.

Se duse în sufragerie. Mildred venise jos împreună cu Donovan şi toţi cei patru tineri stăteau în cadrul uşii şi-l urmăreau cu intens interes.

— Ceea ce nu pot să înţeleg, sir, este următorul lucru, spuse Donovan. Nu m-am apropiat de loc de fereastră şi totuşi cum de a ajuns sângele pe mâna mea?

— Dragă tinere, răspunsul la asta se află chiar în faţa ta. De ce culoare e faţa de masă? Roşie, nu-i aşa? Şi, fără îndoială, ai pus mâna pe ea.

— Da, am pus. Asta e? Şi se opri.

Poirot dădu din cap aprobator. Se aplecase deasupra mesei. Arăta cu mâna pe faţa de masă roşie o pată de culoare închisă.

— Aici a fost comisă crima, spuse el solemn. Trupul a fost mutat după aceea.

Apoi îşi îndreptă ţinuta şi aruncă încet o privire în jurul camerei. Nu mişcă, nu puse mâna pe nimic, dar, totuşi, cei patru tineri care-l urmăreau ce face simţeau ca şi cum toate obiectele din locul acela cam îmbâcsit îşi dezvăluiau secretele ochilor săi scrutători.

Hercule Poirot dădu din cap, parcă ar fi fost satisfăcut, îi scăpă un uşor suspin.

— Înţeleg, zise.

— Ce înţelegeţi? Întrebă Donovan curios.

— Înţeleg ceea ce, fără îndoială, simţiţi cu toţii, spuse Poirot, că această cameră este supraîncărcată cu mobilă. Donovan zâmbi trist.

— M-am ciocnit puţin de mobilă, mărturisi el. Toate erau în alte locuri decât în camera lui Pat şi nu puteam să înţeleg.

— Nu toate, îl contrazise Poirot.

Donovan îl privi întrebător.

— Vreau să zic, continuă Poirot de parcă şi-ar fi cerut scuze, că anumite lucruri sunt întotdeauna fixe. Într-un bloc, uşa, fereastra, şemineul se află în acelaşi loc în camerele care sunt suprapuse.

— Asta-i teoria chibritului, zise Mildred. Se uita la Poirot cu un aer dezaprobator.

— Trebuie să vorbeşti întotdeauna cu absolută acurateţe. Aceasta este – cum se spune – o mică manie de a mea.

Se auziră paşi pe scări şi trei bărbaţi intrară. Erau un inspector de poliţie, un poliţist şi chirurgul arondat. Inspectorul îl recunoscu pe Poirot şi îl salută într-un chip destul de reverenţios. Apoi se întoarse către ceilalţi.

— Vreau o declaraţie de la fiecare, începu el, dar în primul rând…

Poirot îl întrerupse.

— O mică sugestie. Noi ne ducem înapoi în apartamentul de deasupra şi domnişoara de aici o să facă ceea ce avea de gând – o omletă. Pe mine mă pasionează omletele. Atunci, domnule inspector, după ce terminaţi aici, urcaţi şi puneţi întrebările pe îndelete.

S-a convenit aşa şi Poirot urcă împreună cu tinerii.

— Domnule Poirot, zise Pat, sunteţi foarte drăguţ şi o să vă fac o omletă pe cinste. Mă pricep grozav la făcut omlete.

— E bine. Odată, domnişoară, am iubit o tânără englezoaică frumoasă care vă semăna foarte mult – dar vai!

— Nu putea să gătească. Aşa că, poate, totul a fost spre bine.

Vocea lui era uşor tristă şi Jimmy Faulkener îl privi intrigat. Odată ajunşi în apartament, totuşi, îşi dădu osteneala să placă şi să se amuze. Trista tragedie de dedesubt fusese aproape dată uitării.

Omleta a fost consumată şi lăudată cum se cuvine până când paşii inspectorului se făcură auziţi. Intră, însoţit de doctor; îl lăsase jos pe poliţist.

— Ei bine, domnule Poirot, zise el, totul pare clar şi fără ieşire – nu prea e în domeniul dumneavoastră, deşi ne va fi greu să găsim omul. Aş vrea s-aud cum s-a făcut descoperirea.

Donovan şi Jimmy povestiră din nou întâmplările din seara aceea. Inspectorul se întoarse plin de reproş către Pat.

— Să nu mai lăsaţi uşa de la liftul de serviciu deschisă, domnişoară. Vorbesc foarte serios.

— N-am să mai fac, spuse Pat, trecând-o un fior. Cineva ar putea intra şi m-ar omorî ca pe biata femeie de jos.

— Ah, totuşi, ei n-au intrat în felul acesta, zise inspectorul.

— Ne povestiţi şi nouă ce aţi descoperit, da? Îl rugă Poirot.

— Nu cred că ar trebui, dar văzându-vă pe dumneavoastră aici, domnule Poirot…

— Précisément. Şi tinerii vor fi discreţi.

— Oricum, ziarele o vor reproduce destul de curând, spuse inspectorul. Nu e nici un mare secret în legătură cu evenimentul. Deci, moarta e doamna Grant, cum ştiţi. Am adus portarul s-o identifice. O femeie de vreo 35 de ani. Stătea la masă şi a fost împuşcată cu un pistol automat de calibru mic, probabil de către cineva care se afla în faţa ei. Ea căzu în faţă şi aşa se face că e pata aceea de sânge pe masă.

— Dar nu putea să audă cineva împuşcătura? Întrebă Mildred.

— Pistolul era prevăzut cu un dispozitiv silenţios. Nu, nu se poate auzi nimic. Apropo, aţi auzit ţipătul servitoarei când i-am spus că stăpâna sa e moartă? Nu. Ei, tot aşa de puţin probabil s-a putut auzi şi celălalt.

— N-a spus nimic servitoarea? Întrebă Poirot.

— A fost seara ei liberă. Avea cheia ei. S-a întors pe la ora zece. Era linişte. S-a gândit că stăpână-sa se culcase.

— Atunci, nu s-a uitat în sufragerie?

— Ba da. A dus acolo scrisorile care veniseră cu poşta de seară, dar n-a observat nimic neobişnuit – cum n-au văzut nici domnii Faulkener şi Bailey. Ştiţi, ucigaşul a ascuns corpul destul de bine după draperii.

— Dar e curios că a făcut lucrul ăsta, nu credeţi? Vocea lui Poirot era foarte blândă, dar sugera ceva care-l făcu pe inspector să ridice iute privirea.

— N-a vrut să fie descoperită crima până când îşi făcea dispariţia.

— Poate, poate, dar continuaţi cu ceea ce spuneaţi.

— Servitoarea a plecat la ora cinci. Doctorul plasează momentul crimei – în mare vorbind – cam acum patru-cinci ore. Aşa e, corect?

Doctorul, care nu era prea vorbăreţ, se mulţumi să dea din cap afirmativ.

— E ora 12 fără un sfert acum. Cred că momentul se poate stabili cu o oarecare precizie.

El scoase o bucăţică de hârtie mototolită.

— Am găsit-o în buzunarul de la rochia moartei. Nu vă fie teamă să puneţi mâna pe ea. Nu sunt amprente.

Poirot netezi foaia de hârtie. Pe ea erau tipărite câteva cuvinte cu majuscule.

AM SĂ VIN SĂ TE VĂD ÎN SEARA ASTA LA ŞAPTE ŞI JUMĂTATE.

J. F.

— Un document compromiţător să laşi în urma ta, comentă Poirot, în timp ce i-l dădea înapoi.

— Bine, dar el nu ştia că ea o să-l pună în buzunar, spuse inspectorul. El probabil s-a gândit că o să-l distrugă. Totuşi, avem dovezi că a fost un om prevăzător. Pistolul cu care a fost împuşcată l-am găsit sub cadavrul ei… Şi tot fără amprente. Fuseseră şterse cu foarte multă grijă cu o batistă de mătase.

— De unde ştii că a fost o batistă de mătase, întrebă Poirot.

— Pentru că am găsit-o, spuse inspectorul triumfător. La sfârşit, când a tras draperia, trebuie să-i fi căzut fără să

observe.

Îi înmânã o batistã mare, albã de mãtase – o batistã de calitate bunã. Nu era nevoie de degetul inspectorului, ca atenţia lui Poirot sã fie atrasã de cuvintele din centru. Era frumos şi citeţ brodat. Poirot citi cu glas tare numele: John Fraser.

— Asta-i, spuse inspectorul John Fraser – J. F. Din bilet. Ştim, numele fãptaşului pe care trebuie sã-l cãutãm şi sper cã atunci când vom afla mai multe despre moartã şi relaţiile ei, o sã dãm de un fir care sã ne conducã la el.

— Ştiu eu? Se întrebã Poirot. Nu, mon cher, cred cã nu va fi uşor sã-l gãsim pe acest John Fraser al dumitale. E un tip ciudat – prudent, din moment ce foloseşte o batistã şi şterge pistolul cu care a comis crima şi, pe de altã parte, distrat, de vreme ce îşi pierde batista şi nu cautã o scrisoare care l-ar putea încrimina.

— Agitat, aşa a fost, pretinse inspectorul.

— E posibil, spuse Poirot. Da, e posibil. Şi el nu a fost vãzut intrând în clãdire?

— Sunt tot soiul de oameni care intrã şi ies tot timpul. Aşa se întâmplã în blocurile mari. Cred cã nimeni dintre dumneavoastrã – se adresa celor patru tineri – nu a vãzut pe cineva ieşind din apartament?

Pat dãdu din cap cã nu.

— Noi am plecat mai devreme, pe la ora şapte.

— E clar!

Inspectorul se ridicã şi Poirot îl însoţi pânã la uşã.

— Îmi faceţi o micã favoare, pot sã examinez apartamentul de dedesubt?

— Cum nu, desigur, domnule Poirot. Ştiu ce pãrere au despre dumneavoastrã la sediu. Vã las o cheie. Am douã. Va fi liber. Servitoarea a plecat la nişte rude, cãci îi era tare teamã sã mai stea acolo singurã.

— Vã mulţumesc, îi spuse Poirot. Se întoarse dus pe gânduri.

— Nu sunteţi mulţumit, domnule Poirot? Întrebã Jimmy.

— Nu, nu sunt mulţumit, recunoscu Poirot.

Donovan se uită la el curios:

— Atunci ce vă frământă?

Poirot nu-i răspunse. Rămase tăcut un minut, două, încruntat, adâncit în gânduri, apoi, deodată, ridică nerăbdător din umeri.

— Vă spun noapte bună, domnişoară. Trebuie să fiţi obosită. Aţi gătit o mulţime, nu?

Pat râse:

— Numai omleta. N-am pregătit cina. Donovan şi Jimmy au venit şi ne-au invitat să mergem într-un loc în Soho.

— Şi, fără îndoială, v-aţi dus la teatru?

— Da. „Ochii negri ai Carolinei”.

— Ah, făcu Poirot. Ar fi trebuit să fie ochi albaştri ca ochii albaştri ai domnişoarei.

Făcu un gest sentimental şi apoi, încă o dată, îi ură lui Pat „noapte bună”, la fel lui Mildred, care rămânea peste noapte la dorinţa expresă a lui Pat, ce admisese cu toată sinceritatea că ar fi cuprins-o groaza, dacă ar fi fost lăsată singură.

Cei doi tineri îl însoţiră pe Poirot. Când uşa se închise, şi ei erau pe punctul de a-şi lua la revedere de la el, pe palier, acesta le-o luă înainte.

— Tinerii mei prieteni, m-aţi auzit spunând că nu sunt satisfăcut? Eh bien, e adevărat – nu sunt. Mă duc acum să fac nişte mici investigaţii pe cont propriu. Aţi vrea să mă însoţiţi, ce ziceţi?

Propunerea sa fu primită cu un interes evident. Poirot o luă înainte spre apartamentul de dedesubt şi se folosi de cheia pe care i-o dăduse inspectorul. După ce intră nu se duse în sufragerie, aşa cum se aşteptau cei doi. În schimb o luă spre bucătărie. Într-o nişă care servea drept debara se afla o ladă mare de fier. Poirot îi ridică repede capacul, se aplecă asupra ei şi începu să scormonească prin ea cu energia unui terier feroce.

Jimmy şi Donovan îl priveau uimiţi. Deodată, cu un strigăt de triumf se îndreptă din şale. Ridică o sticluţă cu dop.

— Voila! Spuse el. Am găsit ce căutam. Mirosi cu grijă. Ah, Sunt enrhume, adică am răcit la cap.

Donovan luă sticluţa din mâna lui, trase pe nas, dar n-a putut mirosi nimic. Scoase dopul şi duse sticluţa la nas, înainte ca strigătul cu care Poirot vroia să-l împiedice, să-l poată opri.

De îndată căzu ca o buturugă. Poirot, sărind în faţa lui, îi blocă parţial căderea.

— Imbécile! Strigă el. Ce idee să scoţi dopul într-o manieră atât de prostească! N-a observat cât de delicat mă purtam cu sticla? Nu-i aşa, domnule Faulkener? Vrei să fii atât de bun să-mi aduci puţin coniac? Am observat o sticlă în sufragerie.

Jimmy se repezi într-acolo, dar până se întoarse, Donovan se ridicase şi spunea că şi-a revenit. El trebuia să asculte dădăceala lui Poirot asupra necesităţii de a mirosi cu precauţie posibile substanţe otrăvitoare.

— Cred că mai bine mă duc acasă, spuse Donovan, clătinându-se pe picioare. Asta e, dacă nu mai sunt de folos aici! Mă simt încă puţin ameţit.

— Desigur, spuse Poirot. Acesta-i cel mai bun lucru pe care-l poţi face. Domnule Faulkener, aşteaptă-mă aici puţin, mă întorc într-o clipă.

Îl însoţi pe Donovan până la uşa apartamentului. Rămaseră afară pe palier, vorbind câteva minute. Când, în cele din urmă, Poirot se reîntoarse în apartament, l-a găsit pe Jimmy stând în sufragerie, uitându-se în jur uimit.

— Acum ce mai facem? Întrebă el.

— Nu mai e nimic de făcut. Cazul s-a terminat.

— Ce?

— Ştiu totul acum.

Jimmy se uita neîncrezător la el: sticluţa pe care aţi găsit-o?

— Exact! Sticluţa.

Jimmy dădea din cap nelămurit:

— Nu înţeleg o iotă. Pentru un anume motiv îmi dau seama că sunteţi nemulţumit de dovada împotriva acestui John Fraser, oricine ar putea fi el.

— Oricine ar putea fi el, repetă Poirot încet. Dacă ar exista cineva cu numele ăsta, ei bine, aş fi surprins.

— Nu înţeleg.

— El este un nume.

— Asta-i tot.

— Un nume brodat cu grijă pe o batistă.

— Şi scrisoarea?

— Ai observat că era tipărită? De ce? Am să-ţi spun. Scrisul de mână poate fi recunoscut şi o scrisoare bătută la maşină e mai uşor de depistat decât ţi-ai putea imagina. Dar, dacă un John Fraser real a scris biletul acela, aceste două posibilităţi nu l-ar putea implica pe el! Nu, a fost scris intenţionat şi pus în buzunarul femeii moarte ca să-l găsim noi. Nu exista o asemenea persoană cu numele de John Fraser.

Jimmy se uită la el întrebător.

— Şi-aşa, continuă Poirot, m-am întors la primul lucru care m-a izbit. M-ai auzit spunând că anumite lucruri într-o cameră se află întotdeauna în acelaşi loc, în anumite circumstanţe (în camerele suprapuse din blocuri). Am dat trei exemple. Aş putea să menţionez un al patrulea – întrerupătorul electric, prietene.

Jimmy continua să-l privească fără să-l înţeleagă. Poirot urmă:

— Prietenul dumitale, Donovan, nu s-a apropiat de fereastră – punând mâna pe masa aceasta şi-a umplut-o de sânge! Dar eu m-am întrebat deodată – de ce s-a oprit el la masa asta? De ce bâjbâia prin cameră în întuneric? Pentru că, aminteşte-ţi, întrerupătorul e întotdeauna în acelaşi loc, lângă uşă. De ce, când a intrat în sufragerie, nu a pipăit să găsească imediat întrerupătorul şi să aprindă lumina? Aşa era natural, normal s-o facă. După cum a spus, a încercat să

aprindă lumina în bucătărie, dar nu a reuşit. Şi totuşi, când am încercat eu s-o aprind, a funcţionat perfect. Atunci, n-a vrut el să aprindă lumina acolo? Dacă ar fi mers, amândoi v-aţi fi dat seama, de îndată, că aţi greşit apartamentul. N-ar mai fi avut rost să veniţi în sufragerie.

— Unde vreţi să ajungeţi, domnule Poirot? Nu înţeleg. Ce vreţi să spuneţi?

— Uite, asta.

Poirot scoase o cheie de yale.

— Cheia acestui apartament?

— Nu, mon ami, cheia apartamentului de deasupra. Cheia domnişoarei Patricia, pe care domnul Donovan Bailey a sustras-o din geanta ei în timpul serii.

— Dar de ce, de ce?

— Parbleu! Aşa, ca să poată face ceea ce dorea – să reuşească să intre în acest apartament într-o manieră care să nu dea câtuşi de puţin de bănuit. El s-a asigurat mai devreme seara, că uşa de la lift era deschisă.

— De unde aţi luat cheia?

Poirot îi zâmbi din toată inima.

— Tocmai am găsit-o – unde-o căutam – în buzunarul domnului Donovan. Ştii, sticluţa aia, pe care am pretins c-am găsit-o, a fost o cursă. Domnul Donovan cade în ea. Face ceea ce ştiam c-o să facă: îi scoate dopul şi miroase. Şi în sticluţă este clorură de etil, un anestezic instantaneu foarte puternic. Îmi oferă o clipă, două de inconştienţă de care am nevoie, îi iau din buzunar cele două lucruri care ştiam că vor fi acolo. Această cheie era unul dintre ele… Celălalt…

Se opri şi apoi continuă.

— Am întrebat mai devreme ce motiv credea inspectorul că ar exista pentru faptul că trupul a fost ascuns în spatele perdelei. Să câştige timp? Nu, era ceva mai mult decât asta. Şi-atunci m-am gândit la un lucru… La poştă, prietene. Poşta de noapte care vine pe la nouă şi jumătate. Să presupunem că ucigaşul nu găseşte ceva ce se aşteaptă să găsească, dar acel ceva ar putea sosi cu poşta mai târziu.

Atunci, clar, el trebuie să revină. Dar crima nu trebuie descoperită de servitoare când se întoarce, pentru că poliţia ia în primire apartamentul, aşa că ascunde cadavrul după draperie. Servitoarea nu bănuieşte nimic şi lasă scrisorile pe masă ca de obicei.

— Scrisorile?

— Da, scrisorile. Poirot scoase ceva din buzunarul său. Acesta este al doilea lucru pe care l-am luat de la domnul Donovan când era inconştient. El îi arătă un plic adresat doamnei Ernestine Grant, cu litere bătute la maşină. Dar, am să te întreb un lucru întâi. Domnule Faulkener, înainte de a ne uita la conţinutul acestei scrisori. O iubeşti sau nu pe domnişoara Patricia?

— Ţin imens de mult la Pat, dar nu m-am gândit niciodată c-aş avea vreo şansă.

— Ai crezut că ea ţine la domnul Donovan? Poate că începuse să ţină la el, dar era numai un început, prietene. Acum trebuie să o ajuţi să uite, să fii lângă ea la necazul ei.

— Necaz? Întrebă Jimmy pe un ton aspru.

— Da, necaz. Vom face tot ce putem să nu-i implicăm numele în asta, dar va fi imposibil s-o facem în întregime. Mă înţelegi, ea a fost motivul.

Rupse plicul pe care-l ţinea. Un document căzu. Scrisoarea era scurtă, din partea unei firme de avocaţi.

Dragă doamnă, Documentul alăturat este în ordine şi faptul că mariajul a avut loc într-o ţară străină nu-l invalidează în nici un fel.

Ai dumneavoastră etc.

Poirot desfăcu documentul. Era un certificat de căsătorie între Donovan Bailey şi Ernestine Grant, datat cu opt ani în urmă.

— O, Dumnezeule! Zise Jimmy. Pat a spus că primise o scrisoare de la o femeie care cerea s-o vadă, dar ea nici nu a visat că era ceva important.

Poirot încuviinţă.

— Donovan ştia; el s-a dus la soţia lui în seara aceasta, înainte de a se urca la celălalt etaj. Apropo, ce ironie stranie a făcut ca femeia asta nenorocită să vină în clădirea în care locuia rivala sa – el a ucis-o cu sânge rece şi apoi a plecat să se amuze în seara aceasta. Soţia sa trebuie să-i fi spus că trimisese certificatul de căsătorie avocaţilor ei şi că aştepta un răspuns al lor. Fără îndoială, el însuşi încercase s-o facă sa creadă că mariajul nu era valabil din punct de vedere juridic.

— Toată seara a părut foarte bine dispus, când te gândeşti. Domnule Poirot, nu l-aţi lăsat să scape? S-a cutremurat Jimmy.

— Nu există scăpare pentru el; nu trebuie să te temi, spuse Poirot grav.

— Cel mai mult mă gândesc acum la Pat, spuse Jimmy. Nu credeţi… Că ţinea la el într-adevăr?

— Mon ami, de-acum e rolul tău, zise Poirot cu blândeţe. S-o faci să se întoarcă spre tine şi să-l uite. Nu cred că o să-ţi fie foarte greu.

Mina pierdută.

Am pus jos, cu un oftat, carnetul meu de bancă.

— E un lucru curios, pe care l-am observat: contul meu pare să nu crească deloc.

— Şi asta te nelinişteşte? Eu, dacă aş avea un cont, n-aş putea închide ochii toată noaptea, declară Poirot.

— Trăieşti în limite confortabile, cred! I-am răspuns.

— Patru sute patruzeci şi patru de lire, patru şilingi şi patru penny, spuse Poirot de complezenţă. Simpatică cifră, nu-i aşa?

— Directorului băncii tale îi trebuie tact. Evident, el cunoaşte pasiunea ta pentru detalii simetrice. Ce-ai zice să investeşti trei sute din ei în câmpurile petrolifere Porcupine? Perspectiva lor, căreia i se face reclamă în ziarele de astăzi, arată că se vor plăti dobânzi de sută la sută anul viitor.

— Nu-i pentru mine spuse Poirot, dând din cap a refuz. Nu-mi place senzaţionalul. Pentru mine investiţia sigură, prudentă, les rentes, construcţiile – cum se numesc?

— Conversiunile bancare.

— N-ai făcut niciodată vreo investiţie speculativă?

— Nu, mon ami, replică Poirot cu severitate. N-am făcut. Şi singurele acţiuni pe care le posed şi care n-au ceea ce numeşti tu marginea aurită sunt 14.000 de acţiuni la „Burma Mines LTD”.

Poirot se opri aşteptând să fie încurajat să continue.

— Şi? L-am stimulat eu.

— Şi pentru ele n-am plătit cash – nu, ele au fost răsplata pentru exerciţiul micilor mele celule cenuşii. Vrei să ştii povestea? Da?

— Sigur că aş vrea.

— Aceste mine sunt situate în mijlocul Birmaniei, cam la 200 de mile în interior faţă de Rangoon. Au fost descoperite de chinezi în secolul al XV-lea şi s-a lucrat în ele până la revolta mahomedană, fiind abandonate, în cele din urmă, în anul 1868. Chinezii extrăgeau zăcământul bogat în plumb şi argint de la suprafaţa carierei, topindu-l numai pentru argint şi lăsând mari cantităţi de minereu bogat în plumb. Bineînţeles, acest lucru s-a descoperit curând, când lucrări de prospecţiuni au fost desfăşurate în Birmania, dar, datorită faptului că minele se umpluseră cu apă şi de tot felul de resturi, toate încercările de a găsi sursa zăcământului s-au dovedit infructuoase. Multe echipe au fost trimise şi ele au săpat pe o suprafaţă întinsă, dar niciuna n-a luat premiul cel mare. Numai un reprezentant al unuia din sindicatele interesate a dat de urma unei familii de chinezi care se presupunea c-ar mai ţine registrul situaţiei minei. Capul familiei era un oarecare Wu Ling.

— Ce pagină fascinantă de poveste comercială! Am exclamat eu.

— Nu-i aşa? Ah, mon ami, poţi să ai o poveste de dragoste fără fete blonde şi de-o frumuseţe nemaiîntâlnită; nu,

greşesc, părul castaniu te încântă pe tine întotdeauna, îţi aminteşti…

— Lasă asta şi continuă povestea, am zis eu grăbit.

— Eh bien, prietene, acest Wu Ling a fost abordat. Era un negustor stimabil, mult respectat în provincia în care locuia. A recunoscut de îndată că deţinea documentele în chestiune şi era perfect pregătit să negocieze vânzarea lor, dar a obiectat că nu voia să aibă de-a face cu alţii decât cu şefii, în cele din urmă, s-a aranjat ca el să meargă în Anglia şi să întâlnească directorii unei importante companii.

Wu Ling a făcut călătoria spre Anglia cu vasul S. S. Assunta şi vaporul a ajuns în portul Southampton într-o dimineaţă rece, ceţoasă de noiembrie. Unul dintre directori, domnul Pearson, s-a deplasat la Southampton în întâmpinarea vasului, dar, din cauza ceţii, trenul a întârziat foarte mult şi până când a sosit el, Wu Ling debarcase şi plecase cu un tren special spre Londra. Domnul Pearson s-a întors în capitală oarecum supărat, fiindcă nu avea nici o idee unde-şi propusese să stea chinezul. Mai târziu, în timpul zilei, s-a sunat la birourile companiei. Wu Ling stătea la hotelul Russell Square. Nu prea se simţea bine după călătorie, dar s-a declarat perfect capabil să participe la întâlnirea consiliului din ziua următoare.

Reuniunea avea loc la ora 11. Când s-a făcut 11 şi 30 de minute şi Wu Ling nu şi-a făcut apariţia, secretarul a sunat la hotelul Russell. Ca răspuns la întrebările lui, i s-a spus că chinezul ieşise cu un prieten pe la zece şi jumătate. Părea clar că pornise cu intenţia de a veni la întâlnire, dar dimineaţa s-a scurs şi el nu a apărut. Se putea prea bine ca să se fi rătăcit, necunoscând Londra. Dar el nu s-a întors nici la hotel până la o oră înaintată.

Alarmat de-a binelea acum, domnul Pearson a anunţat poliţia. A doua zi încă nu se dăduse de urma dispărutului, dar spre seara zilei următoare, în Tamisa a fost găsit un cadavru care se dovedi a fi al nefericitului chinez. Nici

asupra lui, nici în bagajul de la hotel nu s-a găsit vreo urmă a documentelor legate de mină.

În acest moment, mon ami, eu am fost implicat în afacere. Domnul Pearson mi-a făcut o vizită. Deşi era profund şocat de moartea lui Wu Ling, principala sa preocupare era de a recupera documentele care constituiseră scopul vizitei chinezului în Anglia. Bineînţeles că interesul poliţiei era depistarea ucigaşului, recuperarea documentelor fiind unul secundar. Ceea ce dorea să fac eu, era să cooperez cu poliţia, dar să acţionez în interesele companiei.

Am consimţit destul de repede. Era clar că mi se deschideau două câmpuri de investigare. Pe de o parte, trebuia să cercetez funcţionarii companiei care ştiau de sosirea chinezului; pe de altă parte, printre pasagerii de pe vas care ar fi putut cunoaşte misiunea sa. Am început cu al doilea, ca fiind un câmp mai îngust de cercetare. Aici m-am izbit de inspectorul Miller, care se ocupa de caz – un om cu totul diferit de prietenul nostru Japp, îngâmfat, nemanierat şi cu totul insuportabil. Împreună am vorbit cu ofiţerii vasului. Aveau puţine să ne spună. Wu Ling fusese rezervat în timpul călătoriei.

Discutase doar cu doi din ceilalţi pasageri – unul, un european ratat, pe nume Dyer, care părea să aibă o reputaţie nu prea bună, celălalt, un tânăr funcţionar de bancă, pe nume Charles Lester, care se întorcea din Hong Kong. Am fost destul de norocoşi să obţinem imagini ale acestor doi bărbaţi. În acel moment, nu era nici un dubiu că, dacă vreunul dintre cei doi era implicat, atunci Dyer era omul. Se ştia că se amestecase cu o bandă de escroci chinezi şi era, în general, suspectul cel mai probabil.

Următoarea noastră mişcare a fost să vizităm hotelul Russell Square. După ce le-am arătat o fotografie a lui Wu Ling, l-au recunoscut imediat. Apoi le-am prezentat imaginea lui Dyer, dar, spre dezamăgirea noastră, portarul ne-a declarat categoric că nu acesta fusese bărbatul care venise la hotel în dimineaţa fatală. Dintr-o inspiraţie de

moment, an scos fotografia lui Lester şi, spre surpriza mea, omul l-a recunoscut imediat.

— Da, domnule, a afirmat el, acesta-i gentlemanul care a venit la zece şi jumătate, a întrebat de domnul Wu Ling şi, după aceea, a ieşit împreună cu el.

Afacerea avansa. Următoarea mişcare a fost să-l intervievăm pe domnul Charles Lester. A vorbit cu noi cu cea mai mare sinceritate, a fost dezolat să afle de moartea prematură a chinezului şi s-a pus la dispoziţia noastră în orice fel. Povestea sa suna în felul următor: aranjase cu Wu Ling să-l caute la hotel la zece şi jumătate. Totuşi, Wu Ling nu a apărut, în schimb, veni servitorul acestuia, i-a explicat că stăpânul său a trebuit,să plece şi s-a oferit să-l conducă pe tânăr unde se afla stăpânul acum. Fără să suspecteze nimic, Lester a fost de acord şi chinezul a oprit un taxi. Au mers câtva timp în direcţia docurilor. Devenind deodată bănuitor, Lester a oprit taxiul şi a coborât, fără să ia în considerare protestele servitorului. Asta era tot ce ştia, ne-a asigurat el.

Aparent satisfăcuţi, i-am mulţumit şi ne-am despărţit. Povestea sa se dovedi a fi curând cumva nu prea exactă, în primul rând, pentru că Wu Ling n-avusese nici un servitor cu el, nici pe vapor, nici la hotel. În al doilea rând, şoferul, care-i dusese pe cei doi oameni în acea dimineaţă, apăru. Nici vorbă că Lester ar fi părăsit taxiul pe drum. El şi cu chinezul au mers până la o anumită locuinţă nearătoasă din Limehouse, chiar în inima cartierului Chinatown. Locul cu pricina era mai mult sau mai puţin cunoscut ca un bârlog al consumatorilor de opium de cea mai joasă speţă. Cei doi intraseră; după o oră, englezul, pe care l-a identificat după fotografie, ieşi singur. Arăta foarte palid şi bolnav şi i-a spus taximetristului să-l ducă la cea mai apropiată staţie de metrou.

S-au făcut investigaţii privitoare la situaţia lui Charles Lester şi, deşi s-a descoperit că avea un caracter excelent, el era foarte îndatorat şi pasionat după jocuri de noroc.

Desigur că nici Dyer n-a fost scăpat din vedere. Părea oarecum posibil ca el să se fi substituit celuilalt om, dar ideea s-a dovedit complet nefondată. Alibiul său pentru ziua respectivă era absolut inatacabil. Cum era de aşteptat, proprietarul bârlogului de opium a negat totul cu hotărâre orientală. Nu-l văzuse niciodată pe Charles Lester. Nici un fel de doi gentlemeni nu fuseseră pe acolo în dimineaţa aceea. În orice caz, poliţia greşea: nici un fel de opium nu s-a fumat vreodată la el.

Oricât de bine intenţionat, refuzul lui de a recunoaşte nu prea l-a ajutat pe Charles Lester. El a fost arestat pentru uciderea lui Wu Ling. Lucrurile i-au fost percheziţionate, dar n-au fost descoperite nici un fel de hârtii referitoare la mină. Proprietarul bârlogului a fost şi el luat în custodie, dar un raid rapid prin camerele sale nu a dezvăluit nimic. Nici cea mai slabă urmă de opium nu a răsplătit zelul poliţiei.

Între timp, prietenul meu, domnul Pearson, era într-o stare de mare agitaţie. Patrula prin camera mea, plângându-se în gura mare.

— Dar trebuie să aveţi nişte idei, domnule Poirot! Spunea întruna. În mod sigur trebuie să aveţi ceva idei!

— Sigur că am idei, i-am răspuns cu precauţie. Ăsta este necazul când ai prea multe; de aceea ele duc în direcţii diferite.

— De exemplu? Întrebă el.

— De exemplu – taximetristul. Avem numai mărturia lui că i-a dus pe cei doi bărbaţi la casa aia. Asta e o idee. Apoi, aceea a fost cu adevărat casa la care s-au dus? Dacă presupunem că ei au lăsat taxiul acolo, au trecut prin casă, au ieşit printr-o altă uşă şi-au mers în altă parte?

Domnul Pearson păru trăsnit de ideea aceasta.

— Şi nu faci nimic decât să stai şi să te gândeşti? Nu putem face ceva?

Avea un temperament impulsiv, înţelegi.

— Monsieur, i-am spus eu cu demnitate. Nu e de Hercule Poirot să alerge în sus şi în jos pe străzile rău mirositoare din Limehouse, ca un căţeluş de maidan. Fiţi calm. Agenţii mei lucrează.

În ziua următoare am avut veşti pentru el. Cei doi bărbaţi trecuseră într-adevăr prin casa respectivă, dar adevăratul lor obiectiv era o căsuţă unde se putea lua masa, pe malul fluviului. Au fost văzuţi trecând într-acolo şi Lester a ieşit singur.

Şi atunci, imaginează-ţi, Hastings, că o idee dintre cele mai nerezonabile l-a apucat pe acest domn Pearson! Nu vroia să audă de nimic decât să mergem noi înşine la această bodeguţă şi să facem investigaţii. I-am explicat şi l-am rugat, dar nu vroia să asculte. Spunea că o să se deghizeze, mi-a sugerat chiar ca eu… A ezitat s-o spună… Să-mi rad mustaţa! Da, rien que ça! I-am spus că era o idee ridicolă şi absurdă. Nu se distruge un lucru frumos din capriciu. Şi-apoi, de ce să nu vrea un gentleman belgian cu mustaţă să cunoască viaţa şi să fumeze opium la fel ca unul fără mustaţă?

Eh bien, el renunţă la asta, dar insista totuşi pe proiectul său. Se întoarse în seara aceea, mon Dieu, ce figură! Purta ceea ce numea „o jachetă pestriţă”, bărbia îi era murdară şi nerasă; avea un şal dintre cele mai urâte care i se oprea în nas. Şi, imaginează-ţi că se amuza! Pe cinstea mea, englezii sunt nebuni! Făcu unele schimbări în propria mea înfăţişare. I-am permis. Poţi să te opui unui maniac? Am pornit-o, în fond nu puteam să-l las să se ducă singur, un copil îmbrăcat ca pentru piese de şcoală!

— Sigur că nu puteai, am răspuns eu.

Dar să continui; am sosit. Domnul Pearson vorbea o engleză stranie. Pretindea că este marinar. Vorbea de „marinari de apă dulce”, de „nade” şi nu mai ştiu ce. Era o cămăruţă joasă cu mulţi chinezi în ea. Am mâncat nişte feluri speciale. Ah, Dieu, mon estomac! Poirot se apucă de

acea parte a anatomiei sale înainte de a continua. Apoi, veni la noi proprietarul, un chinez cu faţa numai zâmbet.

— Dumneavoastră gentlemeni nu place mâncarea de aici, spuse el. Veniţi pentru ce vă place mai mult. Câte-o pipă, da?

— Domnul Pearson îmi dădu un picior pe sub masă. (îşi pusese şi ghete de marinar!). Şi spuse: „Nu-mi pasă dacă o fac, John, condu-mă!”

Chinezul zâmbea, ne-a dus printr-o uşă într-o pivniţă şi printr-o trapă jos, pe nişte scări şi sus din nou, într-o cameră toată plină de divanuri şi perne dintre cele mai confortabile. Ne-am întins şi un băiat chinez ne-a scos ghetele. A fost cel mai plăcut moment al serii. Apoi ne-au adus pipe cu opium, le-au pregătit şi noi ne-am prefăcut că fumăm şi apoi că dormim şi visăm. Dar, când am rămas singuri, domnul Pearson m-a strigat încet şi imediat a început să se târască pe duşumea. Am trecut într-o altă cameră unde nişte oameni dormeau şi aşa mai departe până am auzit pe doi indivizi vorbind. Am rămas în spatele unei draperii şi am ascultat. Vorbeau de Wu Ling.

— Ce-i cu documentele? Întrebă unul.

— Domnul Lester, el luat pe ele, răspunse celălalt care era chinez. El spune pus pe ele toate pe loc sigur unde poliţistul nu se uită.

— Ah, dar el este la răcoare, spuse primul.

— El iese liber. Poliţistul nu e sigur el făcut asta.

Au mai vorbit o vreme în felul acesta, apoi, aparent, cei doi oameni veneau spre noi, aşa că ne-am dus înapoi în paturile noastre.

— Mai bine-am pleca de-aici, spuse Pearson, după ce trecură câteva minute. Locul ăsta nu e sănătos.

— Aveţi dreptate, domnule, am fost de acord. Am jucat destul de mult farsa asta.

Am reuşit să ieşim teferi, plătind o sumă frumuşică pentru fumatul nostru. O dată ieşit din Limehouse, Pearson inspiră adânc.

— Îmi pare bine c-am scăpat de asta, spuse el. Dar ceva e sigur.

— Într-adevăr e, am fost eu de acord. Şi-mi închipui că nu ne va fi prea greu să găsim ce dorim, după mascarada din seara asta. Şi n-a fost câtuşi de puţin dificil, încheie Poirot deodată.

Acest sfârşit brusc părea atât de extraordinar încât m-am uitat la el uimit.

— Dar unde erau ele? Am întrebat.

— În buzunarul lui – tout simplement.

— Dar în al cui buzunar?

— Ce naiba? În al domnului Pearson!

Apoi, observând expresia mea de uimire, continuă cu blândeţe: încă nu înţelegi? Domnul Pearson, ca Charles Lester, era plin de datorii. Domnului Pearson, ca şi lui Charles Lester, îi plăceau jocurile de noroc. Lui i-a venit ideea de a fura documentele de la chinez. S-a întâlnit cu el foarte bine la Southampton, au venit la Londra şi l-a dus direct la Limehouse. Era ceaţă în ziua aceea; chinezul nu-şi dădea seama unde merge. Cred că domnul Pearson a fumat opium destul de des acolo şi, ca urmare, avea anumiţi prieteni speciali. Nu cred că s-a gândit la crimă. Ideea lui era ca unul dintre chinezi să se dea drept Wu Ling şi să primească banii pentru vânzarea documentelor. Până aici, totul în regulă! Dar, după mintea orientală, era infinit mai simplu să-l omori pe Wu Ling şi să-i arunci trupul în fluviu, iar complicii chinezi ai lui Pearson au folosit propriile lor metode fără să-l consulte pe el. Imaginează-ţi atunci, ceea ce ai numi groaza domnului Pearson. Cineva putea să-l fi văzut în tren cu Wu Ling – crima este un lucru cu totul diferit decât o simplă răpire.

Salvarea lui e în chinezul care se substituise lui Wu Ling la hotelul Russell Square. Numai dacă cadavrul n-ar fi descoperit prea curând! Probabil că Wu Ling îi spusese de aranjamentul dintre el şi Charles Lester prin care acesta

urma să-l caute la hotel. Pearson vede în asta un excelent mod de a îndepărta suspiciunea de el.

Charles Lester va fi ultima persoană văzută în compania lui Wu Ling. Cel care se substituie lui Wu Ling primeşte ordin ca să se prezinte lui Lester ca servitorul acestuia şi să-l aducă cât mai repede posibil Ia Limehouse. Acolo, foarte probabil, avea să i se ofere ceva de băut. Băutura urma să fie în aşa fel drogată încât atunci când Lester ar fi plecat o oră mai târziu, ar fi avut o impresie foarte ceţoasă despre ceea ce se întâmplase. Aşa s-a petrecut, dar, de îndată ce Lester a aflat de moartea lui Wu Ling, s-a pierdut cu firea şi-a început să nege c-a fost vreodată la Limehouse.

Prin asta, desigur, el joacă exact aşa cum îi convine lui Pearson. Dar e Pearson mulţumit? Nu, maniera mea îl nelinişteşte şi se hotărăşte să completeze cazul împotriva lui Lester. Aşa că aranjează o mascaradă sofisticată. Eu, adică eu urmam să fiu blocat complet, îţi spusesem doar că era ca un copil jucând la o serbare? Eh bien, eu îmi joc rolul meu. Se duce acasă bucurându-se. Dar, dimineaţă inspectorul Miller soseşte la adresa lui. Documentele sunt găsite la el: joaca s-a terminat. Regretă amarnic că şi-a permis să-i facă o farsă lui Hercule Poirot! A fost numai o singură dificultate adevărată în toată afacerea.

— Care anume? Am întrebat curios.

— Să-l conving pe inspectorul Miller. Ce animal! Şi încăpăţânat şi imbecil. Şi, la sfârşit, lui i-au revenit toate meritele!

— Foarte rău, am exclamat.

— Ah, bine, eu am avut compensaţiile mele. Ceilalţi directori de le „Burma Mines LTD” mi-au acordat 14000 de acţiuni ca o mică recompensă pentru serviciile mele. Nu-i prea rău, nu? Dar când investeşti banii, te rog, Hastings, să fii foarte prudent. Lucrurile pe care le citeşti în ziar s-ar putea să nu fie adevărate. Directorii de la Porcupine – ei! Pot fi atât de mulţi domni Pearsoni!

Moştenirea Lemesurier.

În compania lui Poirot am investigat multe cazuri ciudate; dar cred că niciunul nu se poate compara cu acea extraordinară serie de evenimente ce ne-a întreţinut interesul pe o perioadă de mulţi ani şi care a culminat cu ultima problemă adusă lui Poirot s-o rezolve.

Prima dată, atenţia noastră ne-a fost atrasă de istoria familiei Lemesurier într-o seară, în timpul războiului. Poirot şi cu mine abia ne reîntâlniserăm de puţină vreme, reînnodând vechea prietenie din Belgia. Se ocupase de o chestie măruntă pentru ministerul de război, terminând-o spre întreaga lor satisfacţie; ca urmare, cinasem la Carlton cu o „Şapcă de Alamă" care i-a făcut mari complimente lui Poirot de câteva ori în timpul mesei. „Şapca de Alamă" a trebuit să plece să se întâlnească cu cineva, aşa că noi ne-am terminat cafeaua într-un mod relaxat, înainte de a-i urma exemplul.

În momentul în care părăseam camera, am fost salutat de-o voce care mi-a sunat familială şi, întorcându-mă, l-am văzut pe căpitanul Vincent Lemesurier, un tânăr pe care îl cunoscusem în Franţa. Era cu un om mai în vârstă a cărui asemănare îl recomanda ca fiind din aceeaşi familie. Lucru ce se dovedi adevărat, el fiindu-ne prezentat ca domnul Hugo Lemesurier, unchiul tânărului meu prieten.

De fapt, nu-l cunoşteam, de loc îndeaproape pe căpitanul Lemesurier, dar era un tânăr plăcut, cam visător în felul lui şi mi-am amintit vorbindu-se că aparţinea unei vechi şi nobile familii, cu o proprietate în Northumberland, care data dinainte de Reformaţie. Poirot şi cu mine nu ne grăbeam şi, la invitaţia tânărului, ne-am aşezat la masa celor doi noi prieteni şi am discutat mult şi plăcut despre diferite probleme. Unchiul Lemesurier era un bărbat în jur de 40 de ani cu o alură de savant în ţinuta lui dreaptă; pentru moment era angajat într-un studiu de cercetări chimice pentru guvern, se părea.

Discuţia noastră a fost întreruptă de un tânăr înalt, brunet, care păşi spre masă, evident frământat şi agitat.

— Slavă domnului că v-am găsit pe amândoi! Zise el.

— Ce s-a întâmplat, Roger?

— Părintele tău, Vincent. O căzătură rea. Calul era tânăr. A fost târât pentru că a tras de cealaltă parte.

În câteva minute, cei doi prieteni ai noştri s-au despărţit în grabă de noi. Tatăl lui Vincent Lemesurier avusese un accident serios în timp ce încerca un cal tânăr şi se aştepta să trăiască până dimineaţă. Vincent se făcuse alb ca varul şi păru aproape uluit de ştire. Într-un fel, am fost surprins, deoarece, din cele câteva cuvinte pe care le lăsase să-i scape pe această temă încă din Franţa, înţelesesem că el şi tatăl său nu erau în termeni prea prieteneşti, aşa că etalarea sentimentului filial m-a cam mirat acum.

Tânărul brunet, care ne fusese prezentat ca văr, domnul Roger Lemesurier, rămăsese în urmă, aşa că noi trei am plecat împreună.

— O treabă destul de curioasă, remarcă tânărul. Poate-l va interesa pe domnul Poirot. Am auzit de dumneavoastră, ştiţi, domnule Poirot, de la Higginson. (Higginson era prietenul nostru cu Şapcă de Alamă). El susţine că sunteţi o somitate în psihologie.

— Studiez psihologia, da, recunoscu prietenul meu cu precauţiune.

— Aţi văzut faţa vărului meu? A fost absolut răvăşit, nu-i aşa? Ştiţi de ce? Un străvechi blestem de familie! V-ar interesa să-l aflaţi?

— Ar fi foarte drăguţ din partea dumitale să ni-l povesteşti.

Roger Lemesurier se uită la ceas.

— Mai am o groază de timp. Mă întâlnesc cu ei la King’s Cross. Ei bine, domnule Poirot, Lemesurier este o familie veche. Cu mult timp în urmă, în vremurile medievale, un Lemesurier a început să-şi bănuiască soţia. A găsit-o pe doamna într-o situaţie compromiţătoare. Ea a jurat că era nevinovată, dar bătrânul baron Hugo nu a vrut să audă. Ea avea un copil, un fiu şi el a jurat că băiatul nu era ai lui şi că nu-l va moşteni niciodată. Am uitat ce-a făcut – vreo fantezie

medievală ca aceea de a-i zidi vii pe mamă şi pe fiu; oricum, i-a omorât pe amândoi şi ea a murit protestând că este nevinovată şi blestemând solemn pentru totdeauna familia Lemesurier. Blestemul suna ca nici un băiat, primul născut din această familie, să nu moştenească vreodată ceva. Ei bine, timpul a trecut şi nevinovăţia doamnei a fost stabilită fără îndoială. Cred că Hugo a purtat o cămaşă de păr şi şi-a terminat zilele în genunchi în celula unui călugăr. Dar, lucrul curios este că din ziua aceea şi până astăzi nici un fiu prim născut nu a moştenit vreodată moşia. Ea a revenit fraţilor, nepoţilor, celui de-al doilea fiu născut în familie, dar niciodată celui mai mare. Tatăl lui Vincent era al doilea din cinci fii, primul murind în copilărie. Bineînţeles că tot timpul războiului, Vincent a fost convins că dacă era cineva sortit sa moară, atunci, cu siguranţă, acela era el. Dar, destul de ciudat, cei doi fraţi ai săi mai mici au fost ucişi şi el a rămas nezgâriat.

— Interesantă istoria asta de familie, spuse Poirot meditativ. Dar acum tatăl său moare şi el, ca fiul cel mai mare, îl moşteneşte?

— Exact. Un blestem s-a risipit, incapabil să reziste curentului vieţii moderne.

— Poirot dădu din cap, ca şi cum condamna tonul glumeţ al acestuia.

Roger Lemesurier s-a uitat din nou la ceasul său şi ne-a spus că trebuie să plece.

Urmarea povestirii sosi în dimineaţa următoare, când am aflat despre tragica moarte a căpitanului Vincent Lemesurier. El călătorise spre nord cu trenul de Scoţia şi în timpul nopţii trebuie să fi deschis uşa vagonului şi să fi sărit pe linie. Şocul accidentului tatălui său suprapunându-se şocului unui obuz se credea că i-ar fi cauzat un temporar dezechilibru mental. Curioasa superstiţie despre familia Lemesurier a fost menţionată în legătură cu noul moştenitor, fratele tatălui său, Ronald Lemesurier, al cărui fiu unic murise în bătălia de pe Somme.

Cred că întâlnirea noastră întâmplătoare cu tânărul Vincent în ultima seară a vieţii sale ne-a sporit interesul faţă de familia Lemesurier, pentru că am luat notă, cu anumită curiozitate, doi ani mai târziu, de moartea lui Ronald Lemesurier, ce fusese socotit invalid în momentul în cărei intrase în posesia averii familiei. Fratele său, John, l-a moştenit – un om sănătos tun, cu un băiat la Eton.

Desigur, un destin rău umbrea familia Lemesurier. Chiar în următoarea sa vacanţă, băiatul reuşi să se împuşte fatal. Moartea tatălui său, care interveni brusc, după ce fusese înţepat de o viespe, trecea moşia în posesia celui mai mic dintre cei cinci fraţi – Hugo, de care ne-am amintit că-l întâlnisem în noaptea fatală la Carlton.

În afară de a comenta extraordinara serie de nenorociri care se abătuse asupra familiei Lemesurier, nu aveam vreun interes personal în poveste, dar timpul se scurgea şi noi am fost şi mai implicaţi.

Într-o dimineaţă a fost anunţată doamna Lemesurier. Era o femeie înaltă, activă, cam de vreo 30 de ani, care dovedea, prin purtarea sa, multă hotărâre şi bun simţ. Vorbi cu un accent slab transatlantic.

— Domnul Poirot? Îmi pare bine să vă întâlnesc. Soţul meu, Hugo Lemesurier, v-a cunoscut o dată, cu mulţi ani în urmă, dar cred că nici nu vă mai amintiţi.

— Îmi amintesc perfect, doamnă. A fost la Carlton.

— O, e minunat. Domnule Poirot, sunt foarte îngrijorată.

— În legătură cu ce, doamnă?

— Cu băiatul meu cel mare. Ştiţi, am doi băieţi. Ronald de opt ani şi Gerald de şase ani.

— Continuaţi, doamnă, de ce aţi fi îngrijorată pentru micuţul Ronald?

— Domnule Poirot, în ultimele şase luni era cât pe ce să moară de trei ori: o dată a scăpat de le înec, când eram cu toţii în Cornwall, vara aceasta, a doua oară, când a căzut de la fereastra camerei lui şi a treia oară, era să se otrăvească cu ptomaină.

Probabil că faţa lui Poirot exprima prea elocvent ceea ce gândea, pentru că doamna Lemesurier s-a grăbit fără să mai facă vreo pauză.

— Ştiu că vă închipuiţi că sunt o femeie cam proastă şi nebună, care face din ţânţar, armăsar.

— Dar, de loc, doamnă! Orice mamă ar trebui înţeleasă că este neliniştită din cauza acestor întâmplări, dar nu prea văd cum pot să vă ajut. Eu nu sunt le bon Dieu să controlez valurile de apă; cât despre fereastra camerei, v-aş sugera să puneţi nişte bare de fier; iar, cât despre mâncare, ce poate egala grija unei mame?

— Dar de ce aceste lucruri i se întâmplă lui Ronald şi nu lui Gerald?

— Şansa, doamnă, le hasard!

— Aşa credeţi?

— Dumneavoastră ce credeţi, doamnă – dumneavoastră şi soţul?

O umbră trecu pe faţa doamnei Lemesurier.

— N-are nici un rost să mă duc la Hugo, nu vrea să mă asculte. Cum probabil aţi auzit, se presupune că familia e blestemată ca primul născut să nu succeadă la avere. Hugo crede în asta. El este vrăjit de istoria familiei şi e superstiţios în cel mai înalt grad. Când mă duc la el cu temerile mele, îmi spune că-i blestemul şi că nu putem scăpa de el. Dar eu sunt din S. U. A., domnule Poirot, şi pe acolo noi nu credem în blesteme. Ne plac când aparţin unei vechi şi cu adevărat nobile familii – asta-i dă un fel de cachet, ştiţi. Eu am fost doar o actriţă de comedie muzicală într-un rol mic când Hugo m-a întâlnit şi mă gândeam că blestemul familiei era simpatic în cuvinte. Aşa ceva merge de povestit într-o seară de iarnă în faţa focului, dar când e vorba de proprii tăi copii… Şi eu îmi ador copiii, domnule Poirot. Aş face orice pentru ei.

— Deci refuzaţi să credeţi în legenda familiei, doamnă?

— Poate o legendă să taie tulpina unei iedere?

— Ce spuneţi acolo, doamnă? Strigă Poirot, cu o expresie de mare uimire.

— Spun: Poate o legendă sau o fantomă, dacă doriţi s-o numesc aşa, să taie tulpina unei iedere? Nu spun nimic despre Cornwall. Orice băiat ar putea înota prea departe şi să aibă greutăţi, deşi Ronald ştie să înoate de la patru ani. Dar cu iedera este altceva. Amândoi băieţii erau foarte neastâmpăraţi. Ei descoperiseră că puteau urca şi coborî pe iederă. Făceau întotdeauna asta. Într-o zi – Gerald era plecat – Ronald a făcut-o ca de obicei, iedera a cedat şi el a căzut. Din fericire, nu s-a rănit prea serios. Dar eu am ieşit şi am examinat iedera: era tăiată, domnule Poirot, tăiată în mod deliberat.

— E foarte serios ce-mi spuneţi, doamnă. Şi băiatul cel mic era plecat de acasă în acel moment, aşa spuneţi.

— Da.

— Şi când cu otrăvirea, era tot plecat?

— Nu, erau amândoi.

— Curios, murmură Poirot. Acum, doamnă, cine mai locuieşte cu dumneavoastră în casă?

— Domnişoara Sanders, guvernanta copiilor şi John Gardiner, secretarul soţului meu…

Doamna Lemesurier se opri, puţin încurcată.

— Şi mai cine, doamnă?

— Maiorul Roger Lemesurier, pe care, de asemenea, l-aţi întâlnit în seara aceea, cred; stă cu noi o mulţime.

— Ah, da… El e un văr, nu?

— Un văr îndepărtat. El nu aparţine ramurii familiei noastre. Totuşi, cred că acum el este cea mai apropiată rudă a soţului meu. Este un om bun şi ţinem cu toţii la el. Băieţilor le e tare drag.

— Nu el a fost cel care i-a învăţat să se urce pe iederă?

— S-ar fi putut. El îi incită la rele destul de des.

— Doamnă, îmi cer scuze pentru ceea ce v-am spus mai devreme. Pericolul este real şi cred că vă pot fi de folos. Vă

sugerez să ne invitaţi pe amândoi să stăm la dumneavoastră. Soţul nu va obiecta?

— O, nu. Dar el va crede că nu va avea nici un rost. Mă înfurie felul în care pur şi simplu stă şi aşteaptă ca băiatul să moară.

— Liniştiţi-vă, doamnă. Lăsaţi-ne să ne facem pregătirile în mod metodic.

Ne-am făcut cum trebuia pregătirile şi a doua zi ne îndreptam spre nord. Poirot căzuse în reverie, îşi reveni şi remarcă brusc:

— Dintr-un tren ca ăsta a căzut Vincent Lemesurier? A pus un uşor accent pe cuvântul „a căzut”.

— Doar nu cumva suspectezi vreun joc sinistru? Am întrebat.

— Te-a izbit, Hastings, faptul că unele decese ar fi putut fi, să zicem, aranjate? Să luăm, de exemplu, pe cel al lui Vincent. Apoi, băiatul de la Eton – un accident cu puşca e întotdeauna ambiguu. Să presupunem că acest copil a căzut de la fereastra camerei şi ar fi murit – ce poate fi mai natural şi mai puţin bănuitor? Dar, de ce numai un singur copil, Hastings? Cine profită de pe urma celui mai mare? Fratele mai mic, un copil de şapte ani! Absurd!

— Au de gând să termine şi cu el mai târziu, am sugerat. Eu, deşi n-aveam nici o idee cine puteau fi „ei”. Poirot dădu din cap nemulţumit.

— Otrăvire cu ptomaină, îngână el. Atropina ar produce aproape aceleaşi simptome. Da, e nevoie de prezenţa noastră.

Doamna Lemesurier ne-a primit plină de entuziasm. Apoi, ne-a luat şi ne-a dus în biroul soţului ei şi ne-a lăsat cu el. Se schimbase foarte mult de când îl văzusem. Umerii se gârboviseră mai mult decât oricând şi faţa sa avea o curioasă tentă gri-pal. El ascultă cât timp Poirot îi explică prezenţa noastră în casa lui.

— Exact ca bunul simţ practic al soţiei mele, Sadie, spuse el la sfârşit. Rămâneţi, oricum, domnule Poirot, şi vă

mulţumesc c-aţi venit; dar ce e scris, e scris. Să scapi de soartă, e greu. Noi, Lemesurierii, ştim – niciunul nu poate să scape de ce îi e hărăzit.

Poirot menţiona iedera tăiată, dar Hugo păru foarte puţin impresionat.

— Fără îndoială, vreun grădinar distrat, da, da, poate fi vreun instrument, dar scopul din spatele lui e clar; şi v-o spun deschis, domnule Poirot, nu mai poate dura mult timp.

Poirot se uită la el cu atenţie.

— De ce vorbiţi aşa?

— Pentru că eu însumi sunt condamnat. Am fost la un doctor anul trecut. Sufăr de o boală incurabilă – sfârşitul nu mai poate întârzia mult timp; dar înainte de a muri eu, Ronald va dispărea. Gerald va moşteni.

— Şi dacă i se întâmplă ceva şi celui de-al doilea fiu al dumneavoastră?

— Nimic nu i se va întâmplă; el nu este ameninţat.

— Dar dacă i se întâmplă? Insistă Poirot.

— Vărul meu Roger este următorul moştenitor. Am fost întrerupţi. Un om înalt, cu o siluetă frumoasă şi păr castaniu, aspru, cârlionţat intră cu un vraf de hârtii.

— Lasă-le în plata Domnului acum, Gardiner, spuse Hugo Lemesurier, apoi adăugă: secretarul meu, domnul Gardiner.

Secretarul se înclină, pronunţă câteva cuvinte plăcute şi apoi plecă, în ciuda faptului că arăta bine avea ceva respingător. I-am spus asta lui Poirot imediat după aceea, când ne plimbam împreună prin frumoasele împrejurimi şi, spre surpriza mea, fu de acord.

— Da, da, Hastings, ai dreptate. Nu-mi place de el. Arată prea bine. E unul făcut pentru o slujbă uşoară. Ah, uite copiii.

Doamna Lemesurier se îndrepta spre noi cu cei doi copii lângă ea. Erau băieţi drăguţi, cel mic brunet ca mama sa, cel mare cu bucle castanii. Au dat mâna destul de frumos şi, curând, nu se mai dezlipiră de Poirot. Apoi am fost

prezentaţi domnişoarei Sanders, o femeie greu de descris, care completa grupul.

Timp de câteva zile am avut o existenţă uşoară, plăcută, mereu vigilenţi, dar fără nici un rezultat. Băieţii duceau o viaţă normală, fericită şi nimic nu părea să fie în neregulă.

În a patra zi după sosirea noastră, maiorul Roger Lemesurier veni în vizită. Era puţin schimbat, totuşi degajat şi vivant ca înainte, cu aceeaşi manieră de a trata toate lucrurile cu uşurinţă. El era, evident, un mare favorit al băieţilor, care i-au întâmpinat cu strigăte de încântare şi imediat l-au tras să se joace de-a indienii sălbatici în grădină. Am observat că Poirot s-a luat după ei, fără să-l fi văzut.

A doua zi am fost cu toţii invitaţi la ceai, inclusiv băieţii, la doamna Claygate, al cărei domeniu se învecina cu cel al familiei Lemesurier. Doamna Lemesurier ne-a propus să venim şi noi, dar păru destul de uşurată când Poirot refuză şi declară că ar prefera mai curând să rămână acasă.

După ce toţi plecară, Poirot se apucă de treabă.

Îmi reamintea de un terier inteligent. Cred că n-a fost nici un colţ al casei lăsat necercetat; şi, totuşi, a făcut-o atât de liniştit şi metodic că nu a atras atenţia asupra investigaţiilor sale. În mod clar, a rămas nesatisfăcut la sfârşit. Am servit ceaiul pe terasă cu domnişoara Sanders, care nu plecase cu ceilalţi.

— Băieţilor le va plăcea, murmură ea în felul ei fad, deşi sper că se vor purta frumos, nu vor strica straturile de flori şi nu se vor apropia de albine… Poirot se opri chiar când sorbea. Arăta ca un om care văzuse o fantomă.

— Albine? Întrebă el cu o voce ca de tunet.

— Da, domnule Poirot, albine. Trei stupi. Lady Claygate este foarte mândră de albinele ei…

— Albine? Strigă Poirot din nou. Apoi, sări de la masă şi începu să patruleze pe terasă cu mâinile pe cap. Nu-mi puteam imagina de ce micuţul om era atât de agitat la simpla menţionare a albinelor.

În acel moment am auzit o maşină întorcându-se. Poirot era pe trepte când grupul apăru.

— Ronald a fost împuns, strigă Gerald, precipitat.

— Nu-i nimic, spuse doamna Lemesurier. Nici nu s-a umflat. I-am pus amoniac pe locul acela.

— Ia să văd, flăcăule, spuse Poirot. Unde te-a înţepat?

— Aici, într-o parte a gâtului, spuse Ronald cu importanţă. Dar nu mă doare. Tata a spus: „Stai liniştit – e o albină pe tine”. Şi eu am stat nemişcat şi el a îndepărtat-o, dar întâi m-a înţepat, deşi nu m-a durut, a fost ca un ac şi n-am strigat pentru că sunt de acum mare şi mă duc la şcoală la anul.

Poirot examina gâtul copilului, apoi mă trase deoparte. Mă luă de braţ şi murmură: la noapte, mon ami, la noapte avem o mică treabă! Nu spune nimic nimănui.

Refuză să-mi zică mai multe şi eu am petrecut seara devorat de curiozitate. El se retrase devreme şi eu i-am urmat exemplul. Când urcam scările, m-a prins de braţ şi mi-a dat instrucţiuni:

— Nu te dezbrăca. Aşteaptă câtva timp, stinge lumina de la tine şi vino aici să ne întâlnim.

Am făcut întocmai şi l-am găsit aşteptându-mă când sosi momentul. Îmi făcu un gest să păstrez tăcerea şi ne-am strecurat, fără zgomot, spre aripa unde erau camerele copiilor. Ronald ocupa o cămăruţă proprie. Am intrat în ea şi ne-am aşezat în colţul cel mai întunecos. Respiraţia copilului se auzea grea şi uniformă.

— Pare că doarme foarte adânc, am şoptit. Poirot mă aprobă:

— Drogat, murmură el.

— De ce?

— Ca să nu ţipe la.

— La ce? Am întrebat, când Poirot s-a oprit.

— La înţepătura acului hipodermic, mon ami! Ssst, să nu mai vorbim, pentru că aştept ca ceva să se întâmple imediat.

Dar în privinţa asta Poirot a greşit. Au trecut zece minute, uşa s-a deschis încet şi cineva a intrat în cameră. Am auzit sunetul unei respiraţii repezi, grăbite. Paşii se îndreptară spre pat şi atunci se auzi, deodată, un sunet. Lumina unei mici lanterne căzu pe copilul adormit – cel care o ţinea era încă invizibil în umbră.

Persoana lăsă jos lanterna. Cu mâna dreaptă scoase o seringă, cu stânga atinse gâtul băiatului.

Poirot şi cu mine am sărit în aceeaşi clipă. Lanterna s-a rostogolit pe duşumea şi noi ne-am luptat cu intrusul în întuneric. Puterea sa era extraordinară, în cele din urmă i-am venit de hac.

— Lumina, Hastings, trebuie să-i văd faţa, deşi mă tem că ştiu prea bine a cui faţă e.

Aşa credeam şi eu, în timp ce bâjbâiam după lanternă. Pentru o clipă îl suspectasem pe secretar fiindcă îmi displăcuse de la început, dar acum eram sigur că omul care avea de câştigat de pe urma morţii celor doi verişori era monstrul pe care-l prinsesem. Am dat cu piciorul de lanternă, am ridicat-o, şi-am aprins lumina. Am luminat din plin faţa lui… Hugo Lemesurier, tatăl băiatului!

Lanterna aproape îmi căzu din mână.

— Imposibil, am murmurat răguşit. Imposibil!

Lemesurier era inconştient. Poirot şi cu mine l-am cărat până în camera lui şi l-am întins pe pat. Poirot se aplecă şi încet trase ceva din mâna lui dreaptă. Ne-o arătă. Era o seringă hipodermică. M-am cutremurat.

— Ce e în ea? Otravă?

— Acid formic, îmi închipui.

— Acid formic?

— Da. Probabil obţinut prin distilarea furnicilor. Îţi aminteşti, el era chimist. Moartea ar fi fost pusă pe seama înţepăturii de albină.

— Doamne, am murmurat. Propriul său fiu! Şi tu te-ai aşteptat la asta?

Poirot dădu din cap cu gravitate.

— Da, e nebun, desigur, îmi imaginez că istoria familiei a devenit o manie pentru el. Dorinţa lui intensă de a moşteni averea l-a făcut să comită o serie lungă de crime. Probabil, ideea i-a venit prima dată când a călătorit spre nord, în noaptea aceea cu Vincent. Nu putea să suporte ca blestemul să nu se împlinească. Fiul lui Ronald murise deja şi Ronald însuşi era pe moarte.

Era o ramură slabă. El a aranjat accidentul cu puşca şi, ceea ce nu am bănuit până acum, a comis moartea fratelui său John prin aceeaşi metodă, de injectare a acidului formic în vena jugulară. Atunci, ambiţia lui s-a realizat şi a devenit stăpânul latifundiilor familiei. Dar triumful său a fost de scurtă durată: a descoperit că suferea de o boală incurabilă. Şi el avea ideea fixă a nebunului – fiul cel mare al Lemesurierilor nu putea să moştenească. Bănuiesc că accidentul din apă i s-a datorat tot lui – el l-a încurajat pe băiat să înoate prea departe. Nereuşind asta a tăiat iedera şi apoi a otrăvit mâncarea copilului.

— Diabolic! Am murmurat cu un fior. Şi atât de inteligent plănuite.

— Da mon ami, nimic nu e mai uimitor decât extraordinara sănătate a nebunului! Cu excepţia extraordinarei excentricităţi a celui sănătos! Îmi imaginez că numai în ultimul timp a sărit complet peste cal; la început, în nebunia lui a folosit o metodă.

— Şi când te gândeşti că eu îl suspectam pe Roger – băiatul acela splendid.

— Era presupunerea firească, mon ami. Ştiam că şi el călătorise spre nord împreună cu Vincent în noaptea aceea. Mai ştiam că el era singurul moştenitor după Hugo şi copiii acestuia. Dar, supoziţia noastră nu se baza pe fapte. Iedera a fost tăiată numai când micuţul Ronald era acasă, dar ar fi fost în interesul lui Roger ca amândoi copiii să piară. De asemenea, numai mâncarea lui Ronald a fost otrăvită. Şi astăzi, când s-au întors acasă şi-am aflat că numai tatăl lui

ştia că Ronald fusese înţepat, mi-am reamintit de cealaltă moarte datorată înţepăturii unei viespi… Şi-atunci am ştiut!

Hugo Lemesurier a murit câteva luni mai târziu într-un azil particular în care a fost dus. Văduva lui s-a recăsătorit un an mai târziu cu domnul John Gardiner, secretarul cu părul castaniu. Ronald a moştenit marile latifundii ale tatălui său şi continuă să prospere.

— Bravo, bravo, i-am spus lui Poirot. Încă o iluzie destrămată. Ai risipit cu mult succes blestemul familiei Lemesurier.

— Mă îndoiesc, spuse Poirot foarte gânditor. Mă îndoiesc chiar foarte mult.

— Ce vrei să spui?

— Mon ami, am să-ţi răspund cu un cuvânt semnificativ: roşu!

— Sânge? Am întrebat, coborându-mi vocea până la o şoaptă plină de groază.

— Ai întotdeauna o imaginaţie melodramatică, Hastings! Mă refer la ceva mult mai prozaic – culoarea părului micului Ronald Lemesurier.

Doamna cu văl.

Observasem de la un timp că Poirot devenise tot mai nesatisfăcut şi mai neliniştit, în ultimul timp nu avusesem cazuri interesante, nimic în care micul meu prieten să-şi poată exersa inteligenţa sa pătrunzătoare şi remarcabilele sale puteri de deducţie.

În dimineaţa aceasta aruncă ziarul cu un nerăbdător „cea!”, o exclamaţie favorită de-a lui care seamănă exact cu strănutatul unei pisici.

— Se tem de mine, Hastings, criminalii din Anglia ta se tem de mine! Când pisica e acasă, şoriceii nu mai vin la brânză!

— Cred că cea mai mare parte dintre ei nici măcar nu ştiu de existenţa ta, am spus râzând.

Poirot se uită la mine cu reproş. El întotdeauna îşi imaginează că întreaga omenire se gândeşte şi vorbeşte de

Hercule Poirot. Desigur, devenise faimos la Londra, dar tare mă îndoiam că existenţa sa băga groaza în lumea criminalilor.

— Ce zici de jaful de bijuterii din Bond Street, de ieri în plină zi? L-am întrebat.

— Frumoasă lovitură, zise Poirot admirativ, deşi nu este la înălţimea mea. Pas de finesse. Seulement de l'audace! Un bărbat înarmat cu un baston sparge geamul blindat al vitrinei de la magazinul unui bijutier şi pune mâna pe nişte pietre preţioase. Cetăţenii destoinici îl prind imediat. Un poliţist soseşte. E prins în flagrant delict cu bijuteriile la el. Este dus la poliţie şi atunci se descoperă că pietrele sunt false. El le dăduse pe cele adevărate unui complice – unul din cei mai destoinici cetăţeni menţionaţi mai înainte. Va intra la închisoare – e adevărat; dar când va ieşi, o avere frumuşică îl aşteaptă. Da. N-a fost prost gândit. Dar, eu aş fi făcut-o mai bine. Câteodată, Hastings, regret că am o asemenea dispoziţie morală. Să lucrezi împotriva legii, ar fi plăcut, ca o variaţie.

— Înveseleşte-te, Poirot; ştii că eşti unic în domeniul tău.

— Dar ce e la îndemână de făcut în propriul meu domeniu?

Am ridicat din nou ziarul.

— Iată un englez omorât misterios în Olanda, i-am spus.

— Întotdeauna spun asta şi mai târziu descopăr că el a mâncat peşte conservat şi că moartea este perfect naturală.

— Bine, dacă eşti hotărât să mormăi!

— Tiens! Spuse Poirot, care se dusese spre fereastră. Pe stradă este ceea ce se numeşte în romane „o doamnă în văluri grele". Ea urcă treptele, sună, vine să ne consulte. Iată o posibilitate pentru ceva interesant. Când cineva este atât de tânără şi frumoasă ca aceasta, nu-şi pune văl pe faţă numai dacă nu este vorba de o mare afacere.

O clipă mai târziu, vizitatoarea noastră fu introdusă. Aşa cum spusese Poirot, avea într-adevăr un văl gros. A fost imposibil să-i distingem trăsăturile până când nu şi-a ridicat-voalul negru de dantelă spaniolă. Atunci mi-am dat

seama că intuiţia lui Poirot fusese corectă; doamna era extrem de frumoasă, blondă, cu ochi albaştri. Din simplitatea scumpă a hainelor ei, am dedus imediat că aparţinea straturilor superioare ale societăţii.

— Monsieur Poirot, spuse ea cu o voce blândă, muzicală, sunt în mare încurcătură. Nici nu prea cred că mă veţi putea ajuta, dar am auzit atâtea lucruri minunate despre dumneavoastră, încât am venit ca să mă agăţ de ultima speranţă şi să vă implor să faceţi imposibilul.

— Imposibilul îmi place întotdeauna, spuse Poirot. Continuă, te rog, mademoiselle.

Blânda noastră vizitatoare ezită.

— Dar trebuie să fiţi sinceră, adăugă Poirot. Nu trebuie să-mi ascundeţi nimic.

— O să am încredere în dumneavoastră, spuse fata deodată. Aţi auzit de lady Millicent Castle Vaughan?

Am ridicat capul plin de interes. Anunţul logodnei domnişoarei Millicent cu tânărul duce de Southshire apăruse cu câteva zile mai înainte. Ştiam că ea era a cincea fiică a unui lord irlandez fără nici un ban, iar ducele de Southshire – una din cele mai bune partide din Anglia.

— Eu sunt lady Millicent, continuă fata. Trebuie să fi citit despre logodna mea. Aş fi una dintre cele mai fericite fete din lume, dar, o, domnule Poirot, sunt în mare încurcătură! Există un om, un bărbat oribil, pe nume Lavington; şi el, nu ştiu cum să vă spun. Am scris o scrisoare… Aveam numai şaisprezece ani atunci; şi el… El…

— O scrisoare pe care i-aţi scris-o acestui domn Lavington?

— O, nu, nu lui! Unui tânăr soldat. Ţineam foarte mult la el; a fost omorât în război.

— Înţeleg, spuse Poirot cu blândeţe.

— A fost o scrisoare prostească, o scrisoare indiscretă, să ştiţi, domnule Poirot, nimic mai mult. Dar sunt expresii în ea care… Care ar putea fi altfel interpretate.

— Înţeleg, spuse Poirot. Şi această scrisoare a ajuns în posesia domnului Lavington?

— Da, şi el mă ameninţă că, dacă nu-i dau o sumă enormă de bani, o sumă care este aproape imposibil pentru mine s-o adun, i-o va trimite ducelui.

— Ce porc infect! Am exclamat eu. Îmi cer scuze, lady Millicent.

— N-ar fi înţelept să mărturisiţi totul viitorului dumneavoastră soţ?

— Nu îndrăznesc, domnule Poirot. Ducele are o fire deosebită, gelos şi suspicios şi înclinat să creadă ceea ce-i mai rău. Ar însemna să-mi rup logodna pe loc.

— Doamne, doamne, făcu Poirot, cu o grimasă expresivă. Şi ce doriţi să fac eu, milady?

— Mă gândeam că poate i-aş putea cere domnului Lavington să vă viziteze. I-aş spune că v-am împuternicit să discutaţi problema. Poate aţi reduce din cât cere.

— Ce sumă pretinde?

— Douăzeci de mii de lire – o enormitate. Mă îndoiesc dacă aş putea să adun chiar şi o mie.

— Poate aţi putea împrumuta bani în perspectiva apropiatei căsătorii, dar nu cred că veţi obţine mai mult de jumătate din sumă. Şi apoi, eh bien, îmi repugnă faptul să-l plătiţi! Nu, ingeniozitatea lui Hercule Poirot îi va învinge pe duşmanii dumitale. Trimiteţi-l la mine pe acest domn Lavington. S-ar putea să aducă scrisoarea cu el?

Fata negă:

— Nu cred. Este foarte precaut.

— Cred că nu e nici un dubiu că o are într-adevăr?

— Mi-a arătat-o când am fost la el acasă.

— V-aţi dus la el acasă? Asta a fost foarte imprudent, milady.

— Da? Eram aşa de disperată. Am sperat ca rugăminţile mele să-l poată mişca.

— O, la, la! Lavingtonii din lumea asta nu sunt mişcaţi de rugăminţi. Le-a întâmpinat ca o dovadă de câtă importanţă

acordaţi documentului. Unde locuieşte acest fin gentleman?

— La Buona Vista, Wimbledon. M-am dus acolo după ce s-a întunecat… Poirot gemu. I-am spus c-am să informez poliţia, până la urmă, dar el numai a râs într-o manieră urâtă, dispreţuitoare: „Chiar te rog, dragă lady Millicent, fă-o daca aşa doreşti”, a spus el.

— Da, nu prea este o afacere pentru poliţie, murmură Poirot.

— Dar cred că vei fi mai înţeleaptă, a continuat el. Vezi, aici e scrisoarea ta, în această cutiuţă chinezească!” A ţinut-o astfel ca s-o pot vedea. Am încercat să i-o smulg, dar a fost mai iute decât mine. Cu un zâmbet oribil a împăturit-o şi a pus-o la loc în cutioara de lemn „Se va afla în deplină siguranţă aici, te asigur, spuse el, şi cutiuţa însăşi se află într-un loc atât de inteligent încât n-o s-o găseşti niciodată”. Ochii mi s-au întors spre micul safe din perete, dar el a dat din cap şi a râs. „Am un seif mai bun decât acela”, a spus el. O, a fost odios! Domnule Poirot, credeţi că mă puteţi ajuta?

— Ai încredere în Papa Poirot. Am să găsesc o modalitate.

Aceste asigurări sunau foarte bine, m-am gândit, când Poirot, galant, şi-a condus clienta sa blondă jos pe scări. Dar, mi se părea că era o problemă spinoasă. I-am şi spus-o lui Poirot când s-a întors. Mi-a dat dreptate.

— Da, soluţia nu-ţi sare în ochi. Are biciul în mână acest Lavington. Pentru moment, nu văd cum l-am putea încolţi.

Domnul Lavington ne făcu o vizită chiar în după-amiaza aceea. Lady Millicent spusese adevărul când îl descrisese ca pe un tip odios. Simţeam o mâncărime „în talpă”, atât de pronunţată că i-aş fi dat un şut jos pe scări. Îşi dădea aere şi se purta de o manieră insuportabilă, râse cu dispreţ de amabilele sugestii ale lui Poirot şi, în general, se arată stăpân pe situaţie. N-am putut să nu simt că Poirot abia se menţinea la nivelul său. El arăta descurajat şi crispat.

— Bine, domnilor, spuse Lavington, când îşi luă pălăria, se pare că nu mai înaintăm. Cazul se prezintă astfel: am să mai las din preţ pentru lady Millicent, pentru că este o tânără

atât de fermecătoare. Rânji urâcios. Să zicem 18.000. Plec azi la Paris – o mică afacere care mă aşteaptă acolo. Mă întorc marţi. Dacă banii nu-mi sunt daţi până marţi seara, scrisoarea ajunge la duce. Să nu-mi spuneţi mie că lady Millicent nu poate să strângă banii. Unii dintre prietenii ei gentlemeni ar fi prea dornici să oblige o femeie atât de drăguţă cu un împrumut – dacă face ce trebuie în privinţa asta.

Mă înroşii la faţă şi făcui un pas înainte, dar Lavington se întoarse pe călcâie şi părăsi camera o dată cu încheierea frazei.

— Doamne! Am strigat. Trebuie făcut ceva. Pari să renunţi la asta, Poirot.

— Ai o inimă excelentă, prietene, dar celulele tale cenuşii sunt într-o stare deplorabilă. Nu vreau să-l impresionez pe domnul Lavington cu talentele mele. Cu cât mă crede mai mărginit, cu atât mai bine.

— De ce?

— E curios, murmură Poirot pe gânduri, că mi-am exprimat dorinţa de a face ceva împotriva legii, chiar înaintea sosirii domnişoarei Millicent!

— Ai de gând să-i percheziţionezi casa cât timp e plecat? L-am întrebat speriat.

— Câteodată, Hastings, procesele tale mentale sunt uimitor de rapide.

— Să presupunem că ia scrisoarea cu el.

Poirot mă dezaprobă.

— Este foarte puţin probabil. El are, evident, o ascunzătoare în casa pe care şi-o imaginează inexpugnabilă

— Şi când facem… Treaba asta?

— Mâine noapte. Plecăm de aici pe la ora 11.

La ora fixată, eram gata de pornire. Îmi pusesem un costum închis şi o pălărie neagră. Poirot îmi zâmbi cu prietenie.

— Văd că te-ai îmbrăcat cum trebuie, observă el. Haide să luăm metroul până la Wimbledon.

— Nu luăm nimic cu noi? Unelte cu care să intrăm?

— Dragul meu Hastings, Hercule Poirot nu foloseşte asemenea metode primitive.

M-am abţinut, jignit, dar curiozitatea mea era foarte mare.

Se făcuse miezul nopţii când am intrat în mica grădină suburbană de la Buona Vista. Casa era întunecată şi liniştită. Poirot merse direct spre o fereastră din spatele casei, ridică cerceveaua fără zgomot şi mă invită să intru.

— De unde ştiai că fereastra asta va fi deschisă? Am şoptit fiindcă într-adevăr părea prea simplu.

— Pentru că am tăiat încuietoarea azi dimineaţă.

— Ce?

— Dar a fost foarte simplu. Am venit, am prezentat o carte de vizită fictivă şi una din cele oficiale ale inspectorului Japp. Am spus că fusesem trimis recomandat de Scotland Yard să pun o încuietoare antifurt pe care domnul Lavington dorea să o fixez câtă vreme lipsea. Îngrijitoarea casei m-a primit cu entuziasm. Se pare că au fost două tentative de furt aici, recent.

— Evident, mica noastră idee le-a trecut prin cap şi altor clienţi ai domnului Lavington – fără ca să fie luat ceva de valoare. Am examinat toate ferestrele, mi-am făcut micul meu aranjament, le-am interzis servitorilor să atingă ferestrele până a doua zi pentru că erau conectate electric şi m-am retras politicos.

— Pe onoarea mea, Poirot, eşti minunat.

— Mon ami, a fost extrem de simplu. Acum, la treabă!

— Servitorii dorm în partea de sus a casei, aşa că nu riscăm să-i deranjăm.

— Presupun că seiful este băgat undeva în vreun perete.

— Seif? Aiurea! Nu e nici un seif. Domnul Lavington este un om inteligent. O să vezi, el trebuie să fi aranjat o ascunzătoare mult mai deşteaptă decât un seif. Un seif este primul lucru căutat de toţi.

După care am început o cercetare sistematică a întregului loc. Dar după câteva ore de răscolire a casei, cercetarea

noastră nu dăduse nici un rezultat. Am văzut simptome de furie adunându-se pe faţa lui Poirot.

— Ah, sapristi, va fi Hercule Poirot bătut? Niciodată! Să fim calmi. Să reflectăm. Să judecăm. Hai, enfin, să ne folosim micile noastre celule cenuşii!

Se opri pentru câteva clipe încruntându-şi sprâncenele a concentrare; apoi luminiţa verde pe care o cunoşteam atât de bine se furişă în ochii săi.

— Am fost un imbecil! Bucătăria!

— Bucătăria, am exclamat. Dar e imposibil. Servitorii!

— Exact. Asta ar spune 99 de oameni dintr-o sută! Şi, exact pentru acest motiv, bucătăria este locul ideal. E plin de diferite obiecte casnice. En avant! Spre bucătărie! L-am urmat, extrem de sceptic şi l-am urmărit cât timp a umblat prin cutii pentru pâine, a pipăit crătiţi şi a băgat capul în soba cu gaz. În cele din urmă, obosit să-l privesc, m-am întors în birou. Eram convins că acolo, şi numai acolo, vom găsi noi ascunzătoarea. Am mai căutat un minut, am văzut că era de acum patru şi un sfert şi că în curând se va face lumină, aşa că m-am întors în bucătărie.

Spre extrema mea uluire, Poirot stătea acum în mijlocul lăzii cu cărbune spre totala degradare a costumului său foarte îngrijit. Făcu o grimasă.

— Da, prietene, e împotriva tuturor instinctelor mele de a-mi strica în felul ăsta înfăţişarea, dar ce să faci?

— Dar Lavington nu putea s-o fi băgat sub cărbune!

— Dacă ţi-ai folosi ochii, ai vedea că nu examinez cărbunele.

Apoi am văzut, pe un raft, în spatele lăzii cu cărbune, că erau aşezate nişte buturugi de lemn. Cu dexteritate, Poirot le dădea jos una după alta. Deodată, exclamă pe un ton scăzut:

— Cuţitul tău, Hastings!

I l-am dat. Păru să-l introducă în lemn şi, deodată, buturuga se despică în două. Fusese frumos tăiată cu fierăstrăul la mijloc şi o cavitate săpată în centru. Din

această gaură, Poirot extrase o cutiuţă de lemn de factură chinezească.

— Bravo! Am strigat entuziasmat.

— Încet, Hastings! Nu ridica vocea prea mult. Vino, s-o ştergem înainte de a se face ziuă.

Strecurând cutia în buzunar, sări uşor din lada cu cărbuni, se scutură cât putu de bine şi, părăsind casa în acelaşi mod în care intrasem, am plecat rapid spre centrul Londrei.

— Dar ce loc extraordinar! Am comentat eu. Oricine ar fi folosit buşteanul.

— În iulie, Hastings? Şi era la fundul grămezii – o ascunzătoare foarte ingenioasă – ah, iată un taxi! Acum, acasă, facem o baie şi un somn bun.

După emoţiile nopţii, am adormit târziu. Când, în sfârşit, am păşit în sufragerie aproape de ora unu, am fost surprins să-l văd pe Poirot, rezemat într-un fotoliu, cu cutia chinezească deschisă lângă el şi citind calm scrisoarea pe care o scosese din ea.

Mi-a zâmbit cu afecţiune şi bătu cu degetul în hârtia din mână.

— A avut dreptate lady Millicent; ducele nu i-ar fi iertat niciodată această scrisoare! Conţine unii dintre cei mai extravaganţi termeni de afecţiune pe care i-am întâlnit vreodată.

— Chiar, Poirot, am spus cam neplăcut surprins. Nu cred că ar fi trebuit s-o citeşti. Aşa ceva nu se face.

— Hercule Poirot o face, răspunse prietenul meu imperturbabil.

— Şi încă ceva, am zis. Cred că folosirea ieri a cărţii de vizită oficiale a lui Japp a fost doar o glumă.

— Dar eu nu fac glume, Hastings. Eu rezolv un caz. Am ridicat din umeri.

— N-are rost să te contrazici.

— Paşi pe scări, spuse Poirot, trebuie să fie lady Millicent.

Clienta noastră blondă intră cu o expresie îngrijorată pe faţă care se schimbă într-una de încântare la vederea

scrisorii şi a cutiei pe care Poirot o ţinea sus.
— O, domnule Poirot. Ce minunat aţi fost! Cum aţi reuşit?
— Prin metode destul de nepermise, milady. Dar domnul Lavington nu mă va da în judecată. Aceasta este scrisoarea dumitale, da?
Ea se uită peste aceasta.
— Da. O, cum aş putea să vă mulţumesc vreodată! Sunteţi un om minunat, minunat. Unde era ascunsă?
Poirot i-a povestit.
— Ce inteligent sunteţi! Luă cutia de pe masă. Am s-o păstrez ca pe un souvenir.
— Am sperat, milady, că mi-aţi permite mie să o ţin tot ca pe o amintire.
— Sper să vă trimit o amintire mai frumoasă decât aceasta în ziua nunţii mele. O să vedeţi că nu sunt nerecunoscătoare, domnule Poirot.
— Plăcerea de a vă face un serviciu înseamnă pentru mine mai mult decât un cec. Aşa că permiteţi-mi să reţin cutia.
— O, nu, domnule Poirot, vreau s-o am, strigă ea râzând.
Îşi întinse mâna, dar Poirot fu mai iute decât ea. Mâna lui se întinse peste cutie.
— Nu cred. Vocea i se schimbase.
— Ce vreţi să spuneţi? Vocea ei devenise mai ascuţită.
— În orice caz, permite-mi să scot şi restul conţinutului. Ai observat: conţinutul original a fost redus la jumătate, în jumătatea de sus – scrisoarea compromiţătoare; la fund…
Făcu un gest abil şi-apoi întinse mâna. În palmă erau patru pietre mari strălucitoare şi două perle mari, albe ca laptele.
— Bijuteriile furate în Bond Street, alaltăieri, îmi închipui, murmură Poirot. Japp ne va spune.
Spre marea mea uimire, Japp însuşi apăru din dormitorul lui Poirot.
— Un vechi prieten de-al dumitale, mi se pare, îi spuse Poirot politicos.
— Afurisitul dracului! Spuse lady Millicent cu o completă schimbare de maniere. Şi tu, drac împieliţat! Se uita la

Poirot cu o uimire aproape împletită cu afecţiune.

— Ei, Gertie, spuse Japp, cred că s-a cam terminat cu joaca de data astă. Nu credeam să te văd din nou aşa curând. Îl avem şi pe complicele tău, gentlemanul, care a făcut o vizită aici ieri, prezentându-se drept Lavington. Căci în ceea ce-l priveşte pe Lavington, alias Croker, alias Reed, mă întreb care din bandă a băgat un cuţit în el ieri în Olanda. S-o fi gândit c-a luat bijuteriile cu el, nu-i aşa? Şi el nu le luase. El te-a păcălit şi pe tine şi le-a ascuns în propria lui casă. Ai pus doi tipi să le caute şi apoi l-ai abordat pe domnul Poirot aici care, cu un noroc uimitor, le-a găsit.

— Îţi place să trăncăneşti, asta-i! Spuse fosta lady Millicent. Uşurel acum. Am să merg de voie bună. Nu poţi să spui că nu sunt o lady perfectă. La, la, la şi gata!

— Pantofii nu mergeau, spuse Poirot pe gânduri, în timp ce eu eram prea stupefiat ca să vorbesc. Am micile mele observaţii în privinţa naţiunii voastre britanice şi o lady, născută lady are întotdeauna o deosebită grijă de pantofii ei. Ea poate să aibă haine sărăcăcioase, dar va fi bine încălţată. Acum, această lady Millicent avea haine elegante, scumpe şi pantofi ieftini. Nici eu şi nici tu n-am fi văzut-o astfel pe adevărata lady Millicent; ea este de foarte puţin timp la Londra şi această fată avea o oarecare asemănare superficială care trecea destul de bine. Aşa cum îţi spun, întâi pantofii mi-au trezit bănuieli şi apoi povestea şi vălul ei erau puţin melodramatice, ce zici? Cutia chinezească cu o aşa-zisă scrisoare compromiţătoare în partea de sus trebuie să fi fost cunoscută de toată banda, dar buturuga a fost ideea domnului Lavington. Eh, par exemple, Hastings, sper că n-o să-mi mai răneşti sentimentele din nou, aşa cum ai făcut ieri, spunând că sunt un necunoscut printre bandele de criminali. Pe cinstea mea, ei chiar mă angajează când ei înşişi eşuează!

Dublu clu

— Dar înainte de toate – nici un fel de publicitate, spuse domnul Marcus Hardman, poate pentru a paisprezecea

oară.

Cuvântul publicitate intervenea în conversaţie cu regularitatea unui laitmotiv. Domnul Hardman era un om mic de statură, puţin plinuţ, cu manichiură ireproşabilă şi o voce plângăreaţă de tenor.

În felul său, era oarecum o celebritate şi viaţa mondenă era profesia sa. Era bogat, dar nu din cale-afară şi-şi cheltuia banii cu tot zelul în căutarea plăcerilor sociale. Hobby-ul său era să fie colecţionar. Avea şi înclinaţie spirituală pentru aceasta. Dantelă veche, evantaie vechi, bijuterii de când lumea – nimic modern sau nou pentru Marcus Hardman.

La chemarea sa urgentă, Poirot şi cu mine sosirăm tocmai când micuţul domn se zbătea în agonia nehotărârii. În împrejurările de faţă, a chema poliţia i se părea îngrozitor. Pe de altă parte, a nu o chema însemna să accepţi ideea pierderii unora dintre bijuteriile colecţiei sale. Se oprise la Poirot ca un compromis.

— Rubinele mele, domnule Poirot, şi colierul de smaralde, care se zice că a aparţinut Caterinci de Medici. O, colierul de smaralde!

— Sunteţi bun să-mi povestiţi împrejurările în care au dispărut? Îi sugeră Poirot cu bunăvoinţă.

— Tocmai asta încerc să fac. Ieri, după-amiază, am organizat o mică petrecere – un ceai – o afacere neprotocolară, vreo şase persoane. Am mai făcut una sau două în perioada asta şi, deşi, poate n-ar trebui s-o spun, au avut mare succes. Muzică bună – Nacora la pian şi Catherine Bird, contralto australiană – în salonul cel mare. Ei bine, la începutul după-amiezii, le-am arătat musafirilor colecţia mea de bijuterii vechi. Le ţin într-un mic seif în peretele de acolo. Este aranjat ca un mic scrin, înăuntru cu un fundal de catifea colorată, pe care sunt dispuse bijuteriile. Apoi le-am arătat evantaiele expuse pe perete. După aceea, cu toţii ne-am îndreptat spre camera de muzică. Abia după ce plecaseră am descoperit că seiful

fusese devalizat! Probabil că nu l-am închis ca lumea şi cineva a profitat de ocazie ca să-l golească de conţinut. Rubinele, domnule Poirot, colierul de smaralde – colecţia de o viaţă! Ce n-aş da să le recuperez! Dar nu vreau publicitate! Cred că înţelegeţi prea bine, nu-i aşa, domnule Poirot? Proprii mei musafiri, prietenii mei personali! Ar fi un scandal oribil!

— Cine a fost ultima persoană care a părăsit camera asta când v-aţi îndreptat spre salonul de muzică?

— Domnul Johnston. Îl cunoaşteţi? Milionarul sud-african. Tocmai a închiriat casa familiei Abbotbury din Park Lane. A întârziat câteva momente, îmi amintesc. Dar, desigur, o, sunt sigur că n-ar putea fi el!

— S-a întors vreunul dintre oaspeţii dumneavoastră în camera aceasta sub vreun pretext în timpul după-amiezii?

— Mă aşteptam la întrebarea aceasta, domnule Poirot. Trei dintre ei: contesa Vera Rossakoff, domnul Bernard Parker şi lady Runcorn.

— Povestiţi-ne despre ei.

— Contesa Rossakoff este o rusoaică încântătoare, membră a vechiului regim. A venit recent în Anglia. Mi-a spus la revedere şi am fost oarecum surprins s-o găsesc în această cameră, admirând aparent colecţia de evantaie. Ştiţi, domnule Poirot, cu cât mă gândesc mai mult la asta, cu atât mi se pare mai suspect. Nu sunteţi de acord?

— Extrem de suspect; dar hai să auzim şi despre ceilalţi.

— Ei bine, Parker a venit în cameră doar ca să ia o cutie cu miniaturi pe care doream să i le arăt doamnei Runcorn.

— Ceva şi despre doamna Runcorn?

Aş zice că doamna Runcorn este o femeie între două vârste, cu o extraordinară forţă de caracter, care-şi dedică cea mai mare parte a timpului diferitelor comitete de caritate. Ea s-a întors să-şi ia doar o geantă, pe care o lăsase undeva.

— Bien, monsieur, deci avem patru posibili suspecţi. Contesa rusoaică, nobila englezoaică, milionarul sud-african

şi domnul Bernard Parker. Apropo, cine este domnul Parker?

Întrebarea păru să-l pună teribil în încurcătură pe domnul Hardman.

— El este… El… E un tânăr. De fapt, un tânăr pe care-l cunosc.

— Am înţeles suficient, răspunse Poirot grav. Cu ce se ocupă acest domn Parker?

— Este un tânăr din oraş…, poate, nu chiar din înalta societate, dacă pot să mă exprim astfel.

— Îmi permiteţi să vă întreb cum de v-a devenit prieten?

— Ei bine…,. Într-una sau două ocazii… Mi-a făcut anumite mici comisioane.

— Continuaţi, domnule, spuse Poirot.

Hardman se uita de parcă ar fi implorat milă. Evident că ultimul lucru pe care dorea să-l facă era să continue. Dar, cum Poirot păstra o tăcere inexorabilă, capitulă.

— Ştiţi, domnule Poirot, e cunoscut faptul că mă interesează bijuteriile vechi. Câteodată, există o bijuterie de familie pe care cineva vrea să o vândă, dar, reţineţi, nu trebuie niciodată să fie scoasă la licitaţie sau să ajungă în mâinile vreunui negustor. Dar, este cu totul altceva să-mi fie vândută mie personal. Parker aranjează detaliile unor asemenea lucruri, ia legătura cu ambele părţi şi, astfel, este evitată orice mică încurcătură. El îmi aduce la cunoştinţă orice caz de acest tip. De exemplu, contesa Rossakoff a adus cu ea din Rusia nişte bijuterii de familie. Ea doreşte să le vândă. Bernard Parker este cel care urmează să aranjeze tranzacţia.

— Înţeleg, spuse Poirot gânditor. Şi implicit aveţi încredere în el?

— N-am avut nici un motiv să procedez altfel.

— Domnule Hardman, dintre aceste patru persoane, dumneavoastră pe care o suspectaţi?

— O, domnule Poirot, ce întrebare! V-am spus, Sunt prietenii mei. Nu-l suspectez pe niciunul. Sau poate pe toţi

laolaltă, cum vreţi s-o luaţi.

— Nu sunt de acord. Suspectaţi pe unul din aceştia patru. Nu este contesa Rossakoff şi nici domnul Parker. Este lady Runcorn sau domnul Johnston?

— Mă încolţiţi, domnule Poirot, chiar asta faceţi. Doresc foarte mult să nu am scandal. Lady Runcorn aparţine uneia dintre cele mai vechi familii din Anglia; dar este adevărat, din nefericire, este foarte adevărat că mătuşa sa, lady Caroline, suferea de o afecţiune foarte neplăcută. Bineînţeles că toţi prietenii ei au fost înţelegători şi servitoarea sa a înapoiat linguriţele de argint sau ce-o fi fost cât se poate de rapid… Înţelegeţi situaţia mea penibilă!

— Deci, lady Runcorn a avut o mătuşă care era cleptomană? Foarte interesant! Îmi permiteţi să examinez seiful? Cu asentimentul domnului Hardman, Poirot împinse uşa seifului şi examina interiorul. Rafturile capitonate erau goale şi arătau dezolante.

— Nici chiar acum uşa nu se închide ca lumea, murmură Poirot, în timp ce o mişca încolo şi încoace. Mă întreb, de ce? A, dar ce-avem aici? O mănuşă prinsă în balama. Mănuşa unui bărbat.

I-o întinse domnului Hardman.

— Nu este mănuşa mea, declară acesta.

— Aha! Şi încă ceva! Poirot se aplecă cu îndemânare şi ridică un mic obiect de la baza seifului. Era o tabacheră făcută dintr-o ţesătură neagră lucioasă.

— Tabachera mea! Strigă domnul Hardman.

— A dumneavoastră? Nici vorbă, domnule. Acestea nu sunt iniţialele dumneavoastră.

El indică monograma încolăcită a două litere executate în platină.

Hardman o luă în mână.

— Aveţi dreptate, remarcă el. Seamănă foarte mult cu a mea, dar iniţialele sunt diferite. Un „B” şi un „P”. Doamne sfinte, Parker!

— Aşa s-ar părea! Spuse Poirot. Un tânăr cam distrat, mai ales dacă şi mănuşa este a lui. Aceasta ar reprezenta un dublu clu, nu-i aşa?

— Bernard Parker! Murmură Hardman. Ce uşurare simt! Domnule Poirot, vă las pe dumneavoastră să recuperaţi bijuteriile. Dacă apreciaţi că e cazul, puteţi să daţi chestiunea şi pe mâna poliţiei; dacă sunteţi convins că el este vinovatul.

— Vezi, prietene, îmi spuse Poirot, după ce am plecat împreună din casă, acest domn Hardman are o lege pentru nobili şi o altă lege pentru oamenii simpli. Eu, n-am fost încă înnobilat, aşa că sunt de partea celor simpli. Nutresc simpatie pentru acest tânăr. Toată discuţia a fost puţin curioasă, nu-i aşa? Hardman o suspecta pe lady Runcorn, eu pe contesă, şi pe Johnston şi tot timpul necunoscutul domn Parker era prada noastră.

— De ce i-ai suspectat pe ceilalţi doi?

— Parbleu! E un lucru atât de simplu să fii o refugiată rusoaică sau un milionar sud-african. Orice femeie poate pretinde că e contesă rusoaică; oricine îşi poate cumpăra o casă în Park Lane şi se poate prezenta ca milionar sud-african. Cine îndrăzneşte să-l contrazică? Dar observ că trecem prin Bury Street. Tânărul nostru prieten distrat locuieşte aici. Haide să batem fierul cât e cald, cum se spune.

Domnul Bernard Parker era acasă. L-am găsit odihnindu-se pe nişte perne, îmbrăcat într-un halat curios, în culori roşu şi portocaliu. Rareori mi-a fost dat să-mi displacă cineva mai mult decât acest tânăr individ cu faţa lui albă efeminată şi vorbirea afectată din vârful limbii.

— Bună dimineaţa, domnule, îi spuse Poirot direct. Vin de la domnul Hardman. Ieri, la petrecere, cineva i-a furat toate bijuteriile sale. Permite-mi, domnule, să te întreb dacă aceasta este mănuşa dumitale?

Procesele mentale ale domnului Parker nu păreau prea rapide. Făcu ochii mari la vederea mănuşii, ca şi cum vroia

să-şi adune minţile.
— Unde aţi găsit-o? Întrebă în cele din urmă.
— E mănuşa dumitale, domnule?
Domnul Parker păru să se hotărască.
— Nu, nu este, declară el.
— Dar, tabachera este a dumitale?
— Bineînţeles că nu. Eu am una de argint la mine.
— Foarte bine, domnule. Mă duc să las afacerea pe mâinile poliţiei.
— O, ştiţi, n-aş face asta, dacă aş fi în locul dumneavoastră, strigă domnul Parker, oarecum îngrijorat! Nişte ţipi ai naibii de antipatici, în poliţie. Aşteptaţi o clipă. Mă duc să-l văd pe bătrânul Hardman. Uite ce e… o, aşteptaţi o clipă.
Dar Poirot, plecă hotărât.
— I-am dat ceva de gândit, nu? Chicoti el. Mâine vom vedea ce s-a întâmplat.
Dar, ne-a fost dat să reluăm cazul Hardman chiar în acea după-amiază. Fără cel mai mic semn de prevenire, uşa se deschise brusc şi un vârtej sub formă umană intră peste noi, aducând cu ea o pereche de blănuri de samur (era rece cum numai o zi de iunie poate fi în Anglia) şi o pălărie extravagantă, cu nişte pene uriaşe. Contesa Vera Rossakoff era o persoană cam turbulentă.
— Dumneata eşti domnul Poirot? Ce-i cu toată mascarada asta? Îl acuzi pe bietul băiat! E o infamie. E scandalos, îl cunosc. E ca un puişor, ca un miel… N-ar fi în stare niciodată să fure. A făcut totul pentru mine. Şi-acum să stau să privesc cum e chinuit şi strivit?
— Spuneţi-mi, doamnă, aceasta este tabachera lui? Îi arătă Poirot obiectul din ţesătură lucioasă neagră.
Contesa se opri o clipă ca s-o inspecteze.
— Da, e-a lui. O ştiu bine. Şi ce-i cu asta? Aţi găsit-o în cameră? Am fost cu toţii acolo; i-o fi căzut atunci, cred. Ah, voi, poliţiştii, sunteţi mai răi decât gărzile roşii.
— Asta-i mănuşa lui?

— De unde să ştiu eu? Toate mănuşile-s la fel. Să nu încercaţi să mă opriţi… Trebuie lăsat liber. Nu trebuie să plutească nici un dubiu asupra lui. Dumneavoastră o să-l disculpaţi. O să-mi vând bijuteriile şi-o să vă dau mulţi bani.

— Doamnă…

— Ne-am înţeles, atunci? Nu, nu ne tocmim. Bietul băiat! A venit la mine cu lacrimi în ochi. „Am să te salvez, i-am spus; am să mă duc la acest om – la acest căpcăun, la acest monstru! Las-o pe Vera”. Deci, ne-am înţeles, am plecat.

Fără prea multă ceremonie, aşa după cum sosise, părăsi camera, lăsând în urma sa un parfum foarte puternic de natură exotică.

— Ce femeie şi ce blănuri! Am exclamat eu.

— A, da, sunt veritabile! Ar putea o contesă falsă să aibă blănuri adevărate? E o glumă, Hastings… Nu, cred că e cu adevărat rusoaică. Aşa, aşa deci, domnişorul Bernard s-a dus scâncind la ea.

— Tabachera e a lui. Mă întreb dacă şi mănuşa.

Cu un zâmbet, Poirot scoase din buzunarul său o a doua mănuşă şi o puse lângă prima. Nu era nici un dubiu că formau o pereche.

— De unde o ai pe a doua, Poirot?

— Era aruncată împreună cu un baston pe masa aflată în holul din Bury Street. Zău, un tânăr foarte distrat, acest domn Parker. Bine, bine, mon ami, trebuie să investigăm totul. Măcar de formă să facem o scurtă vizită în Park Lane.

Nu mai e nevoie să spun că l-am însoţit pe prietenul meu. Johnston era plecat, dar am stat de vorbă cu secretarul său particular. Mi-a spus că Johnston sosise doar recent din Africa de Sud. Nu mai fusese niciodată în Anglia.

— Îl interesează pietrele preţioase, da? Întrebă la întâmplare Poirot.

— Minele de aur îi sunt mai la inimă, râse secretarul.

Poirot plecă de la întâlnire gânditor. Târziu în seara aceea, spre totala mea surpriză, l-am găsit studiind cu seriozitate o gramatică rusească.

— Pe toţi sfinţii, Poirot! Am exclamat, înveţi ruseşte, limba contesei, ca să conversezi cu ea?

— Fii sigur că nici n-o să asculte la engleza mea, prietene!

— Dar nu ştii, Poirot, că toţi ruşii bine crescuţi vorbesc franceza?

— Eşti o mină de informaţii, Hastings! O să încetez să mă mai mir de complicaţiile alfabetului rus.

Împinse cartea din faţa lui cu un gest dramatic. Nu eram cu totul satisfăcut. Era o luminiţă în ochii lui, pe care i-o cunoşteam de mult. Un semn invariabil că Hercule Poirot se simţea mulţumit în sinea lui.

— Poate că te îndoieşti că e cu adevărat rusoaică. Ai de gând s-o testezi? Am remarcat eu.

— A, nu, nu, e sigur rusoaică.

— Atunci…

— Dacă vrei să te distingi cu adevărat în acest caz, Hastings, îţi recomand, ca un ajutor preţios, cartea „Primii paşi în limba rusă”.

Apoi râse şi nu mai spuse nimic. Am luat cartea de pe jos şi m-am afundat în ea curios, dar n-am putut să dau de capăt remarcilor lui Poirot.

În dimineaţa următoare n-am primit nici o veste, dar aceasta nu părea să-l îngrijoreze pe micul meu prieten. La micul dejun şi-a anunţat intenţia de a-i face imediat o vizită domnului Hardman. L-am găsit pe fluturele societăţii înalte acasă şi aparent, ceva mai calm decât în ziua anterioară.

— Ei bine, ce veşti ai domnule Poirot? Întrebă el cu nerăbdare.

Poirot îi întinse o bucăţică de hârtie.

— Aceasta este persoana care a luat bijuteriile, domnule. Să aduc treaba la cunoştinţa poliţiei? Sau aţi prefera să vă recuperez bijuteriile, fără să implic poliţia?

Domnul Hardman se uita uluit la hârtie. In cele din urmă îi reveni glasul.

— Uluitor. Aş prefera extrem de mult să nu iasă scandal. Vă dau carte blanche, domnule Poirot. Sunt sigur că veţi fi

discret.

Următorul nostru gest a fost să oprim un taxi pe care Poirot l-a îndreptat spre hotelul Carlton. Acolo a întrebat de contesa Rossakoff. După câteva minute am fost introduşi în apartamentul doamnei. Veni să ne întâmpine cu mâinile întinse, îmbrăcată într-un négligée minunat, cu un design ciudat.

— Domnule Poirot! Exclamă ea. Aţi reuşit? L-aţi dezvinovăţit pe bietul copil?

— Doamnă contesă, prietenul dumneavoastră, domnul Parker, este la adăpost sigur de arestare.

— Ah, doar sunteţi micuţul om inteligent! Superb! Şi aşa de repede.

— Pe de altă parte, i-am promis domnului Hardman că bijuteriile îi vor fi returnate astăzi.

— Chiar?

— De aceea, doamnă, vă voi fi extrem de obligat dacă mi le veţi înmâna fără întârziere. Îmi pare rău că vă grăbesc, dar ţin un taxi în cazul în care va fi necesar să mă duc la Scotland Yard; şi noi, belgienii, madame, suntem economi din fire.

Contesa aprinse o ţigară. Câteva secunde rămase perfect liniştită, suflând rotocoale de fum şi privind ţintă la Poirot. Apoi izbucni în râs şi se ridică. Se duse spre birou, deschise un sertar şi scoase o geantă de mătase neagră. I-o întinse cu naturaleţe lui Poirot. Când vorbi, tonul ei era foarte senin şi firesc.

— Noi, ruşii, suntem, dimpotrivă, risipitori din fire, spuse ea. Şi, pentru asta, din nefericire, trebuie să ai bani. Nu e nevoie să vă uitaţi înăuntru. Sunt toate acolo.

Poirot se ridică.

— Vă felicit, doamnă, pentru inteligenţa şi promptitudinea dumneavoastră.

— Ah! Dar, din moment ce ţineţi taxiul să vă aştepte, ce altceva aş putea face?

— Sunteţi foarte amabilă, doamnă. Mai rămâneţi mult la Londra?

— Mă tem că nu – datorită dumneavoastră.

— Primiţi scuzele mele.

— Poate ne vom întâlni din nou în altă parte.

— Aşa sper.

— Eu nu! Exclamă contesa, râzând. Vreau să vă fac un mare compliment: Sunt puţini oameni în lume de care mă tem. La revedere, domnule Poirot.

— La revedere, madame la comtesse. A, scuzaţi, am uitat! Daţi-mi voie să vă înapoiez tabachera dumneavoastră.

Şi cu o plecăciune, el îi înmână micul obiect din ţesătură neagră lucioasă, pe care îl găsisem în seif. Ea îl acceptă fără să-şi schimbe expresia de pe faţă, doar ridică dintr-o sprinceană şi murmură: înţeleg!

— Ce femeie! Îmi zise Poirot entuziasmat în timp ce coboram scările. Mon Dieu, quelle femme! Nici un cuvânt de ceartă, de protest, de supărare! O privire rapidă şi a apreciat în mod corect poziţia în care se afla. Îţi spun, Hastings, o femeie care poate accepta înfrângerea în felul ăsta – cu un zâmbet liniştit – ajunge departe! E periculoasă, are nervi de oţel; ea… El se împiedică rău de tot.

— Dacă poţi să reuşeşti să-ţi mai moderezi entuziasmul şi să te uiţi pe unde mergi ar fi mai bine, i-am sugerat, întrebându-l: când ai suspectat-o prima dată pe contesă?

— Mon ami, mănuşa şi tabachera – dublul clu, să-i spunem – m-au îngrijorat. Bernard Parker ar fi putut cu uşurinţă să lase una sau alta, dar nu pe amândouă. Ah, nu, asta ar fi însemnat că este prea distrat! În acelaşi timp, dacă altcineva le pusese acolo ca să-l încrimineze pe Parker, un clu ar fi fost suficient – tabachera sau mănuşa – dar nu amândouă. Aşa că am ajuns la concluzia că unul dintre cele două nu-i aparţinea lui Parker. Am crezut la început că tabachera era a lui şi că mănuşa nu. Dar, când am descoperit perechea mănuşii, mi-am dat seama că era invers. Atunci, a cui era tabachera? Clar, nu-i aparţinea

doamnei Runcorn. Nu i se potriveau iniţialele domnului Johnston? Numai dacă se afla aici sub un nume fals. Am vorbit cu secretarul său şi am înţeles imediat că totul era clar şi deasupra oricărei bănuieli. Nu exista vreo reticenţă în legătură cu trecutul domnului Johnston. Atunci, contesei? Se presupunea că ea ar fi adus bijuterii din Rusia; ea trebuia să ia pietrele din colecţie şi-ar fi fost extrem de greu să fie identificate vreodată. Ce putea fi mai uşor pentru ea decât să ia o mănuşă de-a lui Parker din hol, în ziua aceea şi s-o vâre în seif? Dar, bien sur, nu intenţiona să-şi scape propria sa tabacheră.

— Dar dacă aceasta era a ei de ce avea „B. P.” pe ea? Iniţialele contesei sunt „V. R.”. Poirot zâmbi cu blândeţe.

— Exact, mon ami; dar în alfabetul rus B este V şi P este R.

— Ei bine, nu puteai să te aştepţi de la mine să ghicesc asta. Nu ştiu ruseşte.

— Nici eu, Hastings. De aceea am cumpărat cărticica şi ţi-am atras atenţia asupra ei.

El oftă.

— Remarcabilă femeie! Am sentimentul, prietene, un sentiment foarte puternic, că am s-o întâlnesc din nou. Mă întreb unde?

Misterul lăzii din Bagdad.

Din cuvinte reieşea un titlu care-ţi reţinea atenţia, lucru pe care i l-am spus şi prietenului meu Hercule Poirot. Nu ştiam pe nimeni dintre persoane. De aceea, interesul meu era cel al unui om obişnuit. Poirot fu de acord.

— Da, are aerul misterios al Orientului. Lada ar fi putut fi foarte bine a unui iluzionist de pe Tottenham Court Road; totuşi, reporterul care s-a gândit s-o numească „lada din Bagdad” a avut o inspiraţie fericită. Cuvântul „mister” este tot la fel gândit, plasat în juxtapunere, deşi sunt convins că e foarte puţin mister în acest caz. Totul este mai degrabă oribil şi macabru decât misterios.

— Oribil şi macabru, repetă Poirot căzut pe gânduri.

— Întreaga afacere este revoltătoare, am comentat, ridicându-mă în picioare şi începând să patrulez prin cameră. Ucigaşul îl omoară pe acest om – prietenul său – îl bagă în ladă şi o jumătate de oră mai târziu dansează în aceeaşi cameră cu soţia victimei sale. Gândeşte-te! Dacă ea şi-ar fi imaginat doar un moment…

— E adevărat, zise Poirot meditativ. Acea aşa-zisă posesiune, intuiţie de femeie pare să nu fi funcţionat.

— Petrecăreţii s-au distrat de minune, am adăugat cu un uşor fior. Şi tot timpul cât ei au dansat şi au jucat poker se afla un mort în cameră cu ei. S-ar putea scrie o piesă pe o asemenea idee.

— S-a scris, îmi răspunse Poirot. Dar consolează-te, Hastings, adăugă el cu blândeţe, dacă o temă a fost folosită o dată, nu există nici un motiv pentru care să nu fie utilizată din nou. Relatează drama.

Am luat ziarul şi am studiat reproducerea ştearsă a unei fotografii.

— Trebuie să fie o femeie frumoasă. Chiar şi după asta-ţi dai seama, am spus încet.

Sub poză era scris:

UN PORTRET RECENT AL DOAMNEI CLAYTON, SOŢIA BĂRBATULUI UCIS.

Poirot îmi trase ziarul.

— Da, zise. E frumoasă. Fără îndoială, ea este una dintre acelea născute să tulbure sufletele bărbaţilor.

Îmi înapoie ziarul cu un oftat.

— Slavă domnului, nu am temperament înflăcărat. Asta m-a scutit de multe încurcături. Sunt un cerebral.

Nu-mi amintesc să fi continuat să discutăm despre caz. Poirot nu a manifestat nici un interes deosebit atunci pentru el. Faptele erau atât de clare şi atât de mică era ambiguitatea în jurul lor, încât discuţia părea inutilă.

Domnul şi doamna Clayton şi maiorul Rich erau prieteni de multă vreme. În ziua cu pricina, 10 martie, familia Clayton acceptase o invitaţie de a petrece seara cu maiorul Rich. Pe

la ora şapte şi jumătate, Clayton îi explică unui alt prieten – maiorul Curtiss, cu care stătea la un pahar de vin, că fusese, pe neaşteptate, chemat în Scoţia şi urma să plece cu trenul de ora opt.

— Abia o să am timp să trec pe la Jack şi să-i explic, adăugă Clayton. Marguerita se va duce, bineînţeles. Îmi pare rău, dar Jack va înţelege cum stau lucrurile.

Domnul Clayton făcu exact cum spusese. A ajuns la locuinţa maiorului Rich pe la opt fără douăzeci. Maiorul nu era acasă la ora aceea, dar servitorul său, care-l cunoştea bine pe domnul Clayton, îi spuse să intre şi să aştepte. Domnul Clayton îi răspunsese că nu avea timp, dar că va intra să scrie un bilet. Mai adăugă că se ducea să prindă un tren.

Ca urmare, valetul îl conduse în salon.

Cinci minute mai târziu, maiorul Rich, care trebuie sa fi intrat fără ca valetul să-l audă, deschise uşa salonului, îşi chemă omul şi-i spuse să se ducă să cumpere nişte ţigări. Când se întoarse, omul i le duse stăpânului, care era, atunci, singur în salon. Normal, omul se gândise că domnul Clayton plecase.

Musafirii au sosit puţin timp după aceea: doamna Clayton, maiorul Curtiss şi familia Spence. Au petrecut seara dansând după fonograf şi jucând poker. Musafirii au plecat imediat după miezul nopţii.

A doua zi dimineaţă, venind să facă ordine în salon, valetul a fost surprins să găsească o pată mare care decolora covorul dedesubt şi în faţa unei piese de mobilier pe care maiorul Rich o adusese din Orient, denumită „lada din Bagdad”.

Instinctiv, valetul ridică capacul lăzii şi a fost îngrozit când a găsit înăuntru corpul unui bărbat ce fusese înjunghiat în inimă.

Înspăimântat, omul alergă afară din apartament şi-l aduse pe primul poliţist întâlnit. Mortul se dovedi a fi domnul Clayton. Imediat după aceea urmă arestarea maiorului

Rich. Se înţelege că apărarea maiorului a constat din negarea hotărâtă a faptelor. El nu-l văzuse pe domnul Clayton în seara precedentă şi prima dată când auzise că plecase în Scoţia fusese de la doamna Clayton.

Acestea erau faptele seci ale cazului. Natural, presupuneri şi sugestii au fost din abundenţă. Strânsa prietenie şi intimitate dintre maiorul Rich şi doamna Clayton au fost atât de mult subliniate încât numai un prost nu putea să citească printre rânduri. Motivul crimei era simplu indicat.

O lungă experienţă mă învăţase să accept calomnia josnică. Motivul sugerat putea, în pofida evidenţei, să fie cu totul inexistent. O cu totul altă cauză ar fi putut precipita deznodământul. Dar, un lucru continua să ţie clar, acela că Rich era ucigaşul.

Cum vă spun, chestiunea ar fi putut rămâne în stadiul acesta, dacă Poirot şi cu mine nu trebuia să mergem la o petrecere dată de lady Chatterton în seara aceea.

Deşi Poirot se plângea de obligaţiile sociale şi-şi declara pasiunea pentru singurătate, totuşi îi plăceau enorm treburile astea. Să se facă vâlvă în jurul tău şi să fii tratat ca un leu i se potriveau de minune.

Câteodată, pur şi simplu, exagera! L-am văzut primind cu răceală cele mai călduroase complimente, ca şi cum ar fi meritat mai mult şi făcând cele mai înfumurate remarci, pe care mi-e cam greu să le aştern pe hârtie.

Câteodată se certa cu mine în legătură cu tema aceasta.

— Dar, prietene eu nu sunt anglo-saxon. De ce să fac pe ipocritul? Da, da, asta aţi spune voi cu toţii. Pilotul care a făcut un zbor dificil, campionul de tenis se uită în jos şi bolborosesc un „nu-i nimic”. Dar ei cred asta în sinea lor? Nici vorbă. Ei admiră orice succes la altcineva. Aşa că, fiind oameni rezonabili, şi-l admiră şi pe al lor. Dar educaţia îi împiedică s-o spună. Eu nu sunt aşa. Talentele pe care le am le admir la altul. Dar, uite că se întâmplă că în domeniul meu de activitate nu e niciunul care să mă ajungă. C’est dommage! Aşa că admit pe faţă şi fără ipocrizie că sunt un

om mare. Mă pricep la ordine, metodă şi psihologie într-un grad neobişnuit. Eu sunt, de fapt, Hercule Poirot! De ce m-aş înroşi, m-aş bâlbâi şi aş murmura încet că sunt foarte prost? Nu ar fi adevărat.

— Desigur, există doar un Hercule Poirot, am admis eu, cu o undă de maliţiozitate pe care, din fericire, Poirot n-o băgă în seamă.

Lady Chatterton era una dintre cele mai mari admiratoare. Totul începuse de la purtarea misterioasă a unui pechinez, după care el descoperise un lanţ ce a dus la un hoţ şi un spărgător notoriu. De atunci lady Chatterton îi aducea cele mai înalte laude.

Să-l vezi pe Poirot la o petrecere era ceva de zile mari. Hainele sale de seară impecabile, setul său remarcabil de cravate albe, perfecta simetrie a părului său trasată de cărare, luciul pomezii de pe păr şi splendoarea fără egal a faimoaselor sale mustăţi – toate combinate – creau imaginea clasică a unui dandy învederat, în asemenea momente, era greu să-l iei pe micuţul om în mod serios.

Cam pe la 11 şi 30 de minute, lady Chatterton se apropie de noi, îl luă cu eleganţă pe Poirot dintr-un grup de admiratori şi-l trase deoparte – şi, se înţelege, cu mine la remorcă.

— Aş vrea să vă duceţi în cămăruţa mea de sus, spuse lady Chatterton abia respirând, de îndată ce nu mai putea fi auzită de ceilalţi musafiri. Ştiţi unde e, domnule Poirot. Veţi găsi acolo pe cineva care are foarte multă nevoie de ajutorul dumneavoastră şi ştiu că o veţi ajuta. Este, una dintre cele mai dragi prietene ale mele, aşa că nu mă refuzaţi.

În timp ce vorbea, lady Chatterton ne conduse cu hotărâre spre o uşă pe care o deschise, după care exclamă: l-am adus Marguerita, dragă. Va face tot ce doreşti. O s-o ajutaţi pe doamna Clayton, nu-i aşa, domnule Poirot?

Şi fără să mai aştepte vreun răspuns, se retrase cu aceeaşi energie care-i caracteriza toate mişcările. Doamna Clayton

şedea pe un scaun lângă fereastră. Se ridică şi veni spre noi. Era îmbrăcată în doliu şi culoarea neagră îi scotea în relief părul blond. Era o femeie de o frumuseţe aparte şi avea candoarea unui copil, ceea ce-i făcea şarmul irezistibil.

— Alice Chatterton e atât de bună, spuse ea. Ea a aranjat întrevederea. Mi-a spus că o să mă ajutaţi, domnule Poirot. Desigur, nu ştiu dacă doriţi sau nu, dar sper că da.

Îşi întinsese mâna şi Poirot i-o luase într-a lui. O ţinu pentru o clipă sau două, în timp ce o privea îndeaproape. Nu era nimic prost crescut în felul său de a se purta. Semăna mai mult cu privirea cercetătoare cu care un medic celebru îşi priveşte un nou pacient care tocmai îi este prezentat.

— Sunteţi sigură, doamnă, că pot să vă ajut? Întreba el în cele din urină.

— Aşa spune Alice.

— Da, dar eu vă întreb pe dumneavoastră, doamnă.

Obrajii i se împurpurară puţin.

— Nu ştiu ce vreţi să spuneţi.

— De fapt ce vreţi să fac eu, doamnă?

— Ştiţi… Ştiţi cine Sunt? Întrebă ea.

— Desigur.

— Atunci puteţi ghici ceea ce doresc să faceţi, domnule Poirot, căpitane Hastings – m-am simţit onorat că mi-a cunoscut identitatea – maiorul Rich nu l-a ucis pe soţul meu.

— De ce nu?

— Pardon?

Poirot zâmbi de mica ei încurcătură.

— Am zis „de ce nu?” repetă el.

— Nu sunt sigură că înţeleg.

— Dar e foarte simplu. Poliţia, avocaţii – toţi pun aceeaşi întrebare: de ce maiorul Rich l-a ucis pe domnul Clayton? Eu întreb invers. Vă întreb doamnă, de ce maiorul Rich nu l-a omorât pe maiorul Clayton?

— Înţeleg… De ce sunt atât de sigură? Dar ştiu. Îl cunosc pe maiorul Rich foarte bine.

— Îl cunoaşteţi pe maiorul Rich foarte bine, repetă Poirot pe un ton neutru.

Se înroşi la faţă.

— Da, asta vor spune cu toţii, te asta se vor gândi! O ştiu!

— C’est vrai. Despre asta veţi fi întrebată – cât de bine îl cunoaşteţi pe maiorul Rich. Poate veţi spune adevărul, poate veţi minţi. Este foarte necesar pentru o femeie ca să mintă. Este o armă bună. Dar sunt trei bărbaţi, doamnă, cărora o femeie ar trebui să le spună adevărul: părintelui său confesor, coaforului şi detectivului ei particular – dacă are încredere în el. Aveţi încredere în mine, doamnă?

Marguerita Clayton respiră adânc.

— Da, spuse ea. Da. Trebuie, adăugă ea cam copilăreşte.

— Atunci, cât de bine îl cunoaşteţi pe maiorul Rich?

Îl privi pentru o clipă în tăcere, apoi îşi ridică bărbia în mod sfidător.

— Am să vă răspund la întrebare. M-am îndrăgostit de Jack din prima clipă de când l-am văzut – acum doi ani. În ultimul timp, cred, a început să mă iubească şi el. Dar n-a spus-o niciodată.

— Epatant! Spuse Poirot. M-aţi scutit de un sfert de oră ca să ajung aici fără să mă învârt după deget, înţelegeţi situaţia. Soţul avea idee de sentimentele dumneavoastră?

— Nu ştiu, spuse Marguerita încet. M-am gândit, în ultimul timp, că el ar fi putut şti. Comportarea lui era diferită… Dar poate că a fost doar în închipuirea mea.

— Nu mai ştia şi altcineva?

— Nu cred.

— Şi – mă scuzaţi, doamnă – nu vă iubeaţi soţul?

Cred că sunt foarte puţine femei care ar răspunde la această întrebare aşa de simplu ca femeia asta. Ele ar încerca să-şi explice sentimentele.

Marguerita Clayton a spus doar un simplu: nu.

— Bien. Acum ştim cum stăm. După dumneavoastră, doamnă, maiorul Rich nu v-a ucis soţul. Dar vă daţi seama că toate dovezile sunt îndreptate împotriva lui. Cunoaşteţi, personal, vreo eroare în aceste dovezi?

— Nu. Nu ştiu nimic.

— Când v-a spus prima dată soţul dumneavoastră despre vizita în Scoţia?

— Chiar după prânz. Zicea că e plictisitor, dar că trebuie să se ducă. A spus că era ceva în legătură cu evaluarea unui teren.

— Şi apoi?

— A plecat la club, cred. Nu l-am mai revăzut.

— Acum în ce-l priveşte pe maiorul Rich, cum s-a purtat în seara aceea? Ca de obicei?

— Da, aşa cred.

— Nu sunteţi sigură? Marguerita se încruntă.

— Era puţin distant. Cu mine, nu cu ceilalţi. Dar, am crezut că ştiam de ce-i aşa. Mă înţelegeţi? Sunt sigură că reţinerea sau… Sau lipsa de atenţie, mai bine zis, n-avea nimic de-a face cu Edward. A fost surprins când a auzit că Edward plecase în Scoţia, dar, nu prea mult.

— Şi nimic altceva neobişnuit nu vi s-a întâmplat dumneavoastră în seara aceea? Marguerita se gândi.

— Nu, absolut nimic.

— Aţi… Observat lada?

Scutură din cap înfiorată.

— Nici nu mi-o amintesc sau cum arăta. Am jucat poker aproape toată seara.

— Cine-a câştigat?

— Maiorul Rich. Eu am avut mare ghinion, ca şi maiorul Curtiss. Familia Spence a câştigat puţin, dar maiorul Rich a fost principalul câştigător.

— Când s-a încheiat petrecerea?

— Cred că pe la 12 şi 30 de minute. Am plecat cu toţii împreună.

— Ah!

Poirot tăcu, pierdut în gânduri.

— Aş fi vrut să vă ajut mai mult, spuse doamna Clayton. Dar se pare că n-am putut să vă spun decât prea puţin.

— Despre prezent – da. Dar despre trecut, doamnă?

— Trecut?

— Da. N-au fost incidente?

Ea se înroşi.

— Vă referiţi la omuleţul ăla groaznic care s-a împuşcat. N-a fost vina mea, domnule Poirot. Serios. Nu a fost.

— Nu mă gândeam în mod expres la acel incident.

— Duelul acela ridicol? Dar italienii se duelează. Am fost aşa de fericită că omul nu a fost omorât.

— Trebuie să fi fost o uşurare pentru dumneata, comentă Poirot pe un ton grav.

Ea îl privea cu îndoială. El se ridică şi-i luă mâna într-a lui.

— Eu n-o să mă bat în duel pentru dumneata, doamnă, spuse el. Dar am să fac ce mi-aţi cerut. Am să descopăr adevărul. Şi să sperăm că instinctul dumitale este corect, că adevărul vă va ajuta şi nu vă va dăuna.

Avurăm prima întrevedere cu maiorul Curtiss. Era un bărbat de vreo patruzeci de ani, de o construcţie militară, cu părul foarte negru şi faţa bronzată. Cunoştea de câţiva ani familia Clayton, ca şi pe maiorul Rich. El a confirmat relatările din presă.

Clayton şi cu el băuseră ceva împreună la club, cu puţin înainte de 7 şi 30 de minute şi Clayton îi spusese atunci despre intenţia lui de a trece pe la maiorul Rich în drumul său spre gară.

— Cum a fost comportamentul domnului Clayton? Era deprimat sau vesel?

Maiorul stătu pe gânduri. Era un om nu prea vorbăreţ.

— Părea într-o dispoziţie bună, spuse, în sfârşit.

— N-a spus nimic despre faptul că era în relaţii reci cu maiorul Rich?
— Doamne sfinte, nu, nu. Erau prieteni.
— N-a obiectat faţă de prietenia soţiei sale cu maiorul Rich?
Maiorul se făcu foarte roşu la faţă.
— Aţi citit ziarele alea nenorocite cu minciunile şi insinuările lor. Bineînţeles că nu a obiectat. Chiar mi-a zis: „Marguerita se duce, desigur”.
— Înţeleg. Acum, în timpul serii, comportarea maiorului Rich a fost la fel ca de obicei?
— N-am observat nici o deosebire.
— Şi doamna? Şi ea a fost ca de obicei?
— Ei bine, reflectă el, acum când mă gândesc, a fost cam tăcută. Ştiţi, gânditoare şi distrată.
— Cine au sosit primii?
— Familia Spence. Ei erau acolo când eu am ajuns. De fapt, trecusem pe la doamna Clayton, dar ea deja plecase. Aşa că am ajuns acolo puţin mai târziu.
— Şi cum v-aţi distrat? Aţi dansat? Aţi jucat cărţi?
— Amândouă. Întâi am dansat.
— Dar eraţi cinci?
— Da, dar nu contează, pentru că eu nu dansez. Eu puneam discurile şi ceilalţi dansau.
— Cine a dansat cel mai mult, cu cine?
— Ei, de fapt, familiei Spence îi place să danseze împreună. Au o idee fixă în legătură cu asta, figuri de dans şi chestii de-astea.
— Deci, doamna Clayton a dansat mai mult cu maiorul Rich?
— Exact.
— Şi-apoi aţi jucat poker?
— Da.
— Şi când aţi plecat?
— O, destul de devreme. Puţin după miezul nopţii.
— Aţi plecat cu toţii împreună?

— Da. De fapt, am oprit un taxi, am lăsat-o întâi pe doamna Clayton, apoi am coborât eu şi familia Spence a plecat cu el spre Kensington.

Următoarea noastră vizită a fost la doamna şi domnul Spence. Numai doamna Spence era acasă, dar relatarea ei privind seara se suprapunea cu cea a maiorului Curtiss, cu excepţia faptului că etala o uşoară acreală cu privire la norocul maiorului Rich la cărţi.

Anterior, în dimineaţa aceea, Poirot vorbise la telefon cu inspectorul Japp de la Scotland Yard. Ca urmare, am sosit la casa maiorului Rich unde servitorul său, Burgoyne, ne aştepta.

Mărturia valetului a fost foarte precisă şi clară.

Domnul Clayton sosise la ora opt fără douăzeci de minute. Din nefericire, maiorul Rich ieşise tocmai în clipa aceea. Domnul Clayton spusese că nu putea aştepta pentru că trebuia să prindă un tren, dar că avea să lase un bilet. Ca urmare, se duse în salon să-l scrie. De fapt, Burgoyne nu-şi auzise stăpânul când a intrat, pentru că spăla baia şi maiorul Rich deschisese, desigur, cu propria sa cheie. După părerea sa, cam după vreo zece minute, maiorul Rich l-a chemat şi l-a trimis să cumpere ţigări. Nu, nu intrase în salon. Maiorul Rich stătuse în prag. S-a reîntors cu ţigările după cinci minute şi atunci a intrat în salon, în care nu era decât stăpânul său stând lângă fereastră şi fumând. Acesta îl întrebase dacă-i pregătise baia şi, după ce-i răspunsese afirmativ, se dusese să se spele. Burgoyne nu-i pomeni de domnul Clayton, pentru că presupunea că stăpânul său îl găsise acolo şi-l condusese la uşă singur. Comportarea stăpânului său fusese exact la fel ca de obicei. Făcuse baie, se schimbase şi imediat după aceea doamna şi domnul Spence au sosit, urmaţi de maiorul Curtiss şi doamna Clayton.

Burgoyne explică că nu-i trecuse prin cap ca domnul Clayton să fi plecat înaintea întoarcerii stăpânului său. Pentru asta, domnul Clayton ar fi trebuit să trântească uşa

din faţă după el şi valetul era sigur că acest lucru l-ar fi auzit. În aceeaşi manieră impersonală, Burgoyne trecu la momentul descoperirii cadavrului. Pentru prima dată, mi-am îndreptat atenţia spre lada fatală. Era o piesă de mobilier mare aşezată la perete, lângă dulăpiorul cu fonograf. Era făcută din lemn negru şi ornată cu o mulţime de cuie de alamă. Capacul se deschidea destul de simplu. M-am uitat înăuntru şi m-am înfiorat. Deşi fusese bine frecată mai rămăseseră pete evidente.

Deodată, Poirot scoase o exclamaţie.

— Găurile acelea, de acolo, Sunt curioase. S-ar putea spune că au fost făcute de curând.

Găurile în cauză se aflau în partea dinspre zid a lăzii. Erau vreo trei sau patru. Erau cam de vreo opt milimetri în diametru şi, cu siguranţă, lăsau impresia că fuseseră făcute de curând. Poirot se aplecă să le examineze, uitându-se întrebător la valet.

— E foarte curios, sir. Nu-mi amintesc să le fi văzut vreodată în trecut, deşi, poate, nu le-am observat.

— Nu contează, spuse Poirot.

După ce a închis capacul lăzii, făcu nişte paşi înapoi în cameră până când ajunsese să stea cu spatele rezemat de fereastră. Atunci, deodată puse o întrebare.

— Spune-mi, când i-ai adus ţigările stăpânului tău în seara aceea nu era ceva nelalocul lui în cameră?

Burgoyne a ezitat o, clipă, apoi, cu o uşoară şovăire, răspunse:

— E ciudat ceea ce spuneţi, sir. Acum când v-aţi referit la asta, era. Paravanul de acolo care împiedică curentul din uşa dormitorului era mutat puţin mai la stânga.

— Cam aşa?

Poirot se îndreptă înainte şi trase de paravan. Era o chestie frumoasă din piele pictată. Deja ascundea puţin lada şi când Poirot o trase, cum spuse valetul, o acoperea cu totul.

— Aşa, domnule, spuse servitorul, era întocmai.

— Şi în dimineaţa următoare?

— Era tot aşa. Îmi amintesc. L-am dat la o parte şi atunci am văzut pata. Am dat covorul la curăţat, sir. De aceea scândurile sunt goale.

Poirot încuviinţă.

— Înţeleg, mulţumesc, spuse el. Puse o bancnotă în palma valetului.

— Mulţumesc, sir.

— Poirot, i-am spus când am ieşit pe stradă, chestia aia cu paravanul este vreun element în sprijinul lui Rich?

— Este încă un element împotriva lui, spuse Poirot supărat. Paravanul a ascuns lada de restul camerei. El a ascuns şi pata de pe covor. Mai devreme sau mai târziu sângele avea să treacă prin lemn şi să păteze covorul. Paravanul trebuia să împiedice pentru moment descoperirea. Dar, e ceva ce nu înţeleg. Valetul, Hastings, valetul.

— Ce-i cu valetul? Pare un tip foarte inteligent.

— Cum spui, foarte inteligent. Este atunci credibil ca maiorul Rich să nu-şi dea seama că valetul va descoperi cu siguranţă cadavrul dimineaţa următoare? Imediat după crimă, el n-a avut timp pentru altceva, se înţelege. El bagă cadavrul în ladă, trage paravanul în faţa ei şi-şi petrece seara sperând s-o scoată la capăt. Dar după plecarea musafirilor? Sigur, atunci era momentul să se dispenseze de cadavru.

— Poate că a sperat ca valetul să nu observe pata.

— Asta, mon ami, este absurd. Un covor pătat este primul lucru pe care un servitor bun ar trebui să-l observe. Şi maiorul Rich se duce la culcare şi sforăie acolo confortabil şi nu face absolut nimic în legătură cu asta. Foarte interesant şi remarcabilă treabă.

— Curtiss trebuie să fi văzut petele când schimba discurile în seara aceea? Am sugerat eu.

— E puţin probabil. Paravanul aruncă o umbră întunecată chiar acolo. Nu, dar încep să văd. Da, ca prin ceaţă încep să

văd.
— Ce să vezi? Am întrebat cu nerăbdare.
— Posibilităţile, să zicem, ale unei explicaţii alternative. Următoarea noastră vizită va face lumină asupra lucrurilor.
L-am vizitat pe doctorul care examinase cadavrul. Relatarea lui a fost o simplă recapitulare a ceea ce declarase la anchetă. Mortul fusese înjunghiat în inimă cu un cuţit lung şi subţire, asemănător unui stilet. Cuţitul fusese lăsat în rană. Moartea intervenise instantaneu. Cuţitul îi aparţinea maiorului Rich şi, de obicei, se afla pe birou. Nu erau amprente pe el, înţelesese doctorul. Fusese ori şters, ori ţinut într-o batistă, în ce priveşte ora, putea fi oricare între şapte şi nouă.
— Nu putea, de exemplu, să fi fost omorât după miezul nopţii? Întrebă Poirot.
— Nu, asta v-o spun cu precizie. Ora zece este exclusă, dar, mai clar indicată pare a fi perioada între 7 şi 30 de minute şi opt.
— Mai este posibilă o a doua ipoteză, spuse Poirot când ne-am întors acasă. Mă întreb dacă o vezi, Hastings. Pentru mine este foarte simplă şi mai am nevoie de un singur element pentru a clarifica afacerea definitiv.
— Degeaba, nu mă prind, am zis.
— Dar fă un efort, Hastings. Fă un efort.
— Foarte bine, la 7 şi 40 de minute Clayton este viu, bine mersi. Ultima persoană care l-a văzut viu este Rich.
— Aşa presupunem noi.
— Şi nu-i aşa?
— Uiţi, mon ami, că maiorul Rich neagă asta. El afirmă explicit că Clayton plecase înainte de a veni el.
— Dar valetul spune că l-ar fi auzit pe Clayton plecând din cauza zgomotului făcut de uşa trântită. Şi, de asemenea, dacă Clayton plecase, când s-a reîntors? El n-ar fi putut să se reîntoarcă după miezul nopţii, întrucât doctorul spune categoric că murise cu cel puţin două ore înainte. Aceasta lasă loc unei singure alternative.

— Da, mon ami, spuse Poirot.

— Că în cele cinci minute cât Clayton a fost singur în salon, altcineva a intrat şi l-a ucis. Dar, aici avem aceeaşi problemă. Dacă cineva cu o cheie putea să intre, fără ştirea valetului, atunci, în acelaşi fel, ucigaşul, la plecare, ar fi trântit uşa şi valetul l-ar fi auzit.

— Exact, făcu Poirot Şi atunci…

— Şi atunci… Nimic, am spus. Nu văd nici o altă soluţie.

— E păcat, murmură Poirot. Şi este atât de extrem de simplu, ca ochii de un albastru senin ai doamnei Clayton.

— Chiar crezi…

— Nu cred nimic până când nu am dovada. O mică dovadă mă va convinge.

Apucă receptorul şi-l sună pe Japp la Scotland Yard.

Douăzeci de minute mai târziu ne aflam în faţa unei grămăjoare de obiecte aşezate pe o masă. Ele reprezentau conţinutul buzunarelor celui ucis.

Erau o batistă, o mână de mărunţiş, un portmoneu conţinând trei lire şi zece şilingi, câteva chitanţe şi o poză terfelită a Margueritei Clayton. Mai erau un briceag, un stilou din aur şi-o unealtă grea din lemn.

La aceasta din urmă sări Poirot. O răsuci şi mai multe aşchii căzură.

— Vezi, Hastings, un burghiu şi tot restul Ah! E o chestie câteva minute să faci nişte găuri cu asta într-o ladă.

— Găurile pe care le-ara văzut?

— Exact

— Vrei să spui că însuşi Clayton le-a făcut?

— Mais oui, mais oui! Ce ţi-au sugerat ţie găurile acelea? Ele nu erau ca să vezi prin ele, pentru că erau în spatele lăzii. Pentru ce erau ele, atunci? Clar, pentru aer. Dar nu faci găuri pentru un cadavru, deci, evident, ele nu au fost făcute de ucigaş. Ele sugerează un lucru – şi numai un singur lucru – acela că un om urma să se ascundă în ladă. Şi, de îndată, pe această ipoteză, lucrurile încep să se înţeleagă. Domnul Clayton este gelos pe soţia sa şi pe Rich.

El foloseşte, vechiul truc de a pretinde că pleacă, îl urmăreşte pe Rich când iese, apoi este primit în casă, este lăsat singur să scrie un bilet, repede face găurile acelea şi se ascunde în ladă. Soţia sa urmează să vină în seara aceea. E posibil ca Rich să-i expedieze pe ceilalţi, e posibil ca ea să mai rămână după ce au plecat ceilalţi sau să pretindă că pleacă şi să se reîntoarcă. Orice ar fi, Clayton va şti. Orice este preferabil chinului îngrozitor al bănuielii pe care îl îndură.

— Atunci vrei să spui că Rich l-a omorât după ce oaspeţii plecaseră? Dar, doctorul a spus că este imposibil.

— Exact. După cum vezi, Hastings, el trebuie să fi fost ucis în timpul serii.

— Dar toţi erau în cameră!

— Sigur, spuse Poirot grav. Vezi frumuseţea combinaţiei? Toţi erau în cameră. Ce alibi! Ce sang froid, ce nervi, ce îndrăzneală!

— Tot nu înţeleg.

— Cine s-a dus după paravan să pornească fonograful şi să schimbe discurile? Fonograful şi lada erau alături, aminteşte-ţi. Ceilalţi dansează – fonograful cântă. Şi omul care nu dansează ridică de la ladă capacul şi înfige cuţitul, pe care tocmai îl strecurase în mânecă, adânc în trupul celui ce se ascunsese acolo.

— Imposibil! Omul ar fi strigat.

— Nu dacă ar fi fost drogat mai întâi.

— Drogat?

— Da. Cu cine a băut Clayton la 7 şi 30 de minute? Ah! Acum vezi. Curtiss! Curtiss i-a împuiat capul lui Clayton cu suspiciuni împotriva soţiei sale şi a lui Rich. Curtiss îi sugerează acest plan – vizita în Scoţia, să se ascundă în ladă, gestul final de a mişca paravanul. Nu Clayton trebuie să ridice capacul puţin şi să se dezmorţească – nu, asta o va putea face chiar el, Curtiss, neobservat. Planul este al lui Curtiss şi observă frumuseţea lui, Hastings. Dacă Rich ar vedea că paravanul este deplasat şi l-ar muta la loc, atunci

nu se întâmplă nimic rău. El poate face un alt plan. Clayton se ascunde în ladă, narcoticul slab, pe care Curtiss i l-a administrat, îşi face efect. Cade în inconştienţă. Curtiss dă la o parte capacul şi loveşte, în timp ce fonograful continuă să cânte „Conducându-mi iubita acasă”. Mi-am regăsit vocea.

— De ce, dar de ce? Poirot ridică din umeri.

— De ce un om s-a împuşcat? De ce doi italieni s-au duelat? Curtiss are un temperament pasional foarte puternic. El o dorea pe Marguerita Clayton. Cu soţul şi Rich scoşi din joc, ea s-ar dărui lui, trebuia să se fi gândit el.

Şi adăugă pe gânduri:

— Aceste femei copilăroase… Ele sunt foarte periculoase. Dar, mon dieu! Ce capodoperă artistică! Mi-ar merge la inimă să spânzur un om ca ăsta. Poate că eu însumi sunt un geniu, dar sunt capabil de a recunoaşte geniul şi la alţi oameni. Eu, Hercule Poirot, ţi-o spun. O crimă perfectă, mon ami. Epatant!

Afacerea de la balul Victoria.

Numai pura întâmplare l-a făcut pe prietenul meu, Hercule Poirot, fost şef al forţei belgiene, să fie implicat în cazul familiei Styles. Succesul i-a adus notorietate şi s-a decis să se consacre soluţionării problemelor de criminalistică. După ce am fost rănit pe Somme şi trecut în rezervă, în cele din urmă, ne-am fixat împreună sediul la Londra. Din moment ce am cunoscut direct majoritatea cazurilor sale, mi s-a sugerat să aleg unele dintre cele mai interesante şi să le consemnez. Apucându-mă de această treabă cred că cel mai bine ar fi să încep cu acea încurcătură stranie care a stârnit, la vremea respectivă, un foarte larg interes public. Mă refer la afacerea de la Balul Victoria.

Deşi nu este atât de edificatoare pentru metodele deosebite ale lui Poirot, ca alte cazuri mai obscure, mai încâlcite, trăsăturile ei senzaţionale, oamenii celebri amestecaţi şi imensa publicitate ce i s-a făcut în presă, o

determină să rămână cause célèbre şi am simţit întotdeauna că numai datorită implicării lui Poirot a fost posibilă găsirea soluţiei şi făcută publică.

Într-o frumoasă dimineaţă de primăvară, stăteam în apartamentul lui Poirot. Micul meu prieten, elegant şi dichisit ca întotdeauna, cu capul său în formă de ou, aplecat uşor pe o parte, punea cu delicateţe o nouă pomădă pe mustaţa lui. O anumită vanitate inofensivă era o caracteristică a lui Poirot şi eu m-am adaptat dragostei sale generale pentru ordine şi metodă. The Daily News Monger, din care citisem, alunecase pe jos şi eu mă afundasem în gânduri şi era cât pe-aici să aţipesc când vocea lui Poirot mă făcu să-mi revin.

— La ce te gândeşti atât de adânc, mon ami?

— Ca să-ţi spun adevărat, mă gândeam cu uimire la afacerea formidabilă de la Balul Victoria, i-am răspuns eu. Toate ziarele sunt pline cu asta. Am bătut cu degetul pe ziar în timp ce vorbeam.

— Da?

— Cu cât citeşti mai mult, cu atât ţi se pare toată treaba învăluită în mai mult mister! M-am aprins eu în legătură cu subiectul. Cine l-a ucis pe lordul Cronshaw? Moartea lui Coco Courtenay în aceeaşi noapte a fost o simplă coincidenţă? A fost un accident? Sau în mod deliberat ea a luat o supradoză de cocaină? M-am oprit şi apoi am adăugat în mod dramatic: la chestiile astea mă gândeam.

Oarecum spre dezamăgirea mea, Poirot nu dădea atenţie întâmplărilor. Se uita în oglindă şi doar a murmurat: serios, această nouă pomăda este o minune pentru mustăţi! Totuşi, văzându-mi expresia, adăugă iute: chiar aşa – şi cum răspunzi la întrebările tale?

Dar, înainte de a putea răspunde, uşa s-a deschis şi proprietăreasa noastră l-a anunţat pe inspectorul Japp.

Omul de la Scotland Yard era un vechi prieten de-al nostru şi l-am întâmpinat cu căldură.

— Ah, bunul meu Japp, exclamă Poirot, oare ce te aduce în vizită la noi?

— Ei bine, domnule Poirot, spuse Japp, aşezându-se şi dând din cap către mine a salut, mi s-a încredinţat un caz care, Sunt convins, că ţi se potriveşte ţie şi am venit să te întreb dacă vrei să te bagi în ciorba asta?

Poirot avea o bună opinie despre calităţile lui Japp, deşi deplângea lipsa lamentabilă de metodă a acestuia; dar eu, în ce mă priveşte, consideram că cel mai mare talent al acestui detectiv rezida în gentileţea cu care căuta ajutor sub forma deghizată de a-l acorda el însuşi!

— E vorba despre acest Bal Victoria, spuse Japp convingător. Haide, recunoaşte că ţi-ar plăcea să te amesteci în treaba asta.

Poirot îmi zâmbi.

— În orice caz, prietenului meu Hastings i-ar plăcea. El tocmai dezbătea subiectul, n’est ce pas, mon ami?

— Desigur, domnule, şi dumneavoastră veţi fi implicat, spuse Japp condescendent. Vă spun că e o pană la pălărie să cunoşti toate amănuntele unui caz ca acesta. Gata, la treabă! Cred că ştiţi elementele principale, domnule Poirot?

— Numai din ziare. Şi imaginaţia ziaristului este câteodată înşelătoare. Povestiţi-mi întreaga afacere.

Japp se aşează confortabil, picior peste picior, şi începu.

— După cum ştie toată lumea, marţea trecută a fost organizat marele Bal Victoria. Toţi nepricopsiţii, care-şi spun că sunt cineva în zilele noastre, dar asta e realitatea, s-au adunat la Colossus Hall şi toată Londra era acolo, inclusiv tânărul lord Cronshaw şi prietenii săi.

— Dosarul lui? Îl întrerupse Poirot. Vreau să spun bioscopia, nu, cum i se zice, biografia?

— Vicontele Cronshaw era al cincilea viconte; 25 de ani, bogat, necăsătorit şi îndrăgea foarte mult lumea teatrului. Mergeau zvonurile că se logodise cu domnişoara Courtenay, de la Teatrul Albany, căreia prietenii îi spuneau Coco şi care

era, din toate punctele de vedere, o tânără extrem de fascinantă.

— Bine. Continuez!

— Anturajul lordului Cronshaw consta din unchiul său, onorabilul Eustace Beltane, o drăguţă văduvă americană, doamna Mallaby, un tânăr actor Chris Davidson, soţia acestuia şi, în sfârşit, domnişoara Coco Courtenay. După cum ştiţi, a fost, de fapt, un carnaval şi grupul Cronshaw reprezenta personaje din vechea comedie italiană – care or fi alea!

— Commedia dell'Arte, murmură Poirot, ştiu.

— Oricum, costumele reprezentau copii după un set de figurine de porţelan din colecţia domnului Eustace Beltane. Lordul Cronshaw era Arlechinul, Beltane era Punchinello, doamna Mallaby era perechea lui Pulcinella, Davidsonii erau Pierrot şi Pierrette iar domnişoara Courtenay era, bineînţeles, Colombina. Chiar de la începutul serii, ceva părea să nu fie în ordine. Lordul Cronshaw era abătut şi se purta ciudat. Când cei şase s-au adunat pentru supeu într-o cămăruţă separată, pusă la dispoziţie de gazdă, toţi au observat că el şi domnişoara Courtenay nu-şi mai vorbeau. Evident, ea plânsese şi părea în pragul unei crize de nervi. Masa n-a fost prea plăcută şi, când au plecat cu toţii din cameră, ea s-a întors spre Chris Davidson şi i-a cerut, ca să fie auzită, s-o ducă acasă căci „i se făcuse lehamite de bal". Tânărul actor a ezitat, uitându-se la lordul Cronshaw şi, în cele din urmă, i-a tras pe amândoi înapoi în camera unde avusese loc supeul. Dar toate eforturile sale pentru a-i împăca n-au dat rezultat şi-atunci a luat un taxi şi a condus-o pe domnişoara Courtenay – care acum plângea – la apartamentul ei. Deşi, evident, extrem de supărată, nu i-a mărturisit nimic, repetând doar tot timpul că „îl va face pe bătrânul Cronch să-i pară rău pentru asta!" Acesta este singurul indiciu pe care-l avem că moartea ei s-ar fi putut să nu fie accidentală şi e prea puţin lucru pe care să te bazezi. Până când Davidson a liniştit-o cumva, era prea târziu să se

reîntoarcă la Colossus Hall, aşa că s-a dus direct acasă, la apartamentul său din Chelsea, unde soţia sa sosi puţin după aceea cu vestea teribilei tragedii, care se întâmplase după plecarea sa. Lordul Cronshaw, se pare, devenea tot mai abătut cu cât balul se desfăşura. S-a îndepărtat de grupul său şi aproape că nu l-au mai văzut în restul serii. Cam pe la ora unu şi treizeci de minute, chiar înainte de marele dans „cotillion”, când toţi îşi scot măştile, căpitanul Digby, un ofiţer care-i cunoştea costumul, l-a observat stând într-o lojă şi uitându-se pe scenă.

— Hello, Cronch! Îl strigă el. Vino jos şi fii sociabil! Ce-ai înţepenit acolo ca o bufniţă împăiată! Haide, începe un dans vechi, frumos.

— Bine! Îi răspunse Cronshaw. Aşteaptă-mă, căci altfel n-am să te mai găsesc în mulţime.

Se întoarse şi plecă din lojă, cum spusese. Căpitanul Digby, care era cu doamna Davidson, aşteptă. Minutele treceau, dar lordul Cronshaw nu apărea. În cele din urmă, Digby deveni nerăbdător.

— Băiatul ăsta crede că o să-l aşteptăm toată noaptea! Exclamă el.

În acel moment, doamna Mallaby veni spre ei şi i se explică situaţia.

— N-aţi văzut că e ca un urs cu capul bolnav în seara asta? Strigă drăguţa văduvă plină de vioiciune. Haideţi să ne ducem noi şi să-l recuperăm.

Începură să-l caute, dar fără succes, până când doamna Mallaby spuse că ar putea fi găsit în camera unde mâncaseră cu o oră în urmă. Şi-au croit drum până acolo. Dar ce le-a fost dat să vadă! Acolo era, într-adevăr, Arlechinul, dar întins pe jos cu un cuţit de masă înfipt în inimă!

Japp se opri. Poirot dădu afirmativ din cap şi spuse cu aerul unui specialist:

— Une belle affaire! Şi nu e nici un clu în privinţa făptuitorului crimei? Dar cum ar putea fi!

— Ei bine, continuă inspectorul, ştiţi restul… Tragedia a fost dublă, în ziua următoare erau titluri în toate ziarele şi un anunţ scurt că domnişoara Courtenay, populara actriţă, fusese descoperită moartă în patul ei şi că decesul se datora unei supradoze de cocaină. Era accident sau sinucidere? Servitoarea ei, care a fost chemată să depună mărturie, a recunoscut că domnişoara Courtenay lua de obicei acest drog şi verdictul de „moarte accidentală” a fost admis. Totuşi, nu putem exclude posibilitatea sinuciderii. Moartea ei este deosebit de nefericită, mai ales că ne lipseşte de orice clu privitor la cauza certii din noaptea precedentă. Apropo, o cutioară emailată a fost găsită pe cadavru. Pe ea era scris cu diamante „Coco” şi era pe jumătate plină cu cocaină. Camerista domnişoarei Courtenay a identificat-o ca aparţinând stăpânei sale, ce-o purta întotdeauna la ea, din moment ce conţinea rezerva de drog, căreia îi devenea tot mai mult sclavă.

— Şi lordul Cronshaw lua droguri?

— Dimpotrivă. El era un adversar înverşunat al drogurilor.

Poirot dădu din cap meditativ.

— Dar, din moment ce cutia era la el înseamnă că ştia că domnişoara Courtenay le folosea. Sugestiv, nu, bunul meu Japp?

— Ah! Spuse Japp destul de vag. Am zâmbit.

— Ei bine, spuse Japp, ăsta-i cazul. Ce credeţi despre el?

— N-ai mai găsit nici un clu de vreun fel care n-a fost raportat?

— Ba da, uite asta. Japp scoase un mic obiect din buzunar şi i-l înmână lui Poirot. Era un mic pompon din mătase verde ca smaraldul, cu nişte fire rupte atârnând de el, ca şi cum fusese smuls cu violenţă.

— L-am găsit în mâna mortului care era strâns încleştată, explică inspectorul.

Poirot i-l dădu înapoi, fără nici un comentariu şi întrebă:

— Avea lordul Cronshaw duşmani?

— Pe nimeni de care să ştie cineva. Părea un tânăr popular.

— Cine beneficiază de pe urma morţii sale?

— Unchiul său, onorabilul Eustace Beltane primeşte titlul şi moşiile. Sunt vreo două elemente de suspiciune împotriva sa. Mai mulţi oameni declară că au auzit o ceartă violentă în cămăruţa pentru supeu şi că Eustace Beltane a fost unul dintre participanţi. Vedeţi, cuţitul apucat de pe masă concordă cu ideea comiterii crimei în timpul unei dispute.

— Ce spune domnul Beltane despre asta?

— Declară că unul dintre ospătari îl ajuta să se schimbe. De asemenea, că era aproape unu şi jumătate. Ştiţi, mărturia căpitanului Digby fixează momentul cu multă acurateţe. Numai circa zece minute au trecut între discuţia sa cu Cronshaw şi găsirea cadavrului.

— Şi, în orice caz, presupun că domnul Beltane, ca Punchinello, purta o cocoaşă şi un guler?

— Nu ştiu exact detaliile costumelor, spuse Japp, uitându-se curios la Poirot. Şi, oricum, nu prea văd ce are de-a face cu asta?

— Nu? Era o nuanţă de batjocură în zâmbetul lui Poirot. El continuă liniştit, ochii săi strălucind de lumina verde pe care mă învăţasem s-o recunosc prea bine: era o draperie în cămăruţa supeului, nu-i aşa?

— Da, dar…

— Cu un spaţiu în spatele ei suficient să ascundă un bărbat?

— Da, de fapt, e o mică nişă, dar cum de-ai ştiut de ea – n-ai fost acolo, nu-i aşa, domnule Poirot?

— Nu, bunul meu Japp, am adăugat draperia din mintea mea. Fără ea, drama n-are sens. Şi întotdeauna, ceva trebuie să aibă sens. Dar, spune-mi, n-au trimis după doctor?

— Imediat, bineînţeles. Dar nu mai era nimic de făcut. Trebuie să fi murit pe loc.

Poirot dădu din cap cu nerăbdare.

— Da, da, înţeleg. Doctorul a depus mărturie la anchetă?
— Da.
— N-a spus nimic despre vreun simptom neobişnuit; nu era nimic în înfăţişarea cadavrului care să-l fi izbit a fi anormal?
Japp se uită aspru la omuleţul din faţa lui.
— Da, domnule Poirot. Nu ştiu la ce te referi, dar el a menţionat că era o tensiune şi o înţepeneală a membrelor pe care nu şi le putea explica deloc.
— Aha! Făcu Poirot. Aha! Mon Dieu! Japp, asta te pune pe gânduri, nu-i aşa?
Mi-am dat seama că asta nu-l pusese deloc pe gânduri pe Japp.
— Dacă vă gândiţi la otravă, domnule, cine naiba ar otrăvi mai întâi un om şi apoi i-ar înfige un cuţit în piept?
— Adevărat, ar fi ridicol, acceptă Poirot placid.
— Doriţi să vedeţi ceva, domnule? Vreţi să examinaţi camera unde a fost găsit corpul…
Poirot dădu din mână.
— Câtuşi de puţin. Mi-aţi spus singurul lucru care mă interesează – părerea lordului Cronshaw despre droguri
— Atunci, nu vreji să vedeţi nimic?
— Numai un singur lucru.
— Ce anume?
— Setul de figurine din porţelan care a inspirat costumele.
Japp îl privi uimit.
— Ei, ştii că eşti nostim?!
— Poţi să-mi aranjezi asta?
— Vino cu mine în Berkeley Square, acum, dacă vrei. Domnul Beltane – sau lordul – cum ar trebui să-i spun acum – n-o să se opună.
Ne-am aruncat îndată într-un taxi. Noul lord Cronshaw nu era acasă, dar la cererea lui Japp am fost conduşi în „camera chinezească”, unde erau păstrate piesele cele mai preţioase ale colecţiei. Japp se uită în jurul său cam neajutorat

— Nu prea îmi dau seama cum o să le găseşti vreodată pe cele pe care le vrei, domnule.

Dar, Poirot trăsese deja un scaun în faţa şemineului şi sărea pe el ca un prihor sprinten. Deasupra oglinzii, pe o mică etajeră, numai pentru ele, se aflau şase figurine de porţelan. Poirot le examina cu minuţiozitate, făcând, între timp, câteva observaţii către noi.

— Les voila! Vechea comedie italiană. Trei perechi! Arlechin şi Colombina, Pierrot şi Pierrette, foarte eleganţi în alb şi verde – şi Punchinello şi Pulcinella în mov şi galben. Foarte elaborat costumul lui Punchinello – gulere şi dantele la mâneci, o cocoaşă, o pălărie înaltă. Da, aşa cum mi-am închipuit Foarte elaborat!

Puse figurinele la loc cu grijă şi sări jos.

Japp se uita nesatisfăcut, dar cum era clar că Poirot nu avea intenţia să explice nimic, detectivul se consolă cum putu în privinţa asta. Tocmai când ne pregăteam să plecăm, intră stăpânul casei şi Japp făcu prezentările necesare.

Al şaselea viconte Cronshaw era un om de circa 50 de ani, cu maniere delicate, cu o faţă frumoasă, consumată. Evident, un stricat bătrân, cu maniera languroasă a unui prefăcut. Mi-a displăcut pe loc. Ne-a salutat destul de graţios, declarând că auzise multe povestiri despre talentul lui Poirot şi se puse la dispoziţia noastră în orice fel.

— Poliţia face tot ce poate, ştiu, spuse Poirot.

— Dar, tare mă tem că misterul morţii nepotului meu nu va fi niciodată elucidat. Totul pare extrem de misterios.

Poirot îl privea, scrutător:

— Nepotul dumneavoastră nu avea duşmani de care să ştiţi?

— Absolut niciunul. Sunt sigur de asta. Făcu o pauză şi apoi continuă: dacă vreţi să îmi mai puneţi întrebări…

— Numai una. Vocea lui Poirot era serioasă. Costumele – au fost reproduse exact după figurinele dumneavoastră?

— Până în cel mai mic detaliu.

— Mulţumesc, milord. Aceasta este tot de care vroiam să fiu sigur. Bună ziua.

— Şi acum ce facem? Întrebă Japp, în vreme ce mergeam grăbiţi pe stradă. Trebuie să raportez la Yard, ştiţi…

— Bien! Nu te mai reţin. Mai am încă o mică treabă s-o lămuresc şi apoi…

— Şi apoi?

— Cazul va fi clar.

— Ce? Doar nu vorbeşti serios! Ştii cine l-a omorât pe lordul Cronshaw?

— Parfaitement.

— Cine? Eustace Beltane?

— Ah, mon ami, îmi ştii mica mea slăbiciune! Întotdeauna simt dorinţa să ţin frânele în propriile mele mâini până în ultima clipă. Dar nu te teme, am să dezvălui totul când va veni vremea. Nu vreau nici un credit – afacerea va fi a ta, cu condiţia să-mi permiţi să organizez dénouement-ul în felul meu.

— Aşa e şi cinstit, spuse Japp. Dacă vreun sfârşit se va ivi vreodată! Dar îţi spun, eşti o scoică, nu-i aşa?

Poirot zâmbi.

— Pe curând! Mă duc la Yard.

O luă înainte pe stradă şi Poirot opri un taxi.

— Unde mergem acum? Am întrebat plin de curiozitate.

— În Chelsea, să-i vedem pe Davidsoni.

Îi dădu adresa şoferului.

— Ce crezi de noul lord Cronshaw? L-am întrebat.

— Ce spune bunul meu prieten Hastings?

— N-am încredere în el din instinct.

— Crezi că el este „unchiul cel rău” din poveşti, nu?

— Tu nu crezi?

— Eu, eu cred că a fost extrem de amabil cu noi, spuse Poirot pe un ton neutru.

— Pentru că avea motivele sale! Poirot mă privi, dădu din cap cu tristeţe şi murmură ceva care suna cam aşa: „Fără metodă”.

Familia Davidson locuia la etajul al III-lea al unui bloc cu apartamente gen vilă. Ni s-a spus că domnul Davidson e plecat, dar doamna Davidson era acasă. Am fost conduşi într-o cameră lungă, joasă, cu obiecte orientale care atârnau bătând la ochi. Se simţea un aer închis, tensionat şi era un parfum pătrunzător de beţe de santal. Doamna Davidson veni aproape imediat; era o fiinţă micuţă, blondă, a cărei fragilitate ar fi părut exagerată şi ţi-ar fi inspirat compasiune, dacă n-ar fi fost privirea vicleană şi calculată din ochii ei de un albastru deschis.

Poirot îi explică ce legătură aveam noi cu ancheta şi ea dădu din cap cu tristeţe.

— Bietul Cronch… ca şi biata Coco! Amândoi ţineam atât de mult la ea şi moartea ei ne face să suferim teribil. Ce doriţi să mă întrebaţi? Trebuie iar să evoc seara aceea îngrozitoare?

— O, doamnă, credeţi-mă, nu aş vrea să vă zgudui sentimentele în mod inutil. De fapt, inspectorul Japp mi-a spus tot ce era necesar. Vreau numai să văd costumul pe care l-aţi purtat la bal în seara aceea.

Doamna se arătă puţin surprinsă şi Poirot continuă cu blândeţe:

— Înţelegeţi, doamnă, că eu lucrez după sistemul ţării mele. Acolo, noi întotdeauna „reconstituim” crima. E posibil ca să pot avea o adevărată reprezentaţie şi, în acest caz, mă înţelegeţi, costumele sunt foarte importante.

Doamna Davidson se uita cu o umbră de îndoială.

— Am auzit, bineînţeles, de reconstituirea unei crime, spuse ea. Dar n-am ştiut că Sunteţi atât de interesaţi în legătură cu detaliile. Am să aduc rochia acum.

Ieşi din cameră şi se întoarse aproape imediat cu o rochie elegantă din şaten alb şi verde. Poirot o luă, o examina şi i-o dădu înapoi înclinându-se.

— Merci, madame! Văd că aţi avut ghinionul de a pierde unul din pompoanele dumneavoastră verzi, cel de pe umărul de aici.

— Da, s-a rupt la bal. L-am luat de jos şi i l-am dat bietului lord Cronshaw să mi-l păstreze.
— Asta a fost după supeu?
— Da.
— Nu cu prea mult timp înainte de tragedie?
O uşoară umbră de alarmă trecu prin ochii doamnei Davidson, dar răspunse repede:
— O, nu, cu mult înainte de asta. De fapt, chiar imediat după supeu.
— Înţeleg. Asta-i tot. N-am să vă mai deranjez. Bonjour, madame.
— Ei, bine, am intervenit, în timp ce ieşeam din clădire, aceasta explică misterul pomponului verde.
— Mira-m-aş.
— De ce, ce vrei să spui?
— M-ai văzut examinând rochia, Hastings?
— Şi?
— Eh bien, pomponul care lipsea nu fusese smuls, cum a spus doamna. Dimpotrivă, fusese tăiat, prietene, tăiat cu foarfecă. Firele erau toate aproape egale.
— Vai de mine! Am exclamat. Se complică din ce în ce mai rău.
— Dimpotrivă, răspunse Poirot indiferent, devine din ce în ce mai simplu.
— Poirot, am strigat, într-o zi am să te omor! Obiceiul tău de a găsi totul extraordinar de simplu se agravează în mod groaznic!
— Dar când explic, mon ami, nu e întotdeauna perfect de simplu?
— Da, asta e partea supărătoare! Atunci simt că aş fi putut-o face şi eu.
— Şi ai putea, Hastings, ai putea. Dacă ţi-ai da măcar osteneală să-ţi aranjezi ideile! Fără metodă…
— Da, da, am spus eu imediat, pentru că îi ştiam prea bine logoreea lui Poirot când începea să vorbească pe tema lui

favorită. Spune-mi, ce facem acum? Ai cu adevărat de gând să reconstitui crima?

— Câtuşi de puţin. Să spunem că drama s-a terminat, dar că eu propun să-i adăugăm o „arlechinadă”.

Marţea următoare a fost fixată de Poirot ca zi pentru acest misterios spectacol. Pregătirile m-au intrigat în mare măsură. Un ecran alb a fost ridicat într-o parte a camerei, flancat de draperii grele în ambele părţi. Un om cu un fel de aparat de luminat apăru apoi şi, în cele din urmă, un grup de artişti dispăru în dormitorul lui Poirot, care fusese transformat într-o temporară cameră de schimbat costume. Cu puţin timp înainte de ora opt, Japp sosi, într-o dispoziţie câtuşi de puţin veselă. Am înţeles că detectivul oficial nu prea era de acord cu planul lui Poirot.

— Puţin melodramatic, ca toate ideile lui. Dar, nu poate face nici un rău şi, aşa cum spune el, ne-ar putea scuti de o mulţime de necazuri. A fost foarte inteligent în privinţa cazului. Şi eu miroseam acelaşi lucru, desigur… Simţeam instinctiv că Japp cam „storcea” adevărul… Dar, continuă Japp, i-am promis să-l las să joace sfârşitul cum vrea el. Ah! Lată-i că sosesc.

Lordul veni primul împreună cu doamna Mallaby, pe care încă n-o văzusem. Era o femeie drăguţă, brunetă şi părea cam nervoasă. Urmară Davidsonii. Şi pe Chris Davidson îl vedeam prima dată. Era destul de frumos într-un stil cam epatant, înalt şi brunet, cu aerul degajat al unui actor.

Poirot aranjase scaunele cu faţa spre ecran. Acesta era foarte puternic luminat. Poirot stinse celelalte lumini, aşa încât camera rămase în întuneric, cu excepţia ecranului. Se auzi vocea sa din întuneric.

— Doamnelor, domnilor, o scurtă explicaţie. Şase siluete vor trece pe rând pe ecran. Le cunoaşteţi. Pierrot şi Pierrette, Punchinello, bufonul şi eleganta Pulcinella, frumoasa Colombina, dansând uşor, Arlechinul, spiritul, invizibil omului!

După aceste cuvinte introductive spectacolul începu. Pe rând, fiecare siluetă pe care o menţionase Poirot s-a aşezat în faţa ecranului, a rămas acolo pentru o clipă nemişcată şi apoi a dispărut. Luminile se aprinseră şi toţi răsuflară uşuraţi. Toţi fuseseră nervoşi temându-se de ceva ce nu ştiau. Mi s-a părut că ceea ce avusese loc până atunci, n-avea câtuşi de puţin sens. Dacă criminalul se găsea printre noi – şi Poirot se aştepta ca lui să-i cedeze nervii doar la vederea chipului familiar – înscenarea eşuase în mod sigur, aşa cum era de aşteptat. Totuşi, Poirot nu păru câtuşi de puţin descurajat. El înainta, strălucind de bucurie.

— Acum, doamnelor şi domnilor, Sunteţi atât de buni să-mi spuneţi, pe rând, ceea ce tocmai am văzut? Vreţi să începeţi, milord?

Domnul arăta cam uluit.

— Mă tem că nu prea înţeleg.

— Spuneţi-mi numai ceea ce am văzut.

— Ei… Ei… Bine, aş zice că am văzut şase figuri trecând prin faţa unui ecran, îmbrăcate pentru a reprezenta personajele din vechea comedie italiană, sau… pe noi noaptea trecută.

— Nu contează noaptea trecută, milord, interveni Poirot. Prima parte a spuselor dumneavoastră m-a interesat. Doamnă, sunteţi de acord cu lordul Cronshaw?

În timp ce vorbea se întorsese spre doamna Mallaby.

— Eu… Da… Desigur.

— Sunteţi de acord că aţi văzut şase figuri reprezentând comedia italiană?

— Da, desigur.

— Domnule Davidson? Şi dumneavoastră?

— Da.

— Doamnă?

— Da.

— Hastings? Japp? Da? Sunteţi cu toţii de acord? Se uită de jur împrejur la noi; faţa i se făcuse palidă. Şi ochii îi erau verzi, ca ai unei pisici.

— Şi totuşi greşiţi cu toţii! Ochii v-au înşelat, aşa cum v-au înşelat şi în noaptea de ia Balul Victoria. „Să vezi lucrurile cu proprii tăi ochi”, cum se spune, nu înseamnă să vezi întotdeauna adevărul. Cineva trebuie să vadă cu ochii minţii; trebuie să-ţi foloseşti micile celule cenuşii! Să ştiţi, atunci, că în seara asta ca şi în noaptea de la Balul Victoria, n-aţi văzut şase figuri, ci numai cinci! Uitaţi-vă!

Luminile se stinseră din nou. O figură se aşează în faţa ecranului – Pierrot!

— Cine-i acesta? Nu-i aşa că e Pierrot? Întrebă Poirot.

— Da, strigarăm cu toţii.

— Uitaţi-vă din nou!

Cu o mişcare rapidă, omul îşi lepădă veşmântul larg al lui Pierrot. Acolo, în lumina puternică, stătea strălucind Arlechinul! În aceeaşi clipă se auzi un ţipăt şi un scaun răsturnat.

— Să fii blestemat, se auzi vocea lui Davidson. Să fii blestemat! Cum ai ghicit?

Apoi se auzi sunetul cătuşelor şi vocea calmă, oficială a lui Japp:

— Te arestez, Cristopher Davidson pentru uciderea vicontelui Cronshaw; tot ce spui va fi folosit ca dovadă împotriva ta.

Un sfert de oră mai târziu. Apăruse un mic supeu ales şi Poirot, cu faţa strălucind de satisfacţie, îşi etala ospitalitatea şi răspundea la întrebările noastre nerăbdătoare.

— Totul a fost foarte simplu, împrejurările în care pomponul cel verde a fost găsit sugerau pe dată că fusese smuls din costumul ucigaşului. Am eliminat-o din minte pe Pierrette (din moment ce-ţi trebuie multă forţă să înfigi un cuţit de masă) şi m-am gândit că Pierrot ar fi criminalul. Dar Pierrot plecase de la bal cu aproape două ore înaintea comiterii crimei. Deci, el trebuie să se fi reîntors la bal mai târziu să-l omoare pe lord Cronshaw, sau, eh bien, trebuia să-l fi ucis înainte de a fi plecat! Era asta imposibil? Cine-l văzuse pe lordul Cronshaw după supeu în seara aceea?

Numai doamna Davidson, a cărei declaraţie, am bănuit, era o invenţie deliberată, spusă cu scopul de a explica lipsa pomponului, pe care, bineînţeles, ea îl tăiase de la rochia sa pentru a-l pune în locul celui care lipsea de la costumul soţului ei. Dar, atunci, Arlechinul care a fost văzut în lojă la ora unu şi jumătate trebuie să fi fost o substituire. O clipă mai înainte, luasem în considerare posibilitatea ca domnul Beltane să fie vinovatul. Dar cu elaboratul său costum era clar imposibil ca el să fi jucat dublu rol – cel al lui Punchinello şi cel al Arlechinului. Pe de altă parte, pentru Davidson, un tânăr cam de aceeaşi înălţime cu victima şi, în plus, actor de profesie, lucrul era extrem de simplu. Doar un amănunt mă neliniştea. Sigur că unui doctor nu-i putea scăpa diferenţa dintre un om, care era mort de două ore şi unul mort de zece minute! Eh bien, doctorului nu i-a scăpat! Dar el nu a fost dus la cadavru şi întrebat „de cât timp e mort omul acesta?” Dimpotrivă, lui i s-a spus că omul fusese văzut în viaţă cu zece minute mai înainte, aşa încât el doar a comentat, la anchetă, înţepenirea anormală a membrelor pe care nu putea să şi-o explice! Acum, totul se închega în jurul teoriei mele. Davidson îl omorâse pe lordul Cronshaw imediat după supeu, când, vă amintiţi, a fost văzut trăgându-l înapoi în cameră. Apoi a plecat cu domnişoara Courtenay, a lăsat-o la uşa apartamentului ei (în loc de a intra şi a încerca s-o liniştească, după cum a afirmat) şi s-a întors în grabă la Colossus, dar ca Arlechin, nu ca Pierrot – o simplă transformare efectuată prin îndepărtarea costumului de deasupra.

Unchiul victimei se aplecă în faţă cu o expresie perplexă.

— Dar dacă e aşa, el trebuie să fi venit la bal pregătit să îşi omoare victima. Oare ce motiv ar fi putut avea? Motivul, pe ăsta nu-l înţeleg.

— Ah!

— Acum ajungem la a doua tragedie – cea a domnişoarei Courtenay. A existat un element pe care toată lumea l-a trecut cu vederea. Domnişoara Courtenay a murit de

cocainã, dar drogul era în cutia emailatã gãsitã pe cadavrul lordului Cronshaw. De unde a luat ea atunci doza care i-a fost fatalã? Numai o singurã persoanã i-ar fi putut-o da. Davidson. Şi asta explicã totul. Inclusiv prietenia ei cu familia Davidson şi cererea ei ca Davidson s-o conducã acasã. Lordul Cronshaw, care era un oponent aproape fanatic al folosirii drogurilor, a descoperit cã ea întrebuinţa cocainã şi a bãnuit cã Davidson i-o furniza. Fãrã îndoialã, cã acesta a negat, dar lordul Cronshaw a reuşit sã afle adevãrul de la domnişoara Courtenay, la bal. El putea s-o ierte pe biata fatã, dar nu avea, desigur, nici o îndurare pentru omul care trãia din traficul de droguri. Davidson era confruntat cu aflarea secretului sãu şi cu ruina. S-a dus la bal hotãrât sã-l facã pe Cronshaw sã tacã cu orice preţ.

— Atunci moartea lui Coco a fost un accident?

— Bãnuiesc cã a fost un accident, pus la cale cu dibãcie de Davidson. Ea era foarte furioasã pe Cronshaw, mai întâi pentru reproşurile lui şi, în al doilea rând, pentru cã îi luase cocaina. Davidson i-a dat de la el mai multã şi, probabil, i-a sugerat sã mãreascã doza în semn de sfidare faţã de „bãtrânul Cronch”!

— Încã un lucru, am zis eu. Nişa şi draperia? De unde ai ştiut de ele?

— Dar asta era cel mai simplu dintre toate, mon ami. Ospãtarii intraserã şi ieşiserã din cãmãruţã, deci, evident, cadavrul nu putea sã fi zãcut pe duşumea, unde a fost gãsit. Trebuia sã fie un loc în cameră unde acesta putea fi ascuns. M-am gândit la o draperie şi la o nişã în spatele acesteia. Davidson a târât cadavrul acolo şi, mai târziu, dupã ce a atras atenţia asupra lui în lojã, l-a scos din acel loc, înainte de a pãrãsi definitiv balul. A fost una dintre cele mai reuşite acţiuni ale sale. Este un tip inteligent!

Dar în ochii verzi ai lui Poirot am citit, fãrã sã greşesc, remarca nerostitã: „Dar nu atât de inteligent precum Hercule Poirot!”

SFÂRŞIT

1 Royal Navy